

**Nyírbátor Város Önkormányzata Képviselő-testületének
121/2026 (VI. 30.)
önkormányzati határozata**

**Nyírbátor Város Szociális Szolgálatának 2025. évi szakmai tevékenységéről szóló
beszámoló elfogadásáról**

A Képviselő-testület

- Nyírbátor Város Szociális Szolgálatának a 2025. évi szakmai tevékenységéről szóló beszámolóját *elfogadja*
- köszönetét és elismerését fejezi ki a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatellátásban dolgozó munkatársaknak.

k.m.f.

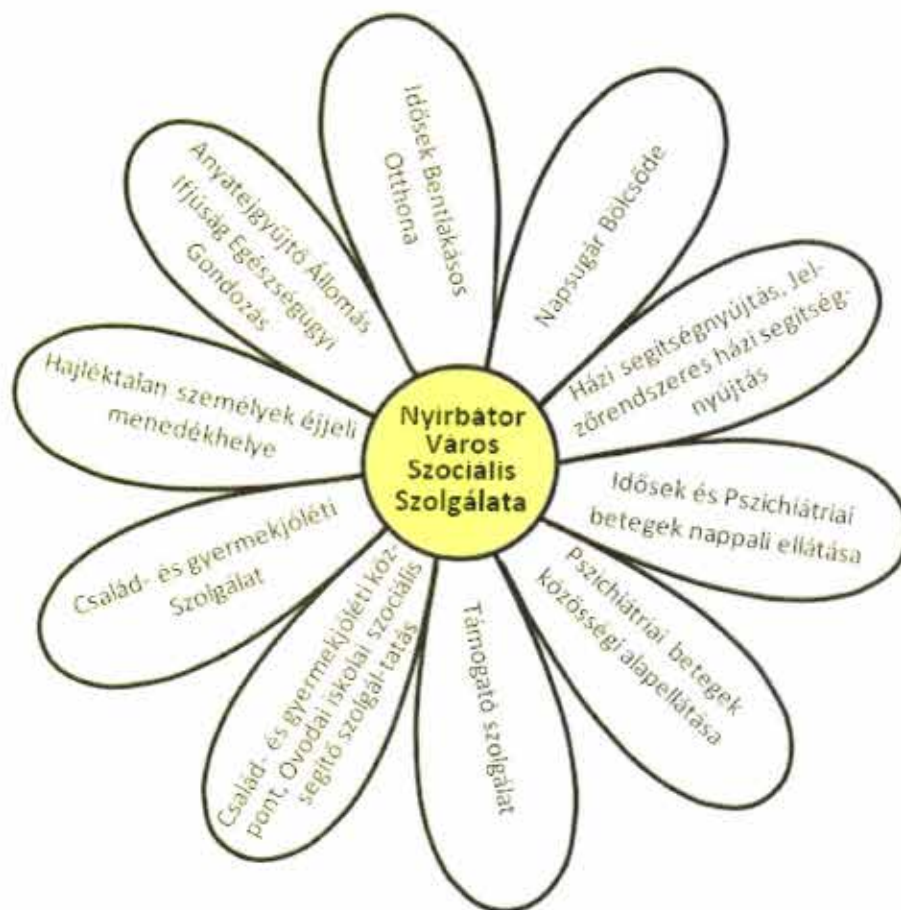

Máté Antal
polgármester

dr. Bora Bernadett
jegyző

Nyírbátor Város Szociális Szolgálat
4300 Nyírbátor, Vár utca 1.
E-mail: szocialisintezmeny@nyirbator.hu
Telefonszám: 42/630-863

**NYÍRBÁTOR VÁROS
SZOCIÁLIS SZOLGÁLATA
2025. évi
SZAKMAI BESZÁMOLÓJA**

**Készítette: Dávidné Szabó Aranka
mb. intézményvezető**

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék	1.
Bevezetés	2.
2025. évben intézményünk szolgáltatásai	3-8.
Szakmai létszámunk alakulása a szociális intézményeinkben	9-10.
1. Család és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat szakmai egys. jellemzői	9-12.
1.1. Esetmenedzserek	12-21.
1.2. Óvodai-iskolai szociális segítők	21-32.
1.3. Család- és Gyermekjóléti Szolgálat – Családsegítők	33-41.
2. Házi Segítségnyújtás	42-45.
3. Jelzőrendszeres Házi Segítségnyújtás	45-49.
4. Időskorú nappali ellátás jellemzője	50-56.
5. Pszichiátriai betegek nappali ellátás jellemzői	57-60.
Összegzés időskorúak nappali ellátása, valamint a pszich. betegek nappali ellátásáról ...	60-61.
6. Támogató Szolgálat	62-74.
7. Pszichiátriai betegek közösségi alapellátása	74-76.
Összegzés	76-77.
Továbbképzésekről	77-78.
8. Hajléktalan személyek éjjeli menedékhelye	79-82.
9. Napsugár Bölcsőde.....	83-90.
10. Idősek Bentlakásos Otthona	91-110.
11. Anyatejgyűjtő Állomás	111.
12. Iskolai- és ifjúsági egészségügyi ellátás	112.
Összegzés	114.
13. 2026. évi célok, tervek	116-119.

BEVEZETÉS

Nyírbátor Város Szociális Szolgálat 2015. szeptember 01-jén a 72/2015. (VI. 30.) határozat alapján alakult meg.

Az intézmény fenntartója: Nyírbátor Város Önkormányzata.

Nyírbátor Város Szociális Szolgálat 2025-ben a székhelyén és négy telephelyen működött.

Telephelyeink: Napsugár Bölcsőde, Zrínyi utca 48 sz.
Anyatejgyűjtő Állomás, Szentvér utca 28.
Éjjeli Menedékhely, Bocskai utca 4 sz.
Idősek Bentlakásos Otthona, Fáy András utca 17/D.

Az intézmény személyi és tárgyi feltételei továbbra is mind a székhely intézményben, mind a telephelyeken biztosítottak. A székhelyen működik a család- és gyermekjóléti központ és szolgálat, az idősek és pszichiátriai betegek nappali ellátása, a pszichiátriai betegek közösségi alapellátása, a házi segítségnyújtás és a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, a támogató szolgálat, valamint az óvodai iskolai szociális segítő szolgálat.

Nyírbátor Város Szociális Szolgálat 2025. évi költségvetése az alábbi kiemelt előirányzatokkal került elfogadásra, illetve a 2025-ös évben végrehajtott módosítások miatt a következőkre módosult, és az alábbiak szerint teljesült:

Költségvetés (Ft)	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesítés
Összesen:	913 337 791	889 611 791	849 760 183

1. táblázat: Költségvetés összege

2025. ÉVBEN AZ INTÉZMÉNYÜNK SZOLGÁLTATÁSAI

Sorszám	Szolgáltatás	Kormányzati funkció
1.	Bölcsőde (gyermek napközbeni ellátása)	104031
2.	Házi segítségnyújtás	107052
3.	Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	107053
4.	Támogató szolgáltatás fogyatékos személyek részére	101222
5.	Idősek nappali ellátása	102031
6.	Pszichiátriai betegek nappali ellátása	101141
7.	Pszichiátriai betegek közösségi alapellátása	101143
8.	Család és gyermekjóléti központ	104043
9.	Óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás	104043
10.	Család és gyermekjóléti szolgálat	104042
11.	Hajléktalan személyek éjjeli menedékhelye	107013
12.	Család és nővédelmi egészségügyi gondozás (Anyatejgyűjtő állomás)	074031
13.	Ifjúság-egészségügyi gondozás	074032
14.	Időskorúak tartós bentlakásos ellátása	102023

2. táblázat: Szolgáltatások és kormányzati funkciók

A szolgáltatásaink közül állami támogatásban részesül:

- Bölcsőde
- Házi segítségnyújtás
- Időskorúak nappali ellátása
- Pszichiátriai betegek nappali ellátása
- Pszichiátriai betegek közösségi alapellátása
- Hajléktalan személyek éjjeli menedékhelye
- Család és gyermekjóléti központ / Óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatása
- Család és gyermekjóléti szolgálat
- Támogató szolgálat
- Idősek Bentlakásos Otthona

NEAK által finanszírozott:

- Anyatejgyűjtő állomás
- Ifjúság-egészségügyi gondozás

Nemzeti Szociálpolitikai Intézet által pályázat útján finanszírozott

- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

Az ellátotti létszámhoz kapcsolódó normatíva esetében a tervezett és teljesített feladatmutató az alábbiak szerint alakult 2025. évben:

Bölcsőde

Az ellátottak száma a január 31-én beíratott gyermekek száma, vagy a bölcsőde szolgáltatói nyilvántartásban szereplő férőhelyszám 80%-a közül a kedvezőbb. A sajátos nevelési igényű, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket az ellátottak száma tekintetében 2 főnek kell figyelembe venni. 1 gyermek a Nyírbátori Járási Szakértői Bizottság szakértői véleménye alapján korai fejlesztésre és gondozásra jogosult. A január 31-ei adatoknak megfelelően 46 fő átlagos, 1 fő korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermekre tekintettel 2 ellátotti létszámot kell figyelembe venni, így a 48 férőhely 100 %-osan kihasznált. Bölcsődénk 2025-ben összesen 15 munkanapot volt zárva. A nyitvatartási napok száma 237 nap volt, a teljesített gondozási napok száma átlagos gyermek esetén 7887, korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek esetén 145. Ugyanabban az időben a Nyírbátor területén kívüli lakóhellyel rendelkező gyermekek létszáma nem haladta meg a törvényben meghatározott szolgáltatói nyilvántartásban szereplő férőhelyszám 25 %-át, esetünkben a 12 főt.

Házi segítségnyújtás

2025. év elején 76 fővel volt megállapodása a szolgáltatásnak. A tavalyi évben 22 fő ellátása szűnt meg, jellemzően elhalálozás, elköltözés vagy Idősek Bentlakásos Otthonába költözés miatt. A gondozotti létszámot sikerült pótolni, 25 fővel kötöttünk megállapodást, így 2025. december 31-én 79 fővel volt megállapodásunk a szolgáltatás nyújtására. Az összes gondozási óra az új idő figyelembevételével 16 264 óra / év. Egy hónapban 1329 óra. Egy hónapban 21 óra gondozás 1 fő ellátottat jelent. A gondozotti létszám a tényleges gondozást figyelembe véve 2025. évben 64,52 főt mutatott. A házi segítségnyújtás esetében a tervezett feladatmutatót teljesíteni tudtuk.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A szolgáltatás működtetésével kapcsolatban a korábbi évekhez képest változás nem történt. Ennél a szolgáltatásnál is jelentős mozgás volt az ellátotti létszámban. 8 fő ellátása szűnt meg, jellemzően elhalálozás és bentlakásos otthonba történő költözés miatt. Az ellátotti létszám pótlása sikeresen megtörtént. A támogatás összegével határidőben elszámoltunk.

Időskorúak nappali ellátása

2025. évben is 20 férőhelyen működött a nappali ellátás. A gondozottak minden nap igénybe veszik a szolgáltatást. Az ellátotti létszám 2025.12.31-én 25 fő volt. A nappali ellátás esetén az ellátottakkal kötött megállapodások száma az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 79. § (3) bekezdése alapján meghaladhatja a működési engedélyben meghatározott férőhelyek számát. Az év folyamán megszűnés nem volt, 3 fő esetében kötöttünk megállapodást. 2025.12.31-én az ellátottak nemek szerinti összetétele: 22 fő nő, 3 fő férfi.

Pszichiátriai betegek nappali ellátása

Ennél a szolgáltatásnál sem volt a korábbi évekhez viszonyítva változás, továbbra is 50 férőhelyen működik a pszichiátriai betegek nappali ellátása. A 2025 évben is átlagosan 50 ellátott vette igénybe a szolgáltatást.

Az ellátotti létszám 2025.12.31-én 49 fő. A pszichiátriai betegek nappali ellátása esetén a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 94/C. § szerinti megállapodások száma meghaladhatja a működési engedélyben meghatározott férőhelyek számát.

Az év folyamán 4 esetben szűnt meg az ellátásban részesülők intézményi jogviszonya és 2 esetben kötöttünk új megállapodást. Az ellátásból kikerülés oka 1 fő esetében elhalálozás, 1 fő esetében Idősek Bentlakásos Otthonába költözés, 2 fő esetében pedig más szociális alapszolgáltatás igénybevétele volt a megszűnés oka.

2025.12.31-én az ellátottak nemek szerinti összetétele: 15 férfi és 34 nő.

Pszichiátriai betegek közösségi alapellátása

Nyírbátor Város Szociális Szolgálatánál a pszichiátriai betegek közösségi alapellátásának beindítása a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal 2024. március 22. napján véglegessé vált, Sz/112/00540-15/2024. számú határozat alapján 2024. április 1. napjával indult. A kötelezően teljesítendő feladatmutató évi 40, ahol egy feladatmutató 1 fő ellátottat jelent. 2025-évben a teljesített feladatmutató éves átlagban 39 fő volt.

Hajléktalan személyek éjjeli menedékhelye

Az előző évekhez képest itt sem volt változás, továbbra is 10 férőhellyel működik a szolgáltatás. Kihasználtságát tekintve átlagosan 9-10 fő veszi igénybe naponta a szolgáltatást. 90 % - 100 % -os a kihasználtsága a menedékhelynek.

Család és gyermekjóléti központ és szolgálat

A Családsegítő Központ és Szolgálat által nyújtott szolgáltatások 2025. évhez képest nem változtak. A feladat ellátására a központi költségvetésben biztosított összeget a szolgáltatás nyújtásához szükséges eszközök beszerzéséhez, az ezen a szakfeladaton alkalmazott dolgozók béréhez és a munkakörülményük megfelelő biztosításához használtuk fel.

Támogató szolgáltatás

Az éves vállalt feladatmutató 4000 feladategység, mely személyi segítségből, szállításból és a szállításhoz tartozó személyi segítségből tevődik össze. Az összes gondozás 183.510 perc volt, ami 3267,9162 feladategységnek felelt meg. A szállítás 5363 km, ami 1072,6000 feladategységnek felelt meg. A 2025. évi összes feladatmutató 4340,5162 feladategység.

Idősek Bentlakásos Otthona

A telephelyen működő szolgáltatásunk esetében 2025. évben az összes tényleges gondozási napok száma 21 310, amely 58,38 fő éves átlagos ellátotti létszámot mutat. Átlagos szükségletű ellátott feladatmutatója 37 fő, demens személy feladatmutatója 21 fő. Az intézményben 21 fő szakvéleménnyel rendelkező demens személy ellátásáról gondoskodunk.

A NEAK finanszírozás

Az anyatejgyűjtő és iskola egészségügyi ellátás fix finanszírozása a jogszabályok, rendeletek alapján történik.

Létszámadatok

Nyírbátor Város Szociális Szolgálatánál 2025. évben az átlagos statisztikai létszám 91 fő, munkaügyi létszám 93 fő, üres álláshely 2 fő volt. Huzamosabb ideje 4 fő volt távol a munkahelyétől, 3 fő gyermeke gondozása miatt, 1 fő tartósan táppénzen volt.

Az alábbi egységeknél voltak gyermekük gondozása miatt fizetés nélküli szabadságon a munkavállalók: Család és Gyermekjóléti Központ 1 fő, Bölcsőde 1 fő és Házi segítségnyújtás 1 fő. Helyettesítésüket határozott időre szóló munkavállalók alkalmazásával oldottuk meg.

2025-ben 1 fő rehabilitációs ellátásban részesülő munkavállalót foglalkoztattunk.

2025 első félévében 2 fő saját dolgozó duális képzése történt az Idősek Bentlakásos Otthonában.

Támogatott foglalkoztatásban részesülő munkavállalónk 2025-ben nem volt.

Az intézményben 7 fő munkaviszonya szűnt meg közös megegyezéssel:

- a család és gyermekjóléti központon 2 fő,
- a család és gyermekjóléti szolgálaton: 1 fő
- idősek bentlakásos otthona szakfeladaton: 1 fő,
- bölcsődei szakfeladaton: 1 fő,
- idősek nappali ellátása szakfeladaton: 1 fő,
- TOP plusz pályázat: 1 fő.

Két fő dolgozó munkaviszonya pedig nyugdíjba vonulás miatt szűnt meg. Mind a két álláshelyet szakképzett dolgozó alkalmazásával sikerült betölteni.

Új dolgozók felvétele:

- Bölcsőde: 1 fő.
- Család és gyermekjóléti Szolgálat: 1 fő.
- Házi segítségnyújtás: 1 fő,
- Óvodai, iskolai szociális segítség: 1 fő
- Pszichiátriai betegek nappali ellátása: 1 fő
- Idősek nappali ellátása: 1 fő
- Idősek Bontlakásos Otthona: 2 fő
- Top Plusz pályázat: 1 fő

Összesen: 9 fő.

A következőképpen alakult a szakmai létszámunk a szociális intézményünkben:

HEF: (Humánerőforrás) 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 2. számú melléklete szerint	2021	2022	2023	2024	2025
Szakterület	HEF	HEF	HEF	HEF	HEF
Bölcsőde	8	11	12	12	12
Házi segítségnyújtás/ jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	9	10	10	10	10
Időskorúak nappali ellátása	2	2	2	2	2
Pszichiátria betegek nappali ellátása	3	3	3	3	2
Pszichiátriai betegek közösségi alapellátása	-	-	-	1	1
Támogató szolgálat	3	2	3	3	3
Család és Gyermekjóléti Központ óvodai, iskolai szociális segítőkkel	19	16	15	12	19
Család és Gyermekjóléti Szolgálat	3	3	3	4	4
Anyatejgyűjtő állomás	2	2	2	1	1
Hajléktalan személyek éjjeli menedékhelye	3	3	3	3	3
Idősek Bontlakásos Otthona	15	25	26	26	26
TOP plusz pályázat	-	-	1	4	5
Összesen:	79	84	83	86	89

3.táblázat: Szakmai létszám alakulása

A TOP_PLUSZ-3.1.2-21-SB1-2022-00002 pályázat keretében 2 fő heti 40 órában, 6 fő pedig 2024.05.01. napjától heti 20 órában munkaviszony keretében látja el a pályázatban meghatározott feladatokat.

2021-2025 GYES, GYED adata az intézményünkben

Szakfeladat	2021 év/fő	2022 év/fő	2023 év/fő	2024 év/fő	2025 év/fő
Család és gyermekjóléti központ	3	2	1	1	1
Bölcsőde	1	1	2	1	1
Pszichiátriai betegek nappali ellátása	-	-	1	1	0
Házi segítségnyújtás	-	-	-	1	1
Összesen:	4	3	4	4	3

4.táblázat: GYES és GYED adatok

2021-2025 Nyugdíjba vonulók létszáma

Szakfeladat	2021 év/fő	2022 év/fő	2023 év/fő	2024 év/fő	2025 év/fő
Házi segítségnyújtás	0	0	0	0	0
Bölcsőde	0	1	0	1	0
Hajléktalan személyek éjjeli menedékhelye	0	0	0	0	0
Anyatejgyűjtő állomás	0	0	0	0	0
Pszichiátriai betegek nappali ellátása	0	0	0	0	1
Idősek Bentlakásos Otthona	0	0	0	0	1
Család és Gyermekjóléti Központ	0	1	0	1	0
Összesen	0	2	0	2	2

5.táblázat: Nyugdíjba vonulók létszáma

1. CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT ÉS SZOLGÁLAT SZAKMAI EGYSÉG JELLEMZŐI

Az intézmény szolgáltatásainak tervezése és működtetése a szociális munka alapvető értékeire és szakmai normáira épül, figyelembe véve a szolgáltatásokat igénybe vevő célcsoport szükségleteit. Az ellátási formák tartalma a tényleges igényekhez igazodik, és folyamatosan alkalmazkodik a társadalmi, gazdasági és demográfiai változásokból fakadó kihívásokhoz. A feladategység kiemelt célja a szakmai munka hatékonyságának növelése, amelyet innovatív módszerek alkalmazásával, valamint új, konstruktív megoldások kidolgozásával kívánunk elérni.

Küldetésünk, hogy szakmai tevékenységünk révén hozzájáruljunk az egyének és családok életminőségének javításához, valamint elősegítsük a helyi közösségek fejlődését. Kiemelt figyelmet fordítunk a gyermekek és családjaik jólétének támogatására, továbbá a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzésére és kezelésére. Munkánk során törekszünk arra, hogy szolgáltatásainkat folyamatosan fejlesszük, és a változó szociális szükségletekre korszerű, innovatív szakmai válaszokat adjunk.

Tevékenységünket meghatározó alapelvek közé tartozik a szolgáltatást igénybe vevők emberi méltóságának tiszteletben tartása, a magas színvonalú, hatékony szakmai munka biztosítása, valamint a prevenció és a szociális biztonság megőrzésének elősegítése. Kiemelt jelentőséget tulajdonítunk a titoktartási kötelezettség betartásának, a következetes szakmai működésnek, továbbá a kreativitásnak és az együttműködésen alapuló szemléletnek.

A család és gyermekjóléti központ a korábbi évek gyakorlatának megfelelően 2025-ben is folyamatosan biztosította szolgáltatásait. Az ellátórendszer stabil működésének fenntartása mellett új szolgáltatás bevezetésére a tárgyév során nem került sor, ugyanakkor a meglévő szolgáltatások minőségének fenntartása és fejlesztése kiemelt feladatként jelent meg.

Tárgyi feltételek:

A Család- és Gyermekjóléti Központ Nyírbátor Város Szociális Szolgálat szervezeti keretén belül 2016. január 1. napjától kezdte meg működését a 4300 Nyírbátor, Vár u. 1. szám alatt. Az intézmény székhelyének a teljes körű felújítása a Szociális Célú Város Rehabilitáció pályázat keretén belül 2025. májusában befejeződtek, így a Család és Gyermekjóléti Központ, valamint a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladategységei 2025. augusztusában visszaköltöztek a székhely intézménybe. A felújítás ideje alatt a feladataink a Multifunkcionális Közösségi Térbe szerveződtek át 4300 Nyírbátor Édesanyák útja 7 sz. alá. A szakmai munkavégzés, valamint az ügyfelek teljes körű ellátása ezen a helyszínen is zavartalanul biztosított volt.

A felújítás eredményeként az intézmény teljes körűen megújult, megfelelően a korszerű szakmai és infrastrukturális elvárásoknak. A megvalósult fejlesztések hozzájárultak a munkakörnyezet komfortosabbá és biztonságosabbá tételéhez. Az irodai technikai eszközállomány jelentős mértékben bővült és korszerűsödött. Ennek köszönhetően a napi munkavégzés hatékonyabbá és gördülékenyebbé vált. A kapcsolattartások biztosítására egy

különálló helyiség áll rendelkezésre, amely megfelelő körülményeket biztosít a zavartalan lebonyolításhoz. A helyiség kialakítása megfelel a jogszabályban előírt tárgyi és szakmai feltételeknek. Ennek köszönhetően a kapcsolattartások biztonságos és nyugodt környezetben valósulhatnak meg. A megfelelő infrastruktúra hozzájárul a szolgáltatás színvonalának fenntartásához. A körülmények támogatják a résztvevők közötti bizalmi légkör kialakulását is. Mindezek együttesen hozzájárulnak a szolgáltatások színvonalának emeléséhez.

Az intézmény működéséről:

Az intézmény kiemelt figyelmet fordított arra, hogy szolgáltatásai a lakosság és a társintézmények számára minél szélesebb körben ismertté váljanak. Ennek érdekében a beszámolási időszak során programjainkról, szolgáltatásainkról, valamint intézményi eseményeinkről folyamatosan tájékoztatást nyújtottunk a helyi sajtó és médiacsatornák bevonásával.

Klienseink részére az aktuális információkat személyes kommunikáció útján, valamint a váróhelyiségekben elhelyezett információs felületeken keresztül biztosítottuk. A Nyírbátori Járás területén működő szolgáltatáselemekről és az azokban bekövetkezett változásokról rendszeresen, hiteles módon adtunk tájékoztatást a rendelkezésre álló közösségi platformokon.

Szakmai létszám:

A Család- és Gyermekjóléti Központ 2025. évben továbbra is 1 fő egységvezető irányításával, aki esetmenedzseri feladatokat is ellát, 7 fő esetmenedzserrel, 1 fő szociális asszisztenssel, 6 fő óvodai- iskolai szociális segítővel és a központ keretén belül önálló szakmai egységként működő Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 4 fő családsegítővel látja el feladatát. A családsegítők közül 1 fő ellátja a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat egységvezetői feladatait is.

1 fő pszichológus megbízási szerződéssel történő foglalkoztatásával pszichológiai tanácsadást, és 1 fő jogász - szintén megbízási szerződéssel történő foglalkoztatásával - jogi tanácsadást végez.

A központ feladatait a hatályos jogszabályok, a módszertani útmutatók, valamint a szakmai protokollok előírásainak megfelelően látta el. A 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet alapján 2021. július 1. napjától bevezetett Gyermekünk Védelmében (GYVR) informatikai rendszer alkalmazása a beszámolási időszakban is folyamatosan biztosított volt.

A rendszer az elmúlt időszakban több frissítésen esett át, amelyhez a szakemberek alkalmazkodtak, biztosítva a naprakész és pontos adminisztrációt. A munkatársak a GYVR felületén végzett tevékenységük során a hatékony és precíz munkavégzésre törekedtek. A megfelelő szakmai színvonal fenntartása érdekében rendszeresen részt vettek a rendszer használatához kapcsolódó tájékoztatókon és szakmai egyeztetéseken. Ennek köszönhetően a munkavégzés során a legfrissebb információk és eljárásrendek kerültek alkalmazásra.

A központ ellátottjai a Nyírbátori Járás településein élő gyermekek (0-18 éves korig), azok szülei, vagy más kapcsolattartásra jogosult hozzátartozó. Veszélyeztetett és hátrányos helyzetben lévő gyermekek, ideiglenes hatályú elhelyezésben lévő, átmeneti vagy tartós nevelt, utógondozásba hazakerült gyermekek, és szüleik, válsághelyzetben lévő várandós anyák, akik életvitelszerűen a településeken tartózkodnak.

A család- és gyermekjóléti központ továbbra is Nyírbátor Járás illetékességi területéhez tartozó 20 településen látja el feladatát. A család- és gyermekjóléti központ a gyermekjóléti szolgálatnak a gyermekek védelméről szóló 1997. évi XXXI. törvény 39. §-a, a 40. § (2) bekezdése és a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 64. § (4) bekezdése szerinti általános szolgáltatási feladatai az előző évekhez képest nem változott.

A hatósági intézkedéssel érintett segítő munka során jó munkakapcsolat alakult ki a Nyírbátori Járási Hivatal Hatósági, Gyámügyi és Igazságügyi Osztályával (gyámhatósággal), továbbá a pártfogó felügyelővel és a gyermekjogi képviselővel is. Szervezeti egységünk minden jelzőrendszeri taggal aktív és eredményes kapcsolatot ápol.

A tavalyi évben a hatósági intézkedés alá vont családokkal, gyermekekkel kapcsolatos feladatokat 7 fő esetmenedzser látta el.

A Család- és Gyermekjóléti Központ ellátja a Gyvt. 39. § (3a) bekezdése, 40/A §-a szerinti feladatokat:

- a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése,
- a gyermekjóléti központ a gyermekjóléti szolgálat általános szolgáltatási feladatain túl,
- a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében biztosít,
- gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot,
- jogi tájékoztatásnyújtást és pszichológiai tanácsadást,
- családkonzultációt, családterápiát, családi döntéshozó konferenciát,
- a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el, amelynek keretében
- kezdeményezi a gyermekek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét,
- javaslatot készít a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermekvédelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,
- együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnismétlés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző

pártfogását,

- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítőmunkát koordinál és végez - az otthoni nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,
- utógondozást végez - a gyermekvédelmi gyámmal együttműködve, a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez,
- védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, szociális segítőmunkát koordinál és végez, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet (a továbbiakban: pénzfelhasználási terv) készít,
- szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára.

A család- és gyermekjóléti központban 3 feladategység dolgozik szoros együttműködésben, a hatósági javaslatokat előkészítő esetenedzserek, a nevelési-oktatási intézmények színterén megjelenő óvodai-iskolai szociális segítők, valamint a szociális segítő munkát közvetlenül alkalmazó családsegítők. Munkájukat egy közös szakmai egységben egymással összehangoltan végzik.

1.1.Esetmenedzserek

A Család- és Gyermekjóléti Központ kiemelt szakmai feladata az észlelő- és jelzőrendszer működésének koordinálása, valamint a gyermekvédelmi ellátórendszerben részt vevő jelzőrendszeri tagok közötti interdiszciplináris együttműködés elősegítése. Ennek keretében biztosítjuk az információáramlás folyamatosságát, a jelzések fogadásának és kezelésének egységes szakmai gyakorlatát, valamint a beavatkozások összehangolását. A beszámolási időszakban a központ egységvezetője és a településekhez rendelt esetenedzserek – néhány kivételtől eltekintve – részt vettek a települési szinten megszervezett éves jelzőrendszeri tanácskozásokon, ezzel is erősítve a szakmaközi együttműködést és a partnerségi hálózat működését.

A Nyírbátori járás területén dolgozó családsegítők és esetenedzserek részére a szakmai koordináció és egységes szemlélet biztosítása érdekében 2025-ben összesen 6 alkalommal került sor szakmai megbeszélések lebonyolítására. Ezek az alkalmak lehetőséget biztosítottak az aktuális esetkezelési gyakorlatok áttekintésére, az esetmegbeszélésekre, a szakmai protokollok értelmezésére, valamint a jó gyakorlatok megosztására. A megbeszélések hozzájárultak a szakmai kompetenciák fejlesztéséhez és az egységes szakmai működés erősítéséhez.

A járáshoz tartozó 20 településen a családsegítő szakemberek 2025. február 28-ig maradéktalanul eleget tettek az éves jelzőrendszeri tanácskozások megszervezésére vonatkozó kötelezettségüknek, ezáltal biztosítva a helyi szintű szakmai együttműködés rendszeres értékelését és fejlesztését.

1. „Szakmai ajánlás a család- és gyermekjóléti szolgáltatás által működtetett észlelő- és jelzőrendszer működésének és működtetésének szabályairól”.

A dokumentum, a jelzőrendszer szakmai kereteit, működésének és működtetésének szabályait tartalmazza, szakember szintre bontva, a jelzőrendszer szereplőinek feladatát, kompetenciahatárait.

2. „Protokoll a család- és gyermekjóléti szolgáltatás által működtetett észlelő- és jelzőrendszer folyamatairól”.

A dokumentum tartalmazza, minden célcsoportra kiterjedően, mikor kell jelezni, milyen tartalommal és a jelzést fogadó szolgáltatónak milyen feladatai vannak a jelzést követően.

3. „A gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer működtetése kapcsán a gyermek bántalmazásának felismerésére és megszüntetésére irányuló szektor semleges egységes elvek és módszertan”.

Jelen dokumentum, az előzőekhez szorosan kapcsolódva, célzottan a gyermekbántalmazás észlelése során előírt intézkedések rendszerét tartalmazza.

A dokumentumokban foglaltak betartása kötelező és számon kérhető.

Március végéig minden település elkészítette és megküldte intézményünknek a jelzőrendszeri éves intézkedési tervet. A hatósági javaslatok megtétele előtt, szinte minden alkalommal esetkonferenciákat szerveztünk, ahol jelen volt a szülő a gyerek a jelzőrendszeri tag/tagok, a veszélyeztető tényező tisztázása és a feladatok megbeszélése érdekében.

A központ feladatait a jogszabályban meghatározott módszertani útmutató, valamint a protokoll alapján végzi.

A 2025-ös évben a területi munka végzéséhez a szakembereknek az intézmény gépjárművet biztosított.

Az évek során az esetmenedzserek és a település családsegítői, valamint a jelzőrendszeri tagok között szoros együttműködés alakult ki. Folyamatos információcsere, esetmegbeszélések történnek a problémás családokkal kapcsolatosan, a gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében. Szoros szakmai kapcsolatot ápolunk az Egészségfejlesztési Iroda, az Ifjúsági és Családi Kuckó, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Nyírbátori Tagintézményével, valamint a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság munkatársaival. Kölcsönösen segítjük egymás szakmai munkáját.

A szakmai tevékenységek részletes bemutatása

A gyermekjóléti központ esetmenedzseri tevékenysége olyan, a gyermekek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amelynek célja, hogy hozzájáruljon a Nyírbátori Járás területén élő gyermekek testi, lelki, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez, a családban történő nevelkedésükhöz, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, további veszélyeztetettség megelőzéséhez, illetve a már családjából kiemelt gyermekek hazagondozásához. Mindezt a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával, az ellátások biztosításával, közvetítésével, szervezésével és koordinálásával biztosítja. A szakmai tevékenység irányait, az eszközként használt módszerek kiválasztását, a segítségnyújtás formáit a felmerülő problématípusok, a veszélyeztetettséget kiváltó okok determinálják. Cél a családok összetartó erejének megőrzése, támogatása és az átmenetileg sérült vagy hiányzó családi funkciók helyreállításának támogatása. A szolgáltatás elsődleges célcsoportja a településen élő 0–18 éves korosztály, és ehhez kapcsolódóan mindazon felnőttek is, akik a gyermekek sorsának alakulásában, alakításában szerepet vállalnak (szülők, gyámok, egyéb családtagok, a gyerekeket, családokat körülvevő személyek, jelzőrendszeri tagok, közösségek, szervezetek). A hatósági intézkedés mentén végzett munkában szoros az együttműködés a Gyermekvédelmi Központ, a Gyermekjóléti Szolgálat, a Családok- és Gyermekek Átmeneti Otthona, a Gyámhivatal és a jelzőrendszer tagjai között.

A körülmények pontos tisztázása érdekében fontos a gyors információcsere, hiszen intézményünk szakemberei, a jelzőrendszer tagjai és a hatóság gyakran eltérő információkkal rendelkezik.

A család- és gyermekjóléti központ gyermekvédelmi gondoskodás keretében hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermek védelmére irányuló feladatai:

Javaslatot készít:

- a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére,
- a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására,
- a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előre mozdítására (50 órát meghaladó igazolatlan hiányzás esetén),
- súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésére, nevelésbe vételére,
 - a gyermek leendő gondozási helyére, vagy annak megváltoztatására,
 - védelembe vett gyermek esetében egyéni/családi gondozási-nevelési tervet készít,
 - önállóan, vagy a családsegítő szolgálat családgondozóját is bevonva a gondozási folyamatba szociális segítő munkát végez, koordinál,
 - együttműködik a pártfogó felügyelő és a megelőző pártfogó felügyelő szolgálattal,
 - a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítő munkát végez és koordinál,
 - együttműködik az otthont nyújtó szolgálatokkal, illetve a területi gyermekvédelmi

szakszolgálat szakembereivel,

- utógondozást végez a gyermek családjába történő visszahelyezése és visszailleszkedése érdekében,
- hatósági intézkedést igénylő ellátottak esetében a szolgáltatást igénybe vevőt támogatja és ellenőrzi, a szociális segítőmunka folyamatát koordinálja,
- szakmai segítséget nyújt a család-és gyermekjóléti szolgálat családsegítőinek.

Javaslattétel hatósági intézkedésre:

A család- és gyermekjóléti központ javaslatot tesz a gyámhivatal részére a kiskorú:

- védelembe vételére, annak fenntartására, vagy megszüntetésére,
- megelőző pártfogására, annak fenntartására, vagy megszüntetésére,
- ideiglenes hatályú elhelyezésére,
- nevelésbe vételére, annak fenntartására, vagy megszüntetésére,
- családba fogadására, annak fenntartására, vagy megszüntetésére, családba fogadó gyám kirendelésére,
- harmadik személynél történő elhelyezésének kezdeményezésére,
- tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására,
- gondozási helyének megváltoztatására,
- a gyermekek után járó családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására.

Március végéig minden település elkészítette és megküldte intézményünknek a jelzőrendszeri éves intézkedési tervet. A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal ellenőrzést tartott, melynek során néhány hiányosságot feltárt, melyre a megfelelő intézkedéseket megtettük.

Védelembe vételek előtt esetkonferenciákat szerveztünk, ahol jelen volt a szülő, a gyerek, a jelzőrendszeri tag/tagok, a veszélyeztető tényező tisztázása és a feladatok megbeszélése érdekében. A központ feladatait a jogszabály, a megjelent módszertani útmutató, valamint a protokoll alapján végzi.

Az évek során az esetmenedzserek és a település családsegítői, valamint a jelzőrendszeri tagok között szoros együttműködés alakult ki. Folyamatos információcsere, esetmegbeszélések történnek a problémás családokkal kapcsolatosan, a gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében. Szoros szakmai kapcsolatot ápolunk az Egészségfejlesztési Iroda, az Ifjúsági és Családi Kuckó, valamint a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság munkatársaival. Kölsönösen segítjük egymás szakmai munkáját.

A Gyermekvédelmi törvény szerinti család- és gyermekjóléti központ szociális

diagnózist készít:

A szociális diagnózis elkészítését a Gyvt. 64. § (2) bekezdése szerinti jelzőrendszer tagjai is kezdeményezhetik a család- és gyermekjóléti központnál.

- a család- és gyermekjóléti szolgálat kezdeményezésére, ha olyan szociális szolgáltatás vagy gyermekjóléti alapellátás – ide nem értve a gyermekek napközbeni ellátását – igénybevétele válik szükségessé, amelyben az ellátott vagy a család nem részesül, vagy azt a szolgálat más okból szükségesnek tartja,

- a család- és gyermekjóléti szolgálatnál gondozásban nem álló ellátott esetén akkor, ha az esete nem tartozik a Gyvt. 40/A. § (2) bekezdés a) vagy b) pontja alá,

- és a szociális diagnózis elkészítéséhez valamennyi érintett hozzájárul.

A szociális diagnózis a család szociális helyzetének átfogó vizsgálata alapján meghatározza az igénybe venni javasolt szociális szolgáltatásokat és – ide nem értve a gyermekek napközbeni ellátását – gyermekjóléti alapellátásokat. A jogosultsági feltételek fennállása esetén a szociális diagnózis kötelezi a szociális, gyermekjóléti szolgáltatókat és intézményeket, amelyek kötelesek a szolgáltatásra vonatkozó igényt nyilvántartásba venni.

A fentiekén túl a Család- és Gyermekjóléti Központ kötelező feladata tanácsadások, ezen belül:

- Pszichológiai tanácsadás biztosítása, mely a teljes járás lakossága számára elérhető, előzetes bejelentkezést követően. Az intézményben továbbra is 1 fő pszichológus segíti a lelki problémákkal küzdő gyermekeket és felnőtteket.
- Jogi tanácsadás - minden második hét szerdáján 14 órától jogi tanácsadást vehetnek igénybe Nyírbátorban és a járás településein élő emberek.

A család- és gyermekjóléti központnak további speciális feladatai a járás teljes közigazgatási területén:

- kapcsolattartási ügyelet (szülő-gyermek, nagyszülő-gyermek, testvérek) között.

A 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 7/B. § alapján a szolgáltatás alapvető célja a gyermeki jogok biztosítása. A gyermeki jogokról szóló ENSZ egyezmény 9/3 pontja alapján a szülőjétől elszakadt gyermeknek joga van rendszeres, közvetlen, élő kapcsolatot tartania a tőle külön élő szülőjével is, ahol semleges és nyugodt környezetet biztosítunk.

- készenléti szolgálat – információnyújtás a nyitvatartási időn túl az alábbi telefonszámon: 06-70/332-3167 érhető el.

Célja: A Család- és Gyermekjóléti Központ nyitvatartási idején kívül felmerülő szociális krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás, vagy tájékoztatás nyújtása.

A készenléti szolgálat munkatársa közvetlen beavatkozást nem végez.

Az alábbi szolgáltatások ellátásához nyújtunk segítséget:

- családok átmeneti otthona,
- anyaoththonok,
- hajléktalan ellátás,
- bántalmazás esetén kríziskezelő elérhetőség,
- lelki segélyszolgálat.

2025. évben a központ speciális szolgáltatásai közül:

- Kapcsolattartási ügyeletet 228 alkalommal vették igénybe, ahol 35 ellátott vonatkozásában felügyelt kapcsolattartás volt határozat alapján elrendelve.
- Jogi tanácsadást 22 alkalommal vette igénybe 25 fő.
- Telefonos készenléti szolgálatban 5 alkalommal kerül arra sor, hogy az ügyeletet biztosító szakembernek intézkednie kellett.
- Pszichológiai tanácsadást 143 alkalommal vette igénybe 14 fő.
- Óvodai iskolai szociális segítő tevékenységet a szakemberek 2875 alkalommal biztosítottak.

Intézményünk működése során kiemelt figyelmet fordít a szakmai együttműködések erősítésére, a partneri kapcsolatok fejlesztésére, valamint a munkatársak folyamatos szakmai kompetencia-fejlesztésére. Ennek érdekében 2025-ben intézményünk szakemberei Vásárosnaményban és Budapesten megrendezett szakmai konferenciákon vettek részt, amelyek a lelki egészségvédelem, valamint a gyermekjogok jövőjének aktuális kérdéseit dolgozták fel. A konferenciák lehetőséget biztosítottak naprakész szakmai ismeretek, innovatív szemléletmódok és jó gyakorlatok megismerésére, amelyek hozzájárulnak a szolgáltatás szakmai színvonalának további erősítéséhez. Intézményünk fontosnak tartja, hogy szakmai működése és szolgáltatási szemlélete igazodjon a folyamatosan változó társadalmi és szociálpolitikai környezethez, valamint a gyermekeket és családokat érintő aktuális kihívásokhoz és szükségletekhez.

Gondozotti létszám alakulása 2025. évben

**A hatósági intézkedéshez kapcsolódó esetmenedzseri tevékenységben érintettek
gondozotti létszám lebontása települési szinten:**

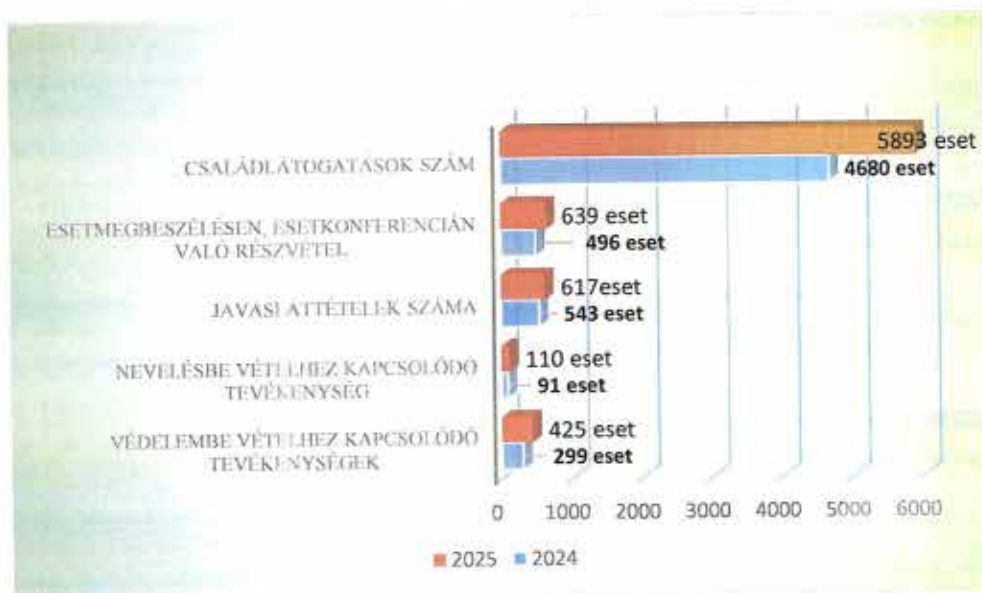
Település	2025. évi adatok				
	Védelembe vett	Ideiglenes hatályú elhelyezés	Nevelésbe vétel	Utógondozás	Összesen:
Bátorliget	6	-	19	-	25
Encsencs	90	-	16	-	106
Kisléta	49	-	5	-	54
Máriapócs	19	-	1	-	20
Nyírbátor	132	15	98	1	246
Nyírbéltek	62	-	24	3	89
Nyírbogát	18	-	24	3	45
Nyírcsászári	18	-	9	-	27
Nyílderzs	9	-	10	-	19
Nyírgelse	15	3	18	-	36
Nyírgyulaj	17	2	13	-	32
Nyírlugos	37	-	4	1	42
Nyírmihálydi	72	12	149	4	237
Nyírpilis	68	7	20	-	95
Nyírvasvári	12	-	12	-	24
Önböly	19	-	4	-	23
Penészlek	32	1	8	-	41
Piricse	53	-	16	-	69
Pócspetri	27	-	12	-	39
Terem	10	-	-	-	-
Összesen:	765	40	462	12	1279

6.táblázat: Gondozotti létszám alakulása

**Szakmai tevékenységek alakulása
2025. évben**

Védelembe vételhez kapcsolódó tevékenységek (első védelembe vételi tárgyaláson és felülvizsgálati tárgyaláson részvétel)	425 esetben
Nevelésbe vételhez kapcsolódó tevékenységek (felülvizsgálati tárgyaláson részvétel)	110 esetben
Javaslatkérdések száma (védelembe vétel, megelőző pártfogás, ideiglenes hatályú elhelyezés, nevelésbe vétel, családba fogadás ügyében)	617 esetben
Esetmegbeszélésen, esetkonferencián való részvétel, esetkonzultáció	639 esetben
Családlátogatások száma	5893 esetben

7. táblázat: Szakmai tevékenységek alakulása

1. ábra: Tevékenységek összehasonlítása 2024. 2025. években

A Család- és Gyermekjóléti Központban dolgozó esetmenedzserek, a feladatellátás következő szintjén segítik a Járási Gyámhivatal munkáját, a megalapozott, pontos, naprakész adminisztráció előkészítésével a gyermekek védelme érdekében. Az elmúlt évben a szakmai tevékenységek száma a javaslatlátételek tekintetében nőtt, mely abból adódik, hogy a problémákkal küzdő családok száma egyre növekszik, sajnos azonban elmondható, hogy a Központunk véleményétől függetlenül ezek a javaslatok nem minden esetben eredményeznek hatósági döntést.

A gyámhatósággal, a családsegítővel és a jelzőrendszer tagjaival az együttműködés jó. Ez nagyban megkönnyíti a terepen végzett munkát, valamint az adminisztrációt és a javaslatlátételeket is.

Központunkban 2025. októberében a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal szakmai ellenőrzést végzett, amely során az alábbi megállapításokat tették:

A hatósági ellenőrzés megállapította, hogy a Család- és Gyermekjóléti Központ működése több területen nem felelt meg maradéktalanul a jogszabályi előírásoknak. Az ellenőrzés során hiányosságokat tártak fel a személyi feltételek, a szakmai létszám biztosítása, a munkaköri dokumentáció, valamint a kötelező képzések és továbbképzések teljesítése terén. Megállapításra került, hogy az előírt esetmenedzseri létszám nem állt teljes körűen rendelkezésre, továbbá több munkatárs esetében hiányzott a szükséges szakmai képzés vagy annak igazolása. Az ellenőrzés hiányosságot állapított meg a szupervízió biztosítása és a mediációs, konfliktuskezelő képzés teljesítése kapcsán is. A fenntartó az első ellenőrzést követően több intézkedést megtett, azonban az utóellenőrzés során megállapították, hogy a hiányosságok egy része továbbra sem került teljes körűen megszüntetésre. Ennek következtében a hatóság a család- és gyermekjóléti központ szolgáltatásának bejegyzését ideiglenes hatályúvá módosította 2027. december 19. napjáig. A határozat ugyanakkor rögzíti, hogy a szolgáltatás határozatlan idejű működési engedélyre visszaállítható, amennyiben a fenntartó a jogszabályban előírt személyi és szakmai feltételeket teljes körűen biztosítja. A hatóság az intézkedések meghozatalakor figyelembe vette az ellátottak érdekeit, ezért a szolgáltatás működésének fenntartása mellett döntött.

Az Emberi Erőforrás Minisztériuma 2018. szeptember 1-től a Gyvt. 40/A. § (2) ag) pontja értelmében a Család- és Gyermekjóléti Központ az általános feladatain túl a gyermek családokban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló, egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében óvoda és iskolai szociális segítő tevékenységet biztosít a köznevelési és közoktatási intézményekben.

Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújt a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak.

A feladategység legfőbb jellemzői:

Mindent egybefoglalva elmondható, hogy a szociális folyamatok egyik legváltozatosabb eszközeit használja az óvodai-iskolai szociális segítő. Egyéni vagy közösségfejlesztő foglalkozásokat tart, megfigyel, elemez, tanácsokat ad. Ha képes és szükség van rá, mediál, facilitál, konfliktust kezel, vagy megszervezi ezek biztosítását. Védi a gyermekeket, támogatja a pedagógusokat, segíti a szülőkkel való kommunikációt. Bármelyik szereplőnek is segít, a másik két szereplő is megtapasztalja annak áldásos hatását. Az oktatási intézmény pedagógusaival összehangolt együttműködésben hatékonyan tud beavatkozni azoknál a problémáknál, amelyek az óvodához, iskolához köthetők, és időben, eredményesen tud közreműködni azokban az esetekben, amikor elengedhetetlen a külső, szakszerű beavatkozás.

1.2. Az óvodai-iskolai szociális segítő tevékenység célja és alapelvei

Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység célja

Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység célja, hogy támogassa a gyermekek és tanulók testi-lelki jólétét, segítse a sikeres beilleszkedést az óvodai és iskolai közösségbe, valamint hozzájáruljon a veszélyeztetettség megelőzéséhez és csökkentéséhez. A szociális segítő feladata, hogy elősegítse a gyermekek harmonikus fejlődését, valamint támogassa a családokat a problémák felismerésében és kezelésében.

A tevékenység célja továbbá az, hogy erősítse az intézmény és a családok közötti együttműködést, valamint segítséget nyújtson a gyermekek számára a mindennapi nehézségek, konfliktusok, krízishelyzetek kezelésében. Fontos cél a gyermekvédelmi jelzőrendszer hatékony működésének támogatása is.

Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység alapelvei

Az óvodai és iskolai szociális segítő munka során kiemelt alapelv a gyermek mindenkifelett álló érdekének figyelembevétele, valamint a gyermek jogainak tiszteletben tartása és védelme. A segítő tevékenység középpontjában a megelőzés áll, amelynek célja, hogy a problémák minél korábban felismerésre kerüljenek, és időben megkezdődhessen a támogatás.

Alapvető elv a bizalom kialakítása és megtartása, amely elengedhetetlen a gyermekekkel és a családokkal való hatékony együttműködéshez. A segítő munka során fontos a diszkréció, az etikus szakmai magatartás és az adatvédelem betartása.

A tevékenység során hangsúlyos a partneri együttműködés elve, amely az intézmény pedagógusaival, a szülőkkel, valamint a gyermekjóléti szolgálattal és egyéb szakmai szervezetekkel való közös munkát jelenti. A szociális segítő feladata, hogy a gyermek és családja számára elérhetővé tegye a szükséges támogatásokat, információkat, szolgáltatásokat, valamint segítse őket a megfelelő ellátórendszerhez való hozzáférésben.

A szociális segítő tevékenység alapelve továbbá az esélyegyenlőség biztosítása, a hátrányok csökkentése, valamint a gyermekek közösségi integrációjának támogatása. A munka során kiemelt cél a gyermekek szociális készségeinek fejlesztése, a konfliktuskezelés támogatása és a pozitív közösségi kapcsolatok erősítése.

A tevékenység jogszabályi háttere és keretei

Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység Magyarországon a gyermekvédelmi rendszer részeként működik, amelynek alapvető célja a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, a problémák korai felismerése, valamint a gyermekek és családjaik támogatása. A feladatellátás jogszabályi hátterét elsősorban a **gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.)** határozza meg.

A tevékenység a gyermekjóléti alapellátás keretében valósul meg, együttműködésben az óvodákkal, iskolákkal, valamint a gyermekvédelmi jelzőrendszer további tagjaival. A szociális segítő munkáját a gyermekek érdekeit szem előtt tartva, az intézményekkel való folyamatos kapcsolattartás és együttműködés jellemzi.

A tevékenység szakmai szabályozását továbbá a **15/1998. (IV. 30.) NM rendelet** biztosítja, amely részletesen meghatározza a gyermekjóléti szolgáltatások feladatait, működési feltételeit, valamint az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység alapvető kereteit.

A feladatellátás során kiemelt szerepet kap a gyermekvédelmi jelzőrendszer működésének támogatása, melynek célja, hogy a gyermek veszélyeztetettsége esetén a szükséges intézkedések időben megtörténjenek. Ennek érdekében a szociális segítő rendszeresen együttműködik a pedagógusokkal, intézményvezetőkkel, a gyermekjóléti szolgálattal, valamint szükség esetén más társszervekkel (pl. védőnői szolgálat, háziorvos, gyámhatóság, rendőrség).

A szociális segítő tevékenység keretein belül megvalósulhat egyéni segítő munka, csoportos foglalkozás, prevenciós programok szervezése, tanácsadás, valamint a szülők támogatása és információval való ellátása. A tevékenység célja minden esetben a gyermekek biztonságos fejlődésének elősegítése, valamint a családok segítése abban, hogy a gyermek nevelése és ellátása megfelelő módon biztosított legyen.

Ellátási területünk a Nyírbátori járás **20** települése, mely összesen **49** köznevelési intézményt ezen belül **51** feladatellátási helyet foglal magában. A 2025 év kezdetén 5 fő óvodai- és iskolai szociális segítő kezdte meg a feladatellátást teljes munkaidőben, majd az év közepén júniusban csatlakozott a 6. kolléga is.

A területi elosztás időtakarékoság és a költséghatékonyság figyelembevételével lett meghatározva.

Körszeteink

1. körzet

Magyar Máltai Szeretetszolgálat Balázs János Általános Iskola és Óvoda: 245 fő

Koszisz Királyfalvi Miklós Katolikus Általános Iskola, Óvoda, Bölcsőde és Alapfokú Művészeti Iskola Pócspetri: 142 fő

Koszisz Királyfalvi Miklós Katolikus Általános Iskola, Óvoda, Bölcsőde és Alapfokú Művészeti Iskola Pócspetri: 64 fő

Nyíregyházi Egyházmegye Egyesített Óvoda Ékes Virágszál Görögkatolikus Tagóvodája és Konyha Máriapócs: 86 fő

Dudás Miklós Görögkatolikus Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és AMI Máriapócs: 215 fő

Nyírbátori Kerekerdő Óvoda Százszorszép Tagóvodája: 77 fő

Nyírbátori Kerekerdő Óvoda: 181 fő

Nyírbátori Kerekerdő Óvoda Nyitnikék Tagóvodája: 81 fő

Összesen 1091 fő 4 településen 9 intézményben

2. körzet

Mátészalkai Szakképzési Centrum Bethlen Gábor Technikum Szakképző Iskola és Kollégium Nyírbátor: 373 fő

Mátészalkai Szakképzési Centrum Bethlen Gábor Technikum Szakképző Iskola és Kollégium Nyírbátor: 24 fő

Nyírcsászári-Bátorliget-Terem-Nyírderzsi Általános Iskola Nyírcsászári: 67 fő

Nyírcsászári-Bátorliget-Terem Községek Közös Óvoda Nyírcsászári: 22 fő

Kislétai Gyöngyszem Óvoda és Bölcsőde Szivárvány Tagóvodája Nyírderzs: 13 fő

Encsencs-Penészlek-Nyírvasvári Általános Iskola Nyírvasvári Tagintézménye: 107 fő

Nyírvasvári Óvoda, Konyha és Bölcsőde: 71 fő

Nyírgyulaji Kossuth Lajos Általános Iskola: 128 fő

Nyírgyulaji Gesztenye Óvoda, Bölcsőde és Szociális Szolgáltató Központ: 78 fő

Összesen: 883 fő 5 településen 9 intézményben

3. körzet

Nyírbátori Magyar-Angol Kéttanításúnyelvű Általános Iskola: 345 fő

Nyírbogát Vántus István Általános Iskola: 242 fő

Nyírbogáti Mesekert Óvoda, Bölcsőde és Konyha: 120 fő

Eötvös József Általános Iskola Piricse: 201 fő

Mesekert Óvoda, Bölcsőde és Konyha Piricse: 92 fő

LEONARDO MÉDIA AKADEÉMIA Gimnázium, Szakgimnázium és Általános Iskola Nyírbátori Tagintézménye: 186 fő

Összesen: 1186 fő 3 településen 6 intézményben

4. körzet

Nyírcsászári-Bátorliget-Terem-Nyírderzsi Általános Iskola Teremi Telephelye: 48 fő

Nyírcsászári-Bátorliget-Terem Községek Közös Óvoda Teremi tagintézménye: 14 fő

Báthory Anna Református Általános Iskola és Óvoda: 414 fő

Báthory Anna Református Általános Iskola és Óvoda: 139 fő

Nyírbátori Éltés Mátyás Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola, Kollégium, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény: 245 fő

Nyírbátori Éltés Mátyás Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola, **Kollégium**, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény: 72 fő

Nyírbátori Éltés Mátyás Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola, Kollégium, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény: **22 fő**

Nyírcsászári-Bátorliget-Terem-Nyírderzsi Általános Iskola Bátorligeti Telephelye: 23 fő

Nyírcsászári-Bátorliget-Terem Községek Közös Óvoda Bátorligeti tagintézménye: 10 fő

Összesen: 987 fő 3 településen 9 intézményben

5. körzet

Encsencs-Penészlek-Nyírvasvári Általános Iskola Penészleki Tagintézmény: 78 fő

Penészleki Mici Mackó Óvoda: 38 fő

Nyírbélteki Szent László **Általános Iskola Ömbölyi** telephelye: 10 fő

Nyírbélteki Gyöngyszem **Óvoda**, Konyha és Községi Könyvtár **Ömbölyi** Telephelye: 9 fő

Encsencsi Százszorszép **Óvoda** és Konyha: 68 fő

Encsencs-Penészlek-Nyírvasvári Általános Iskola: 125 fő

Nyírbélteki Szent László Általános Iskola: 208 fő

Nyírbélteki Gyöngyszem Óvoda, Konyha és Községi Könyvtár: 146 fő

Nyírmihálydi Petőfi Sándor Általános Iskola: 272 fő

Nyírmihálydi Eszterlánc Óvoda és Konyha: 100 fő

Összesen: 1054 fő 5 településen 10 intézményben

6. körzet

Báthory István Katolikus Óvoda Két Tanítási Nyelvű **Általános Iskola és Gimnázium:** 613 fő

Báthory István Katolikus Óvoda Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Gimnázium: 81 fő

Nyírgelsei Kölcsey Ferenc Általános Iskola: 55 fő

Nyírgelsei Nyitnikék Óvoda és Konyha: 42 fő

Szent Péter és Pál Görögkatolikus Általános Iskola: 334 fő

Szent Péter és Pál Görögkatolikus Óvoda: 124 fő

Kislétai Gyöngyszem Óvoda és Bölcsőde: 44 fő

Dr. Jósza István Általános Iskola Kisléta: 67 fő

Összesen: 1360 fő 4 településen 8 intézményben

Mindösszesen **6561** gyermek tartozik a feladatellátás területéhez. A gyermeklétszám egyharmad részét a Nyírbátorban található kilenc köznevelési intézmény és azok tagintézményei teszik ki, amely **1945** gyermeket jelent.

Feladataink közé tartozik:

Az óvodai és iskolai szociális segítő feladata, hogy támogassa a gyermekek testi-lelki jóllétét, valamint segítse az óvodai és iskolai közösségekben felmerülő szociális és életvezetési problémák kezelését. Munkánk során együttműködünk a gyermekekkel, a szülőkkel és a

pedagógusokkal annak érdekében, hogy a gyermekek fejlődése biztonságos és támogató környezetben valósuljon meg.

A gyermekekkel végzett tevékenységünk során kiemelt figyelmet fordítunk a beilleszkedési nehézségek, magatartási problémák, konfliktusok, illetve szorongásos tünetek felismerésére és kezelésére. Egyéni segítő beszélgetések keretében támogatjuk a gyermekeket a problémáik megoldásában, szükség esetén pedig közvetítünk a gyermekek között kialakult konfliktushelyzetekben. Fontos feladatunknak tartjuk az iskolai bántalmazás és zaklatás megelőzését, valamint a gyermekek védelmét veszélyeztető helyzetek felismerését és kezelését.

A családokkal való kapcsolattartás szintén kiemelt része munkánknak. A szülők számára tanácsadást nyújtunk nevelési, életvezetési vagy szociális problémák esetén, valamint segítséget adunk abban, hogy a megfelelő ellátásokhoz és szolgáltatásokhoz hozzáférjenek. Indokolt esetben kapcsolatot tartunk a gyermekjóléti szolgálattal, és jelzést teszünk, amennyiben a gyermek veszélyeztetettsége merül fel.

A pedagógusok munkáját rendszeres konzultációkkal és esetmegbeszélésekkel segítjük. Támogatást nyújtunk számukra a problémás helyzetek kezelésében, valamint javaslatokat fogalmazunk meg a gyermekek és közösségek hatékonyabb támogatása érdekében.

Munkánk része a prevenciós tevékenységek szervezése és megvalósítása is. Ennek keretében csoportfoglalkozásokat és programokat tartunk, amelyek célja többek között a konfliktuskezelési készségek fejlesztése, a közösségépítés, valamint az egészséges életmódra és a biztonságos internethasználatra való nevelés. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek olyan készségeket sajátítsanak el, amelyek segítik őket a mindennapi nehézségek kezelésében.

Feladataink ellátása során folyamatosan együttműködünk az intézményen belüli és kívüli szakemberekkel (pl. gyermekjóléti szolgálat, családsegítő, védőnő, pszichológus), és szükség esetén a jelzőrendszer tagjaként is eljárunk.

Összességében az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenysége komplex támogatást nyújt a gyermekek számára, és hozzájárul a nevelési-oktatási intézmények biztonságosabb, elfogadóbb és támogatóbb légkörének kialakításához.

Egyéni segítő beszélgetés, csoportfoglalkozások, közösségi munka

Szociális segítőként munkánk három fő területre oszlik: **egyéni, csoportos és közösségi munka**. Mindhárom szint fontos szerepet játszik abban, hogy a gyermekek érzelmi, szociális és fejlődési igényeit hatékonyan tudjuk támogatni.

Egyéni segítő beszélgetés:

Az egyéni munka során a gyermekekkel személyre szabott foglalkozásokat tartunk, amely lehetőséget ad arra, hogy megismerjük problémáikat, érzéseiket és nehézségeiket. Egyéni beszélgetések keretében támogatjuk őket a beilleszkedési problémák, szorongás, magatartási

nehézségek vagy családi problémák kezelésében. Ezen a szinten biztosítjuk a titkos, bizalmas légkört, ahol a gyermekek megnyílhatnak, és ahol személyre szabott tanácsokat, segítséget kaphatnak.

Csoportos munka:

A csoportos foglalkozások lehetőséget teremtenek a gyermekek szociális készségeinek fejlesztésére és a közösségi élmények erősítésére. Ilyen foglalkozások keretében dolgozunk például a konfliktuskezelési készségek, kommunikáció, együttműködés, empátia és önismeret fejlesztésén. A csoportos munka során a gyermekek megtanulják, hogyan kezeljék a csoportdinamikából adódó helyzeteket, és hogyan támogathatják társaikat a mindennapi nehézségek során.

Közösségi munka:

A közösségi szintű tevékenységek célja a gyermekek és a teljes intézményi közösség jóllétének elősegítése. Ebbe beletartozik például a közösségépítő programok szervezése, illetve az azokban való aktív részvétel, iskolai prevenciós programok (pl. bullying megelőzés, egészséges életmód, internetbiztonság) lebonyolítása. A közösségi munka során a pedagógusokkal és a családokkal is szoros együttműködésben dolgozunk, hogy minden gyermek biztonságos és támogató légkörben fejlődhesen.

Összességében az egyéni, csoportos és közösségi munka egymást kiegészítve biztosítja, hogy a gyermekek komplex támogatást kapjanak, és hogy a szociális segítő tevékenység hatékonyan járuljon hozzá a gyermekek jólétéhez és fejlődéséhez.

Ellátotti létszámunk 2025. évben:

A Nyírbátori Járás nevelési és oktatási intézmények vonatkozásában a 2025-ös évben a 6 óvodai és iskolai szociális segítő **835** alkalommal nyújtott segítséget, és összesen **9324** személyt tudott elérni, egyéni, csoportos vagy közösségi tevékenységekkel.

A tárgyévben a Nyírbátori járás intézményeiben megvalósuló óvodai és iskolai segítő tevékenység tekintetében a segítő alkalmak száma, valamint az ellátásban részesülő gyermekek létszáma az előző évhez viszonyítva csökkenést mutatott.

Az adatok alakulása összefüggésben állhat az intézményi gyermeklétszám változásával, az ellátási igények módosulásával, továbbá a feladatellátás szervezésében és az intézményi struktúrában bekövetkezett átrendeződésekkel. Az esetlegesen párhuzamosan működő támogató szolgáltatások megjelenése szintén befolyásolhatta az igénybevétel mértékét.

Az ellátotti létszám csökkenéséhez hozzájárult az a szakmai döntés is, amelynek értelmében a csoportfoglalkozásokat kisebb létszámmal szerveztük. Tapasztalataink szerint ez a forma hatékonyabb egyéni bevonódást, aktívabb részvételt és mélyebb feldolgozást tesz lehetővé, ezáltal eredményesebb szakmai munkát biztosít.

Az elmúlt évben emellett növekedett az egyéni segítő beszélgetések aránya is. Az egyéni esetkezelések szakmailag indokolt erősödése ugyanakkor a statisztikai létszámadatokban kevésbé jelenik meg, mivel ezek a folyamatok intenzívebb, de kevesebb gyermeket érintő támogatási formát jelentenek.

A szakmai tevékenység a beszámolási időszak teljes egészében folyamatosan biztosított volt, a jelzések és megkeresések kezelése minden esetben, határidőben és a szakmai protokolloknak megfelelően történt. A tapasztalt csökkenés így elsősorban az igénybevételi mutatók és a módszertani fókusz változásával magyarázható, és nem a szakmai munka színvonalának alakulásával hozható összefüggésbe.

Az intézményekben tapasztalt problémák, anomáliák

A járásban jellemző, hogy hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű települések is tartózkodnak a területen. A járásszékhellyel együtt 20 település található a feladatellátási területen, az ehhez tartozó intézmények száma 49 és ezen belül a feladatellátási helyek száma 51, valamint a hozzá tartozó gyerekek száma 9324 fő.

A feladatellátás során számos problémával találkozunk, amelyek mind a gyermekeket, mind a családokat és az intézményt érinthetik. Gyakran szembesülünk beilleszkedési nehézségekkel, szorongással, magatartási problémákkal, valamint a gyermekek közötti konfliktusokkal. Előfordul, hogy a gyermekek bántalmazásnak, zaklatásnak vagy más veszélyeztető helyzeteknek vannak kitéve, amelyek kezelése különös figyelmet igényel.

A családoknál gyakran találkozunk anyagi, szociális vagy életvezetési problémákkal, amelyek közvetlenül befolyásolják a gyermekek mindennapjait és fejlődését. Emellett előfordulhat, hogy a szülők támogatása és bevonása nehézségekbe ütközik, ami a problémák megoldását is lassítja.

Az intézményi környezetben is adódhatnak nehézségek, például kommunikációs problémák pedagógusok és gyermekek, illetve pedagógusok és szülők között, valamint a csoportdinamikából eredő konfliktusok kezelése. A különböző problémák összetettsége és egyidejű előfordulása miatt munkánk gyakran kihívásokkal teli, ugyanakkor kiemelten fontos, hogy minden esetben a gyermekek érdekeit tartsuk szem előtt, és együttműködve keressük a legmegfelelőbb megoldásokat.

A gyerekekre jellemző, hogy magatartásukban jelentkeznek az alulszocializálódottság, a motiválatlanság, az agresszió és a rossz családi háttér, valamint a nem megfelelő viselkedési minta és egyre inkább nő a szülői elhanyagolás. A legtöbb problémát sok esetben az okozza, hogy a hátrányos helyzetű településeken a szülők nem tudják biztosítani a gyerekek tanulmányi előmeneteléhez szükséges elméleti háttérrel, ennek fő oka az aluliskolázottság és a szociokulturális értékekből fakadó különbségek. A tanulási nehézségekkel küzdő gyerekek többségének nem a mentális képességei képeznek akadályt az iskolában, óvodában feladataik és tanulmányi kötelezettségeik teljesítésében, hanem az otthoni környezet. A család körülményei, legyenek azok anyagi, erkölcsi, vagy csak a család nevelési elveiben mutatkozó

eltérések és hiányosságok, anomáliák. Rendszeresen előforduló probléma a dohányzás, alkoholproblémákkal küzdő szülők, dizájner drogokat fogyasztó családtag vagy közeli rokon, nehéz körülmények, súlyos, a családot érintő anyagi problémák, amelyek a gyerekek viselkedését és tanulmányi teljesítményét erősen befolyásoló külső tényezők, tehát család, mint elsődleges nevelési színtér nem minden esetben látja el funkcióját. A társadalmi és közösségi kohéziók összeférhetetlensége is szerepet játszik az intézményekben a gyerekekkel összefüggő szociális, mentális és magatartási problémák megjelenésében. A tapasztalataink azt mutatják, hogy két nagyon fontos tevékenység segítheti a gyerekek problémáinak megoldásához vezető iránymutatást, a segítő beszélgetés és a csoportfoglalkozások. A segítő beszélgetések során az első találkozás megalapozza a segítő és a gyerek kapcsolatát. A gyerekek egy akkor még idegen embernek könnyebben, nyíltabban beszélnek a problémáikról, azok okát közösen meg lehet vitatni, meg lehet találni a probléma forrását és megfelelő kommunikációval, célkereséssel a gyereket motiválttá lehet tenni az őt érintő több területen is. A csoportfoglalkozások abban tudnak segíteni, hogy a rossz, hanyag magatartású gyerekeket egy homogén csoportba bevonva alkalmassá tenni a normakövető magatartás elsajátításához. A gyerekek konfliktusaik kezelésére legtöbb esetben erőszakot akkor alkalmaznak, ha más eszközzel nem tudnak számukra kedvező eredményt elérni. Elsősorban ez annak tudható be, hogy a kommunikációjuk felszínes, a jelen digitális kornak megfelelően szegényes szókincsű, logikailag felépítetlen. Az előbbi hiányosságokból az következik, hogy a verbális kommunikációjuk és problémamegoldó képességük fejletlen.

A nevelési-oktatási intézményekben jelentkező problémák korcsoportos bontásban

A 3-6 éves korosztály szocializációs készségek terén a hátrányos helyzetű településeken hiányosak, az óvodai nevelés első évében az önállóság kialakítása okoz nehézséget az óvodapedagógusok számára. A korcsoportra jellemző továbbá, hogy a verbális kommunikáció terén a gyerekek fejlődése elégtelen, a gyerekekkel, szülőkkel történő beszélgetések során azt állapítottuk meg, hogy a digitális, okos eszközök használata elterjedt a családok körében, mint nevelési eszköz, amely a személyes kontaktus hosszát és minőségét és jelentőségét negatívan befolyásolja, ezáltal a gyermek kommunikációja nem fejlődik, torzul, nem képes a megfelelő önkifejezésre.

Általános iskolás korcsoport, 7-13 éves korosztály számára az iskola, mint nevelési színtér, nem játszik jelentős szerepet. A szocializációs szakaszokból eredő hiányosságok alapvetően meghatározzák a gyerek és az iskola viszonyát. Azoknál a gyerekeknél, ahol a család számára prioritása nincs az iskolának, jelentkeznek a magatartási problémák. A családok életvitele túlnyomó részt jellemzően nem normakövető, nehezek az anyagi körülmények, vagy a szülők egymáshoz való viszonya elégtelen, így a gyerek az adott minta szerint szocializálódik, amely sok esetben társas kapcsolataikon, viselkedésükön mutatkozik leginkább. Erköcsi szempontból megközelítve a gyerekek számára az internet jelenti a forrást kíváncsiságaik kielégítésére, így nem megfelelő információk birtokában próbálják ki magukat társas vagy párkapcsolati téren és az ebből adódó konfliktusok és problémák tovább torzítják a gyerekek erkölcsi fejlődését.

Az intézményekben a prevencióra fektetett hangsúly nem elegendő ahhoz, hogy adott esetben azokban az intézményekben, ahol a problémák rendszeresen és nagy számban jelentkeznek. Az intézményi rend, illetve a nevelésre, oktatásra fordítható időkeret teljesen ki van töltve, a tanmenetbe integrált prevenciós tevékenységek kis számban szerepelnek.

A középiskolai korcsoport, 14-18 éves korosztálynál tapasztalt hiányosságok, amelyek a velük kapcsolatos problémákkal vannak összefüggésben a következők:

Az általános iskolai tanulmányaik alatt jelentkező magatartási problémákat tovább gördítik a középiskolába. Ennek következtében tanulmányi teljesítményük nem elégséges ahhoz, hogy megfelelően teljesítsék kötelezettségeiket. Fokozódik a motiválatlanság érzése, így a felhalmozott hátrányokat már nem képesek, vagy nem akarnak képessé válni arra, hogy behozzák, ennek következtében lemorzsolódnak és a tankötelesség korhatárát átlépve elhagyják az iskola intézményét.

Az óvodai-és iskolai szociális segítő tevékenység célja, hogy a fent említett problémákra az intézményekkel együttműködve, közös stratégiai alapokkal, célokkal a gyerek, egyén, szülő és család érdekeit szem előtt tartva oldja meg vagy kezelje.

Szükségesnek tartanánk:

Véleményünk és tapasztalataink szerint fontos lenne több gyermekpszichológust alkalmazni az óvodákban és iskolákban, hogy gyorsabban és személyre szabottabban tudjuk kezelni a gyermekek érzelmi és viselkedési problémáit, valamint hatékonyan tudjunk reagálni a krízishelyzetekre. A pszichológusok jelenléte a pedagógusok és szociális segítők munkáját is támogatja, így a gyermekek fejlődése biztonságosabb és támogatóbb környezetben valósulhat meg. Jelenleg a gyermekpszichológusok száma nem tudja kielégíteni a felmerülő igényeket. A tapasztalatunk az, hogy több esetben alkalmazható lenne családterápia, amely adott esetben a gyermeket frusztráló családi viszonyok vonatkozásában enyhítenék a gyermek viselkedési problémáit. A családterápia rávilágítana arra is, hogy a szülő által alkalmazott nevelés milyen mértékben befolyásolja negatívan a gyerek lelki és erkölcsi fejlődését és arra, hogy milyen változtatások szükségesek ahhoz, hogy a gyermekkel történő együttműködés eredményes legyen minden olyan szinten, ahol normaszegő magatartást tanúsít, képességeihez mérten alul teljesít vagy motiválatlan.

Úgy látjuk, hogy munkánk hatékonyságát tovább erősítené, ha rendszeresen részt vehetnénk szakmai képzéseken, különösen a gyermekpszichológia, a konfliktuskezelés, a krízisintervenció, a prevenciós programok vezetése és a családtámogatás területén.

Ezek a képzések segítenének abban, hogy még tudatosabban és célzottabban tudjuk támogatni a gyermekeket, valamint, hogy a mindennapi munkánk során felmerülő helyzetekre magabiztosabban és felkészültebben reagáljunk. Meggyőződésünk, hogy a folyamatos szakmai fejlődés hosszú távon a gyermekek jólétét és biztonságát szolgálja.

Nehézségeink voltak 2025-ben

A munkánk során számtalan különböző problémával találkoztunk intézményi, csoportos és egyéni szinten is. A megoldások kidolgozásába az intézményt és a pedagógusokat, tanárokat is bevonjuk, közösen levont konzekvenciák alapján állítjuk össze a stratégiai elemeit a megoldandó problémához kapcsolódó feladatoknak, szem előtt tartva a célt és a gyerek érdekeit is.

Óvodai és iskolai szociális segítőként a kollégákkal nap, mint nap, számos nehézséggel találkozunk a munkánk során. A leggyakoribb problémát az jelenti, hogy sok gyermek olyan családi háttérből érkezik, ahol a szülők túlterheltek, anyagi vagy lelki gondokkal küzdenek, emiatt pedig a gyerekek érzelmi biztonsága sérül. Gyakran tapasztaljuk, hogy a gyermekeknél viselkedési problémák, szorongás, agresszió vagy visszahúzódás jelenik meg, ami az óvodai vagy iskolai közösségben is komoly kihívást okoz.

Sok esetben találkozunk elhanyagolással, hiányos gondoskodással, valamint olyan élethelyzetekkel, amikor a gyermek alapvető szükségletei sincsenek teljesen kielégítve. Ezek a problémák gyakran együtt járnak tanulási nehézségekkel, koncentrációs problémákkal, illetve a közösségi szabályok betartásának hiányával. A gyermekek sokszor nem tudják megfelelően kezelni az indulataikat, nehezen alakítanak ki baráti kapcsolatokat, és gyakoriak a konfliktusok társaikkal.

A munkánk során azt is tapasztaljuk, hogy sok szülő nem nyitott az együttműködésre, vagy bizalmatlan a segítő szakemberekkel szemben. Előfordul, hogy a problémákat tagadják, vagy nem ismerik fel a gyermek nehézségeinek súlyát. Emiatt sokszor nehéz elérni, hogy a család időben megfelelő támogatást kapjon.

A kollégáimmal gyakran küzdünk azzal is, hogy az intézményen belül nem minden esetben egyértelmű a szerepünk és a lehetőségeink. Sokszor túl nagy elvárások fogalmazódnak meg felénk, miközben a rendelkezésre álló idő és kapacitás korlátozott.

Gyakran tapasztaljuk azt is, hogy több gyermek higiénés állapota nem megfelelő. Előfordul, hogy a gyermekek koszos ruházatban érkeznek az intézménybe, nem rendszeresen fürdenek, hajuk, körmük ápolatlan, illetve gyakori a kellemetlen testszag is. Ezek a problémák nemcsak a gyermek egészségét veszélyeztethetik, hanem a közösségbe való beilleszkedésüket is megnehezítik, hiszen a társaik részéről kirekesztéshez, csúfolódáshoz vezethet. Sok esetben a higiénés hiányosságok hátterében a család túlterheltsége, elhanyagolás vagy anyagi nehézségek állnak, amelyek miatt a gyermek alapvető szükségletei sem mindig biztosítottak.

Összességében elmondható, hogy óvodai és iskolai szociális segítőként a legnagyobb kihívást az jelenti, hogy a gyermekek problémái sokszor a családi környezetből erednek, és ezek hosszú távú megoldása összetett, több szereplő együttműködését igényli. Mi mégis igyekszünk minden esetben a gyermek érdekeit szem előtt tartva támogatást nyújtani, segíteni a beilleszkedést, és erősíteni a családokkal való kapcsolatot.

A központban végzett tevékenységeink:

A Család-és Gyermekjóléti Központra nehezedő plusz feladatok ellátásában segítséget nyújtottunk.

- Segítséget nyújtottunk a szünidei étkeztetés lebonyolításában, amely során közreműködtünk a gyermekek ellátásának megszervezésében és a folyamat gördülékeny működésének biztosításában.
- Részt vettünk a város által szervezett nyári táboroztatásban is, ahol segítettük a programok megvalósítását, a gyermekek felügyeletét, valamint támogattuk a közösségi együttműködést és a beilleszkedést.

1.3. Család- és Gyermekjóléti Szolgálat Családsegítők

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatait továbbra is 1 fő szakmai egységvezető és 3 fő családsegítő látja el. 2025. februárjában új családsegítő munkatárs felvételére került sor, mivel egy kollégánk munkahelyváltás miatt távozott. Ez a létszámban érdemi változást nem hozott. Szolgálatunkat 2025-ben is ugyanazok a célok és feladatok jellemzik, mint a korábbi években. 2025-ben sikeresen befejeződött épületünk teljes körű felújítása, renoválása, amelynek köszönhetően 2025. augusztus elejétől ismételten a Nyírbátor, Vár utca 1. szám alatt található a székhelyünk.

Települési adatok:

Nyírbátor városban élő

0 – 17 évesek száma: 2.126 fő

A város lakó népesség száma: 12.089 fő

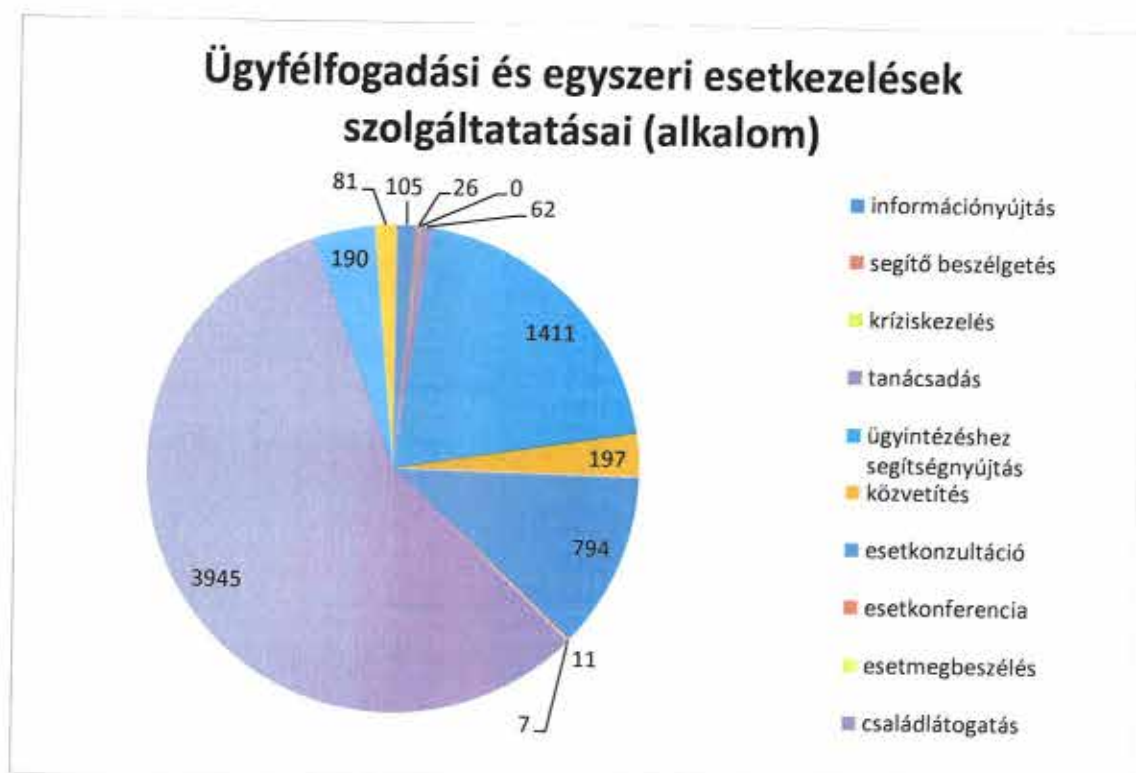
Nyilvántartott kiskorúak száma 2025.12.31-én:

- veszélyeztetettként nyilvántartott kiskorúak száma: 132 fő
- alapellátás keretein belül szociális segítő munkát végeztünk: 114 fő
- gondozásban érintett családok száma 118 család

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítői a családgondozáson kívül ügyfélfogadást tartanak minden héten hétfő és csütörtöki napokon 8⁰⁰ órától 15⁰⁰ óráig. 2025. év folyamán összesen 1047 kliens, 4655 alkalommal jelent meg ügyfélfogadási időben. A szolgáltatás igénybevétele önkéntes, amely során továbbra is igyekszünk széleskörű szolgáltatást nyújtani a kliensek számára.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a különböző gondozási formák keretében megjelenők, és az egyszeri segítséget kérők számára az alábbi szolgáltatásokat nyújtotta:

- Információnyújtás: 105
- Segítőbeszélgetés: 26
- Tanácsadás: 62
- Kríziskezelés: 0
- Ügyintézéshez segítségnyújtás: 1411
- Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez (természetbeni, pénzübeli, és egyéb): 197
- Esetkonzultáció: 794
- Esetkonferencia: 11
- Esetmegbeszélés: 7
- Családlátogatás: 3945
- Adományközvetítés: 190
- Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés: 81

2.ábra: Ügyfélfogadás és egyszeri esetkezelések szolgáltatásai 2025-ben

A gyermekek családban történő nevelkedésének érdekében

Szolgálatunk munkatársai a 2025. évben is aktívan közreműködtek a települési önkormányzat által – a jogszabályi előírásoknak megfelelően – megszervezett szünidei gyermekétkeztetés lebonyolításában, valamint az ehhez kapcsolódó adminisztrációs feladatok ellátásában.

A programban a településen élő hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, illetve rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek vehettek részt. A meleg étel biztosítása ebben az évben is az Önkormányzat konyháján, valamint a Mosoly Sziget Biztos Kezdet Gyerekházban történt.

A szünidők alatt zajló étkeztetés zavartalan megvalósításában – különösen a meleg étel kiosztásában – az óvodai és iskolai szociális segítőink rendszeresen részt vettek, ezzel is hozzájárulva a program hatékony és gördülékeny működéséhez.

Nyírbátorban a szünidei gyermekétkeztetést igénybe vevők száma:

3.ábra: Szünidei étkeztetésben résztvevő családok száma

A szünidei gyermekétkeztetéshez kapcsolódóan:

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai **nyári játszóházat** szerveztek a Mosoly Sziget Biztos Kezdet Gyerekházban 4300 Nyírbátor, József Attila u. 25 szám alatt, minden kedden 8-10 óráig, melyen átlagosan 10-12 gyermek vett részt.

Szolgálatunk kezdeményezésére a hozzánk forduló alacsony iskolai végzettséggel rendelkező felnőtteknek, illetve a már nem tanköteles korú fiatalok számára indított képzést a Bolyai János Gimnázium. A 2025/2026-os tanév vonatkozásában a beiratkozott tanulni és továbbtanulni vágyók száma révén sikeresen indították az általános iskola 7. és 8. osztály megszerzésére irányuló képzést, valamint az érettségi megszerzésére is nagy az érdeklődés. Az oktatás helyszíne továbbra is 4300 Nyírbátor, Édesanyák útja 7.

A veszélyeztetettség megelőzésének érdekében a jelzőrendszerrel való kapcsolattartás folyamatos.

2025. évben érkezett jelzések	
Jelzőrendszeri tag	Jelzések száma
Kórház	1
Védőnői Szolgálat	41
Állampolgári	2
Más település Család- és Gyermekjóléti Szolgálat	8
Köznevelési- és közoktatási intézmények	244
Rendőrség	20
Pártfogó	-
Összes jelzések száma	316
Ebből felnőtt korú lakossal kapcsolatban tett jelzések száma:	15

8.táblázat: 2025. évben érkezett jelzés

A legtöbb jelzés (244 db) az oktatási intézményektől érkezett, elsősorban a Nyírbátori Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskolából. Ezek túlnyomó része továbbra is az igazolatlan iskolai mulasztásokra vonatkozik. Ezen felül gyakran előfordul, hogy a szülők nem tesznek eleget szülői kötelezettségeiknek, illetve nem működnek megfelelően együtt az oktatási intézményekkel, az osztályfőnökökkel és a pedagógusokkal. Gyakori probléma, hogy nem vesznek részt a szülői értekezleteken és fogadóórákon, amelyek lehetőséget biztosítanak számukra, hogy tájékozódjanak gyermekük iskolai életéről, magatartásáról és tanulmányi eredményeiről.

A jelzőlapokon a mulasztások mellett sok esetben szerepel magatartási és viselkedési probléma, nem megfelelő személyi higiénia, valamint – bár csökkenő számban – továbbra is előfordul fejtetvesség. A fejtetű elleni készítmények árának jelentős emelkedése további anyagi terhet ró a már eleve nehéz helyzetben élő családokra.

Az előző évekhez képest az iskolából érkező jelzések száma összességében csökkent. Ennek egyik feltételezhető oka, hogy az intézmények igyekeznek a problémákat „házon belül” kezelni, illetve megoldást találni a sikeres végkifejlet érdekében. Szolgálatunk családsegítői természetesen továbbra is segítséget nyújtanak azokban az esetekben, amikor a felmerülő problémák meghaladják az iskola hatáskörét vagy kompetenciáját.

Fontos megjegyezni, hogy a jelzőlapokon gyakran pontatlan lakcímadatok szerepelnek. Bár tisztában vagyunk azzal, hogy az iskolák adminisztrációs rendszere a lakcímkártyán szereplő állandó lakcímmel dolgozik, a roma lakosság jelentős része nem azon a címen él életvitelszerűen, amely a kártyáján szerepel. Kértük a nyilvántartások pontosítását, mert ez nagyban megkönnyítené munkánkat, különösen akkor, amikor nem gondozott gyermekről érkezik jelzés, és fel kell kutatnunk a gyermek vagy a szülő tényleges tartózkodási helyét.

Az egészségügyi szolgáltatóktól 41 jelzés érkezett, elsősorban a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Oktatókórház Vármegyei Védőnői Szolgálatától. A jelzések okai között szerepeltek az elmaradt státuszvizsgálatok, az elégtelen lakókörnyezet, a fejtetvesség, kiskorú várandósság, valamint a várandós anyák nem megfelelő életvitele. Évről-évre nő azon újszülöttek száma, akik nem adhatók haza a kórházból, mert a szülők a várandósság ideje alatt nem tudtak megfelelő lakhatást biztosítani, illetve nem állt rendelkezésükre a gyermek fogadásához szükséges alapvető felszerelés. Ilyen esetekben a törvény a család- és gyermekjóléti központ esetmenedzsereinek is feladatot határoz meg, így a gyermek hazaadhatóságának kérdésében már nemcsak a szolgálat családsegítői, hanem a központ esetmenedzserei is részt vesznek.

A Szolgálat munkatársai 2025-ben összesen 81 környezettanulmányt készítettek. Ezek a gyámhivatal, az önkormányzat jegyzője (elsősorban a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény és a halmozottan hátrányos helyzet megállapításához), más települések gyermekjóléti szolgálatai/központjai, valamint a kórház megkeresése alapján készültek, elsősorban a családok lakhatási körülményeinek vizsgálata céljából.

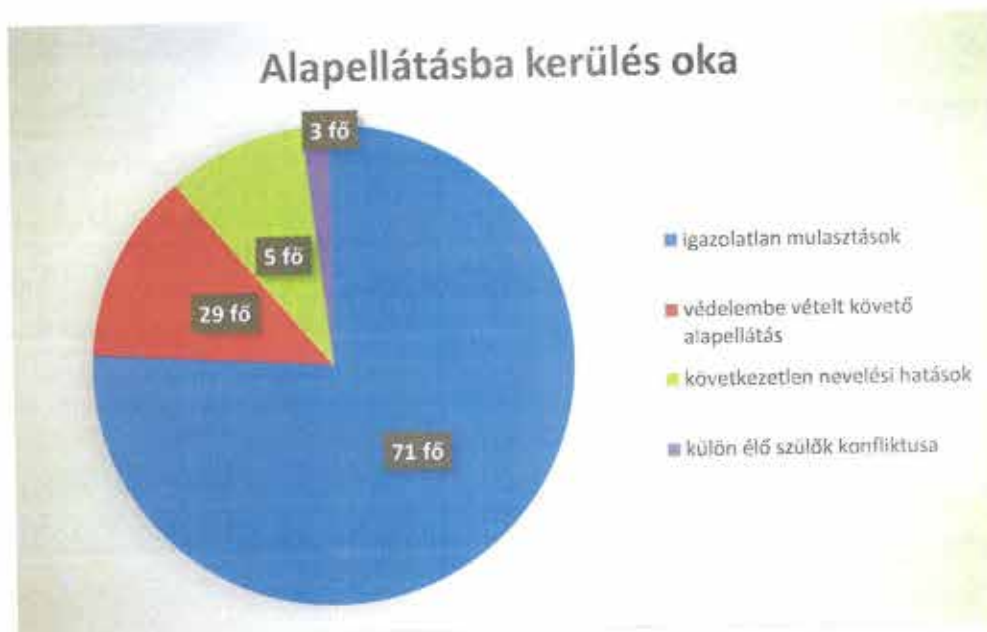
A Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnál gondozott esetek száma:

Alapellátás keretein belüli szociális segítő munkát 41 családban végeztünk, amely által 108 fő gyermeket gondoztunk.

Az alapellátás elrendelésére az alábbi elsődleges okok miatt került sor:

- Igazolatlan óvodai/iskolai hiányzások: 71 fő
- Védelembé vétel keretein belüli gondozás utáni alapellátás: 29 fő

- Szülők következtlen nevelési elveinek a hatása: 5 fő
- Külön élő szülők konfliktusa: 3 fő

4. ábra. alapellátásba kerülés okai

A tavalyi évben 37 gyermek alapellátásban történő gondozása szűnt meg, melynek az okai:

- Védelembe vételre került sor: 11 fő
- Tankötelezettsége megszűnt, illetve nagykorúvá vált: 7 fő
- Sikeres gondozás: 19 fő

Ha már kialakult a veszélyeztetettség vagy az alapellátás nem nyújt kielégítő segítséget, a gyermekvédelembe vételére kerül sor, ami már a hatósági intézkedési körbe tartozik.

Gyermekvédelmi intézkedés keretébe tartozó intézkedések:

Nyírbátorban a védelembe vétel keretein belül 78 családdal és 132 gyermekkel végeztünk gondozási tevékenységet.

A védelembe vételt indokoló veszélyeztetettség elsődlegesen az alábbi problémákból adódott:

- 50 órát elérő vagy meghaladó iskolai mulasztás, illetve óvodás korú gyermekek esetében 20 nevelési napot meghaladó igazolatlan hiányzás: 98 fő
- A szülők felelőtlen, következtlen vagy elhanyagoló magatartása, valamint nem megfelelő lakhatási körülmények: 16 fő
- Egészségügyi elhanyagolás: 12 fő
- Bűncselekmény elkövetése: 6 fő

A védelembe vétel során a gyámhivatal írásban kötelezi a gyermeket, a szülőket és a törvényes képviselőket a társadalmi normák betartására, valamint a nemkívánatos életvitel és

felelőtlen magatartás mielőbbi megszüntetésére. A folyamatban a család- és gyermekjóléti központ esetmenedzserei a szolgálat családsegítőivel együttműködve folyamatosan figyelemmel kísérik az előírt kötelezettségek teljesítését.

Szolgálatunk célja, hogy támogassa a családokat a kiegyensúlyozottabb életvitel kialakításában, a konfliktusok rendezésében és a hátrányos helyzetből fakadó nehézségek mérséklésében.

2025.07.01. nappal lépett hatályba a *születendő gyermek haza nem adhatóságának megállapításáról szóló szabályozás*.

149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 83/B. § (1) bekezdése szerint a gyermekjóléti alapellátás eredménytelensége esetén a család- és gyermekjóléti szolgálat legkésőbb a válsághelyzetben lévő várandós anya terhességének 31. hetében hatósági intézkedés megtételét javasolja a család- és gyermekjóléti központnál. A család- és gyermekjóléti központ a haza nem adhatóság megállapítása iránti eljárás megindítása érdekében legkésőbb a válsághelyzetben lévő várandós anya terhességének 32. hetében javaslatot tesz a gyámhivatalnak.

Sajnos 2025-ben 15 gyermek vonatkozásában kezdeményeztük a családból történő kiemelésüket a súlyos elhanyagolás, veszélyeztető lakáskörülmények, a szülők életmódja és a családon belüli súlyos konfliktusok miatt.

Az éves jelzőrendszeri tanácskozás 2025. február 21-én került megtartásra, amelyen a jelzőrendszer tagjai áttekintették az előző év tapasztalatait, értékelték az együttműködés hatékonyságát, valamint meghatározták a következő időszak kiemelt feladatait. A család- és gyermekjóléti szolgálat együttműködése a jelzőrendszeri tagokkal megfelelő, a beérkező jelzésekkel kapcsolatos teendők pedig jellemzően időben megtételre kerülnek.

Részt vettünk a BÁTORKÉF (Kábítószer Egyeztető Fórum) megbeszélésén, amelynek célja az egészséges élet feltételeinek megteremtése és a helyi közösség szerepvállalásának erősítése. A fórum kiemelten foglalkozik a családok, a kortárscsoporthoz, az iskolák és a különböző intézmények közötti együttműködés fejlesztésével annak érdekében, hogy hatékonyabb prevenció és egészségmegőrző tevékenységek valósuljanak meg.

Az elmúlt évben szociális területen tanuló 3 fő hallgatót is fogadtunk, ezzel támogatva gyakorlati képzésüket és erősítve a szakmai utánpótlást. A hallgatók betekintést kaptak a szociális munka mindennapi feladataiba, részt vettek ügyfélfogadási folyamatokban, adminisztratív teendőkben, esetmegbeszéléseken, valamint megfigyelhették és támogathatták a prevenció, közösségi és családsegítő tevékenységeket.

Sz szakmaközi megbeszélések 2025. évben:

2025.03.20.
feltételei

Támogató szolgáltatás bemutatása, igénybevétele

- 2025.06.18.** Jelenlét Pont bemutatása
- 2025.06.26.** A hátrányos helyzetű, iskolai oktatásból lemorzsolódott fiatalok tanulási lehetőségei a rugalmas tanulási utakban
- 2025.10.14.** A születendő gyermek haza nem adhatóságának kérdése

2026. évi Intézkedési terv

Az intézkedési tervet a jelzőrendszeri tagok által beküldött beszámolók alapján a településen megjelenő problémákat figyelembe véve állítottuk össze:

- szakmai fórumok, konferenciák szervezése, megbeszélések szervezése, partnerségi együttműködés az ellátás területén,
- a szükséges orvosi szűrő/kontroll és szakértői vizsgálatokra való eljutás elmaradásának visszaszorítására irányuló törekvések elősegítése /szülői szemléletformálás,
- pozitív tapasztalatok, gyakorlatok bemutatása a jelzőrendszeren belül,
- adatvédelmi kérdések a jelzőrendszeri tagok együttműködésébe.

2025. évre tervezett feladatok teljesülésének kiértékelése

Tervezett feladat	Értékelés
Az intézményekkel együttműködve a hátrányos- és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek hátrányainak csökkentése, intézményi nevelésben/oktatásban történő részvételük elősegítése.	teljesült
A pszichoaktív szer használat mértékének csökkentése érdekében a Rendőrség és a KEF munkájának további segítése.	részben teljesült
Az észlelő- és jelzőrendszeri tagok negyedévenkénti találkozásának a megszervezése.	teljesült
Fenntartó váltás kapcsán a védőnői szolgálat, mentor védőnő bevonása a jelzőrendszer eredményesebb működésének érdekében.	teljesült
Szabadidő hasznos eltöltése érdekében a szünidőkhöz igazodva játszóházak szervezése.	teljesült
Szakmaközi megbeszélések legalább hat alkalommal	részben teljesült
Éves jelzőrendszeres intézkedési terv elkészítése	teljesült
Adományok közvetítése	teljesült

9. táblázat intézkedési terv kiértékelése

2026-os év célkitűzései:

Tervezett feladat	Határidő	Felelős
Az intézményekkel együttműködve a hátrányos- és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek hátrányainak csökkentése, intézményi nevelésben/oktatásban történő részvételük elősegítése.	2026.12.31.	Család- és Gyermekjóléti Szolgálat/nevelési-, oktatási intézmények
A jelzésre köteles szervek kötelezettségeikre való felhívása, különös tekintettel az írásbeli jelzésre.	2026.12.31-ig egész évben folyamatosan	Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai vezető
Fenntartó váltás kapcsán a védőnői szolgálat, mentor védőnő bevonása a jelzőrendszer eredményesebb működésének érdekében.	2026.12.31.	Védőnői Szolgálat/ Család- és Gyermekjóléti Szolgálat
Szakmaközi megbeszélések legalább hat alkalommal	2026 év/6 alkalom	Család- és Gyermekjóléti Szolgálat
Az éves jelzőrendszeres intézkedési terv elkészítése	2026.03.31.	Család- és Gyermekjóléti Szolgálat
Adományok közvetítése	lehetőség szerint	Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

10. táblázat 2026-os év célkitűzései

Tapasztalatok:

2025-ben tovább emelkedett az ellátotti létszám, valamint a felnőtt lakosságot érintő intézkedések száma. A kórházi szociális munkások több esetben kérték segítségünket betegek hozzátartozóinak felkutatásában, illetve a hazabocsátás feltételeinek vizsgálatában (lakhatás, felügyelet, ápolás biztosítása). Gyakori probléma az idős és szenvedélybeteg személyek intézményi elhelyezése, különösen alacsony vagy hiányzó jövedelem esetén.

Jelentősen nőtt a védelemben vétel keretében gondozott családok száma. Továbbra is gondot jelent a várandósok együttműködésének hiánya, valamint a kezeletlen fertőző betegségek előfordulása. A védőnőkkel közös családlátogatások eredményeként több esetben sikerült az érintetteket kezelésbe irányítani. A kiskorú várandósok száma nem emelkedett. Az újszülöttek haza nem adhatósága szintén jelentősen nehezíti a feladatellátást, mivel a biztonságos hazabocsátás feltételeinek hiánya azonnali beavatkozást, gyors helyszíni vizsgálatot és gyakran ideiglenes elhelyezés biztosítását teszi szükségessé.

Tapasztalható a gyermekek ingerszegény környezetben történő nevelkedése, valamint a párkapcsolati konfliktusok súlyosbodása. Gyakoribbak a bántalmazással járó esetek és az anyaotthoni elhelyezési kérelmek, ugyanakkor sok édesanya rövid időn belül visszaköltözik a bántalmazó partnerhez.

Súlyos veszélyeztetettség esetén gyermekek családból történő kiemelésére is sor került, elsősorban elhanyagolás, bántalmazás és pszichoaktív szerek használata miatt. A kiemeléseket nehezíti a hosszadalmas eljárásrend és az elhelyezési férőhelyek telítettsége.

2.HÁZI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS 2025. ÉVBEN VÉGZETT MUNKÁJÁNAK BEMUTATÁSA

A házi segítségnyújtás szolgáltatása a nyírbátori lakosok számára, ahogyan a neve is sugallja, házi környezetben történik, és jelzőrendszeres házi segítségnyújtást is biztosít. A 2025-ös évben szakmai munkánkat a vonatkozó jogszabályok, az éves munkaterv, a helyi önkormányzati rendeletek, valamint a szakmai programok figyelembevételével végeztük, folytatva a 2016-tól 2025-ig tartó gyakorlatot.

A házi segítségnyújtás szakmai hátterét továbbra is több jogszabály határozza meg, ahogyan azt az előző években is alkalmaztuk.

Szakmai létszám:

- Házi segítségnyújtás: 1 fő szolgálati egység koordinátor és 9 fő szociális gondozó, ápoló.
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás: 5 fő gondozó megbízási szerződéssel.

2025. januárban 9 fő gondozói létszámmal indítottuk az évet, és a 147 gondozási órakeret bevezetésével biztosítottuk, hogy a 63 fős feladatmutatót teljesíthessük.

A házi segítségnyújtás minden dolgozója rendelkezik az adott munkakörre előírt szakképesítéssel, és szociális gondozóink folyamatosan figyelemmel kísérik az idős emberek egészségi és mentális állapotváltozásait, ezzel segítve az egészségügyi ellátás jelzőrendszerének működését.

A szolgáltatás kérelmezésének folyamata: Az ellátás igénybevétele önkéntes, és a kérelmet az ellátást igénylő személy, vagy törvényes képviselője szóban vagy írásban teheti meg. Amennyiben az igénylő cselekvőképtelen kiskorú, vagy gondnokság alatt áll, a kérelmet a törvényes képviselő nyújtja be, az érintett személy véleményének figyelembevételével. A gondnokság alatt álló személyek esetében a gondnokot kirendelő határozat másolatát mellékelni kell az ellátotti dokumentációhoz.

Állapotfelmérés és jogosultsági vizsgálat jellemzői: A házi segítségnyújtás esetében a jogszabályok változatlanok maradtak az előző évekhez képest. Az ellátás előtt gondozási szükséglet vizsgálatot kell végezni, az alkalmazandó jogszabályok és előírások szerint. A szükségletvizsgálat célja az igénybe vevő ellátásra való jogosultságának meghatározása, melynek során az önellátási képességét is felmérjük.

A házi segítségnyújtás szolgáltatási elemei: A szolgáltatás elemei 2017. február 17-től rögzített definíciók szerint működnek, és 2025-ben sem változtak. A házi segítségnyújtás keretében a következő szolgáltatásokat biztosítjuk:

- Személyi gondozás: gondozás és háztartási segítségnyújtás

- Szociális segítés: háztartási segítségnyújtás, melyet az előző évi beszámolóban részletesebben is ismertettünk.

A házi segítségnyújtás finanszírozása: A 2025. évi központi költségvetésről szóló törvény alapján a házi segítségnyújtás finanszírozása az önkormányzat részére differenciált összegű támogatást biztosít. A személyi gondozásra megállapodást kötött ellátottak után 648 100 Ft/fő támogatás jár, míg a kizárólag szociális segítésre megállapodást kötött ellátottak esetében 25 000 Ft/fő támogatás biztosított. A szociális segítés közfoglalkoztatottak alkalmazásával is végezhető, de ekkor a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó egyéb állami támogatás nem fedezi teljes mértékben a kiadásokat.

A házi segítségnyújtás keretében nyújtott szociális segítés és személyi gondozás intézményi térítési díja 2025-ben 70 Ft/óra volt, ahogy azt a Nyírbátor Város Önkormányzata Képviselő-testülete is meghatározta.

A Szociális Törvény értelmében a házi segítségnyújtásért fizetendő személyi térítési díj összege nem haladhatja meg az ellátott rendszeres havi jövedelmének 25%-át.

A házi segítségnyújtás mutatói 2025. évben

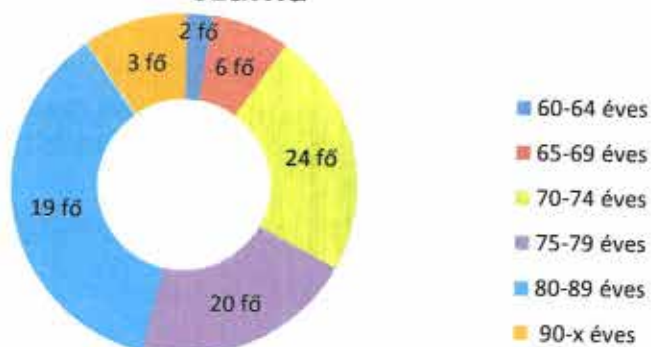
Ellátotti létszám alakulása

Nyitó:	76 fő
Új:	25 fő
Megszűnt:	22 fő
Záró :	79 fő

5.sz. ábra

Házi segítségnyújtás Női elátottak száma

6.sz. ábra

Megszűnések okai:

Saját kérésre:	3 fő
Idősek otthonába költözött:	9 fő
Elhunyt:	6 fő
Elköltözött a településről:	4 fő

Fentiek alapján 2025-évben: 101 főnek volt megállapodása intézményünkkel, akik házi segítségnyújtásban részesültek.

A 101 főből valamennyi ellátottal személyi gondozás szolgáltatásra kötöttünk megállapodást, hiszen a gondozási szükségletvizsgálat eredménye ezt lehetővé tette.

A házi segítségnyújtásban részesülő 101 fő ellátott napi gondozási szükséglete a lefolytatott gondozási szükségletvizsgálat eredménye alapján az alábbiak szerint alakult:

0. fokozat	I. fokozat	II. fokozat	III. fokozat
0 fő	91 fő	10 fő	0 fő

11.sz. táblázat

Teljesített gondozási óra

Gondozási óra útidő nélkül: 15194 óra

(személyi térítési díj kifizetésének alapja, ténylegesen gondozásra fordított idő)

Ebből:

személyi gondozás:	14310 óra
szociális segítség:	884 óra

Gondozási óra útidővel: 16264 óra

(állami normatíva igénylésénél a finanszírozás alapja)

3.JELZŐRENDSZERES HÁZI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása, a krízishelyzet elhárítása céljából, 24 órás készenléttel nyújt segítséget.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás igénybevétele szempontjából szociálisan rászorult, amely 2025. évben sem változott:

- a) az egyedül élő 65 év feletti személy,
- b) az egyedül élő súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy, vagy
- c) a kétszemélyes háztartásban élő 65 év feletti, illetve súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy, ha egészségi állapota indokolja a szolgáltatás folyamatos biztosítását.

2013. július 1-től a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás állami feladattá vált, és a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet Pályázati Igazgatósága biztosítja a szolgáltatás finanszírozását.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás szakmai létszámnormái az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet alapján

Munkakör	Jogszabály által előírt minimum létszám	Tényleges létszám (fő)	Eltérés (+ vagy – előjellel)
Szociális gondozó	(40 készülékenként legalább 2 fő)	5	+ 2,5
Szakmai egység koordinátor	1	1	0

12.sz. táblázat

A mindennapi munkavégzéshez szükséges valamennyi technikai eszköz rendelkezésre áll (kerékpár, számítógép, laptop, nyomtató, telefonvonalak, internet hozzáférés stb.). A gondozók a munkavégzéshez szükséges jól felszerelt készenléti táskával rendelkeznek.

Az ügyeleti beosztás szerinti folyamatos készenlétért, és a készenlétben végzett gondozási tevékenységért a gondozó szociális gondozói díjban részesül, melynek összege 2025-ben 2.140,- Ft/nap.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtást 2025-ben is 50 főnek nyújtottunk, év közben 8 főnek szűnt meg az ellátása, illetve 8 új ellátottnak biztosítottuk a szolgáltatást. A megszűnések oka elsősorban az ellátott elhalálása (4 fő), idősek otthonába történő beköltözés (3 fő), nem igényelte tovább a szolgáltatást (1 fő). Az ellátást igénylők többsége nő (49 fő), de egyre több

férfi ellátott is bekerül a rendszerbe, akiknek száma 2025-ben 9 fő volt.

Ellátottak életkori megoszlása

	65 év alatt	65-69 év	70-74 év	75-79 év	80 év feletti	Összesen
Egyedül élő személy	0	1	12	11	21	45
Kétszemélyes háztartásban élő személy	3	1	2	0	7	13

13.sz. táblázat

Az ellátást igénybe vevők szociális rászorultság szerinti megoszlása

Szociális rászorultság oka / ellátás indoka	Szociálisan rászorultak száma az elszámolási időszakban (fő)
Egyedül élő	
65 év feletti személy	45
Egyedül élő súlyosan fogyatékos személy	0
Egyedül élő pszichiátriai beteg személy	0
Egyedül élő összesen	45
Kétszemélyes háztartásban élő	
65 év feletti,	10
Kétszemélyes háztartásban élő súlyosan fogyatékos személy	0
Kétszemélyes háztartásban élő pszichiátriai beteg személy	3
Kétszemélyes háztartásban élő összesen	13
Mindösszesen	58
Szociálisan rászorult személyek száma:	58
Szociálisan nem rászorultak száma:	0
Az ellátást igénybe vevők mindösszesen	58

14. sz. táblázat

Működési engedély alapján kihelyezhető készülékek száma: 50 db.

Tervezett feladatmutató 2025-évre 50 fő

Teljesített feladatmutató 2025-évben 18250/365 nappal = 50 fő

Riasztások száma 2025-ében:

Összesen 11 alkalommal, melyből

▪ betegség, rosszullét, elesés miatt	10 alkalommal
▪ téves riasztás (véletlenül)	1 alkalommal

Intézményi térítési díj

Nyírbátor Város Önkormányzat Képviselő-testületének önkormányzati rendelete alapján a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás igénybevétele 2024. február 1-től térítésdíj mentes lett. A szociális törvény alapján jelzőrendszeres házi segítségnyújtás esetén a személyi térítési díj nem haladhatja meg az ellátott jövedelmének a 2 %-át, vagyis minimális térítési díj megállapítására lenne lehetőség.

Minden hónapban próbariasztást végzünk, melynek célja a készülékek műszaki állapotának ellenőrzése. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás folyamatos készenléti rendszerben működik.

A riasztások fogadása a Diszpécser Központban történik a hét minden napján 0⁰⁰ - 24⁰⁰ óráig. A feladatellátáshoz az intézmény 2025-ben 500 ezer Ft alaptámogatást és 1.476 ezer Ft teljesítménytámogatást, összesen 1.976 ezer Ft összeget kapott pályázati úton, mely teljes mértékben felhasználásra is került.

Képzések 2025-ében

A házi segítségnyújtás keretében intézményünk 2025-ben is elkötelezetten biztosította az időskorú és rászoruló ellátottak számára a személyre szabott gondozást, figyelembe véve az egyre növekvő gondozási igényeket és az ellátottak egészségi állapotának folyamatos romlását. Az előregedő társadalom következtében egyre több olyan ellátott jelenik meg a rendszerben, akik fokozott ápolási, mentális és szociális támogatást igényelnek, ezért munkánk során kiemelt figyelmet fordítottunk a szakmai felkészültség erősítésére.

A 2025-ös évben 8 fő gondozó sikeresen elvégezte a demencia gondozó képzést, amely jelentős mértékben hozzájárult ahhoz, hogy a demenciával élő ellátottak részére szakszerűbb, empátikusabb és a betegség sajátosságaihoz igazodó ellátást tudjunk biztosítani. A képzés során megszerzett elméleti és gyakorlati ismeretek lehetővé teszik, hogy a gondozók hatékonyabban kezeljék a memóriazavarokkal, viselkedésváltozásokkal és mentális hanyatlással járó helyzeteket, miközben megőrzik az ellátottak méltóságát és biztonságát.

Az év során a szokatlanul kemény és rendkívüli téli időjárás jelentős kihívások elé állította a szolgálat munkatársait, mivel a nehezen járható utak és az időjárási viszonyok akadályozták a napi munkavégzést, azonban a gondozók elhivatottságának köszönhetően az ellátás folyamatossága nem szakadt meg. Több esetben saját gépjármű használatával oldották meg a kijutást az ellátottak otthonába, ezáltal biztosítva, hogy a gondozottak a legnehezebb

körülmények között is megkapják a szükséges segítséget.

A házi segítségnyújtás keretében nemcsak a személyi gondozás és a mindennapi életvitelt segítő tevékenységek valósultak meg, hanem kiemelt figyelmet fordítottunk a szociális biztonság erősítésére is. Ennek részeként tizenkét fő idős ellátott számára tűzifa támogatást igényeltünk, amely jelentős segítséget nyújtott számukra a téli időszak átvészelésében, különösen az emelkedő megélhetési költségek mellett.

A szociális gondozók munkája továbbra is rendkívül összetett és nagyfokú fizikai, valamint mentális terheléssel jár, hiszen a napi feladatok ellátása során egyszerre kell megfelelniük szakmai, etikai és emberi elvárásoknak. A megfelelő szakképzettség mellett elengedhetetlen a türelem, az empátia, a jó kommunikációs készség és a problémamegoldó képesség, mivel az ellátottakkal kialakított bizalmi kapcsolat alapvető feltétele a minőségi gondozásnak.

Az év során személyi változások is történtek, és továbbra is kihívást jelent a megfelelően képzett munkaerő biztosítása, különösen a szociális szektorban tapasztalható bérfeszültségek miatt. Mindezek ellenére a szolgálat dolgozói elkötelezetten végzik munkájukat, és elsődleges céljuk, hogy az ellátottak számára biztonságos, kiszámítható és magas szakmai színvonalú szolgáltatást nyújtsanak.

Összességében elmondható, hogy a 2025-ös évben a házi segítségnyújtás szolgáltatása stabilan és folyamatosan működött, a nehézségek ellenére is biztosítva az idősek számára a szükséges gondoskodást. A demencia gondozó képzés elvégzése, a rendkívüli időjárási helyzetekhez való alkalmazkodás, valamint a szociális támogatások igénylése mind azt szolgálták, hogy az ellátottak biztonságban, méltóságukat megőrizve élhessenek saját otthonukban.

A dolgozók mentális egészségének megőrzése és a csapatkohézió erősítése érdekében intézményünk 2025-ben közös programot szervezett, amelynek keretében a Lillafüredi Szent István cseppkőbarlangot, a függőkertet és a vízesést csodálhattuk meg. A közös ebédet követően a magas hegyi libegőn tettünk látogatást. A kirándulás lehetőséget biztosított arra, hogy a kollégák a mindennapi, fizikailag és érzelmileg is megterhelő munkából kiszakadva közös élményeket szerezzenek, miközben erősödött az együttműködés, a szakmai összetartás és a munkahelyi közösség egysége. Az ilyen alkalmak hozzájárulnak a kiégés megelőzéséhez, valamint ahhoz, hogy a dolgozók hosszú távon is motiváltak és elkötelezetten végezzék feladataikat.

Tervek és Célok

A házi segítségnyújtás területén elsődleges célunk, hogy a szolgáltatás szakmai színvonalát tovább emeljük, és az egyre összetettebb gondozási igényekhez rugalmasan alkalmazkodva biztosítsuk az ellátottak számára a biztonságos, kiszámítható és személyre

szabott gondoskodást. Ennek érdekében törekszünk arra, hogy a gondozási folyamatokat folyamatosan fejlesszük, és a tapasztalataink alapján olyan szervezési megoldásokat alkalmazzunk, amelyek növelik a hatékonyságot és az ellátás minőségét.

Kiemelt célunk, hogy a demenciával élő ellátottak számának növekedésére reagálva tovább bővítsük munkatársaink szakmai kompetenciáit, ezért a jövőben is támogatjuk a speciális demencia-specifikus képzéseken való részvételt, amelyek elősegítik a korszerű gondozási módszerek alkalmazását, valamint a hozzátartozókkal való együttműködés erősítését. Fontosnak tartjuk, hogy a megszerzett tudás ne csupán egyéni fejlődést eredményezzen, hanem a teljes szakmai közösség munkájába beépüljön, ezáltal egységesebb és magasabb színvonalú ellátást biztosítva.

Terveink között szerepel a munkaszervezés további fejlesztése annak érdekében, hogy rendkívüli helyzetekben például szélsőséges időjárási körülmények esetén is biztosítani tudjuk az ellátás folyamatosságát, ezért olyan belső protokollok kidolgozására törekszünk, amelyek elősegítik a gyors reagálást és a feladatok hatékony átszervezését. Célunk, hogy az ellátottak minden körülmények között számíthassanak a segítségre, miközben a dolgozók biztonságos munkavégzését is szem előtt tartjuk.

A szociális biztonság erősítése érdekében továbbra is figyelemmel kívánjuk kísérni azokat a támogatási lehetőségeket, amelyek enyhíthetik az idősök megélhetési nehézségeit, és szükség esetén kezdeményezzük a különböző természetbeni és pénzügyi támogatások igénylését, ezáltal hozzájárulva az ellátottak életminőségének javításához.

Hosszú távú célunk, hogy olyan stabil és szakmailag megalapozott szolgáltatást működtessünk, amely nemcsak a jelenlegi szükségletekre reagál, hanem előre tekintve is képes alkalmazkodni a társadalmi és szakmai változásokhoz. Ennek érdekében elengedhetetlennek tartjuk a folyamatos szakmai megújulást, a munkatársak megtartását segítő intézkedések támogatását, valamint egy olyan munkakörnyezet kialakítását, amely elősegíti az elkötelezett, empátikus és magas színvonalú gondozói munka fennmaradását.

Legfőbb célkitűzésünk továbbra is az, hogy az idősök saját otthonukban, biztonságos környezetben, méltóságukat megőrizve élhessenek minél hosszabb ideig, miközben számíthatnak szakmai és emberi támogatásunkra.

4.IDŐSKORÚAK NAPPALI ELLÁTÁSÁNAK JELLEMZÉSE

Tárgyi feltételek

- Az időskorúak és pszichiátriai betegek nappali ellátása Nyírbátor Város Szociális Szolgálat székelyi intézményében működnek.
- Az épületbe való akadálymentes bejutás megoldott. Az épületen belül a küszöbnélküliség biztosított, továbbá a mozgássérültek számára alkalmas vizesblokk is ki van alakítva.
- A személyes tisztálkodás céljára zuhanyzó áll rendelkezésre.
- A klubfoglalkozások, nappali tartózkodás céljára barátságos, kényelmes társalgó szolgál.
- Az épülethez zárt, parkosított udvar is tartozik, mely alkalmas szabadtéri programok lebonyolítására (kerti sütés, főzés, mozgásos tevékenységek, levegőzés).
- Az igénybe vevők rendelkezésére állnak napilapok, folyóiratok, társasjátékok, televízió, rádió.

Személyi feltételek

- 1 fő szakképzett szociális munkatárs (egységvezető),
- 1 fő szakképzett szociális gondozó ápoló,
- 1 fő szakképzett terápiás munkatárs,
- 1 fő pszichiáter szakorvos heti 4 órában megbízási szerződéssel.

A létszám megfelel a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 2. sz. mellékletében foglalt szakmai létszámnormának.

A nappali ellátás célja:

- A családok egyre kevésbé töltik be, tudják betölteni a természetes védőháló szerepét, emiatt ez az intézményes ellátások arányának és jelentőségének növekedését eredményezi. Az idősebb személyek számára úgy szükséges biztosítani a hozzáférést a különböző szolgáltatásokhoz, hogy az hagyjon teret, és adjon figyelmet az öregedési folyamatok egyediségének, figyelembe véve a meglévő tudást, képességeket, készségeket és lehetőség szerinti bővítésüket, a kellő mértékű testi, lelki, szellemi és társadalmi támogatásokról kell gondoskodni.
- Elsősorban a saját otthonukban élő, tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására

részben képes személyeknek biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére.

- Nappali ellátásunk feladata a hiányzó családi gondozás pótlása, a klubtag szociális helyzetének javítása, egyedüllétének kulturált körülmények között történő megszüntetése, elszigetelődésének elkerülése, a tétlenség kóros következményeinek megelőzése, egészségi állapotának követése, javítása, higiénés szükségleteinek biztosítása.
- A nappali ellátásban összetett gondozási tevékenység folyik, amely magába foglalja a fizikai, pszichés gondozást. Az ellátás kiemelt feladata, hogy ellátottjai részére szervezzen szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő, a napi élettevékenységet segítő közösségi szolgáltatásokat, valamint lehetőséget biztosítson arra, hogy az idős személyek információt, tanácsadást, segítséget kérjenek. A nappali ellátás azokat az időseket integrálja, akik napközben egyedül vannak, de képesek önmaguk részbeni ellátására és szükségleteik kielégítésére.

A nappali ellátás működése

A szolgáltatás a helyi szükségletekhez igazítottan heti öt napos nyitva tartással működik. Arculatát, a berendezések és felszerelések milyenségét, a programok sokszínűségét az ellátottjaink érdeklődése, igénye, és nem utolsósorban a dolgozók kreativitása határozza meg. Az ellátottak számára biztosított az egészségi-, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmushoz igazodó szolgáltatás, a tisztálkodás lehetősége, a társas kapcsolatok kialakításának segítése, kirándulásokon, rendezvényeken való részvétel.

A gondozónők folyamatosan figyelemmel kísérik az ellátottak egészségi és mentális állapotát, szükség esetén vérnyomást mérnek, orvoshoz kísérik, időpontot egyeztetnek szakrendelésre. A hozzátartozókkal kapcsolatot tartanak, szükség esetén tanácsot adnak.

A szolgáltatást színesítő kulturális és szabadidős programok az elfogadott és jóváhagyott éves foglalkoztatási tervekben foglaltaknak megfelelően, team munkában kerültek megszervezésre. A szolgáltatások és programok nyitott formában, az ellátotti kör és a lakosság által egyaránt elérhető, és hozzáférhető módon valósultak meg.

A szolgáltatás igénybevétele

- Az ellátás igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő szóbeli vagy írásbeli kérelmére történik.
- Az ellátásért térítési díjat a fenntartó döntése alapján **fizetni nem kell.**
- Engedélyezett férőhelyeinek száma: 20 fő, mind a 20 fő napi rendszerességgel látogatja az intézményt.
- Nyitvatartási idő: munkanapokon hétfő-csütörtök: 8:30-14:30; péntek: 7:30-13:30.

Statisztikai adatok a szakmai egységre vonatkozóan

2025. évben 20 férőhelyen működött a nappali ellátás. A gondozottak minden nap igénybe vették a szolgáltatást. 22 fővel indítottuk az évet, az év folyamán 3 fő esetében kötöttünk új megállapodást, megszűnés nem volt. Az ellátotti létszám 2025.12.31-én 25 fő volt. A nappali ellátás esetén az Szt. 94/C. § szerinti megállapodások száma meghaladhatja a működési engedélyben meghatározott férőhelyek számát.

2025. december 31-én az ellátottak nemek szerinti összetétele: 22 fő nő, 3 fő férfi.

Az alábbi diagram a 2025. december 31-én ellátásban részesülő idősek életkori megoszlását mutatja.

7. ábra Időskorúak nappali ellátása, életkor szerinti felosztás

Az időskorúak nappali ellátása szolgáltatást összesen 4990 alkalommal átlag 20 fő vette igénybe az év során.

Feladataink:

- Az ellátottak belső harmóniájának fenntartása, lelki egészségnek védelme, egymás közötti kapcsolataik fenntartása, annak erősítése.
- Pszichoszociális problémák megelőzése, fontosság érzetének megtartása.
- Segítségnyújtás veszteség feldolgozásában (szeretteik, barátaik, ismerőseik elhalálása), betegségek feldolgozásában, szükség esetén intézményünk pszichológusának bevonása segítségével.
- Az intézményen belüli kis közösségek, társas kapcsolatok kialakulásának és működésének segítése.
- Új ellátottak fogadása, új környezetbe való beilleszkedésének segítése.
- Mentálhigiénés feladatok, segítő beszélgetések.

- Ellátottjaink aktivitásának megőrzése, fejlesztése, pszichés állapotuk szinten tartása, mentális egészségének megőrzése.
- Jeles napokról megemlékezés, ünnepek szervezése.
- Az idősök társadalmi részvételének erősítése és a generációk közötti kapcsolatok mélyítése, a generációk közötti szolidaritás erősítése, az idősök társadalmi hasznosságának, közösségi megbecsültségének növelése céljából több programot is szerveztünk iskolás gyerekek, unokák részvételével.
- Egészségmegőréssel kapcsolatos előadások szervezése.
- Egészségügyi szűrővizsgálatok folyamatos szervezése (vérnyomás ellenőrzése, vércukormérés, testsúly ellenőrzés).
- Gyógyszerek felírása, kiváltása háziorvossal, szakorvossal való kapcsolattartásban segítséget nyújtunk.
- Tánc, közös éneklés, mint „terápia”, melyek testi, lelki felfrissülést biztosítanak az ellátottaknak.
- Közös udvari főzések, szalonasütés.
- Névnapi, születésnapok közös megünneplése.
- Adminisztrációs teendők ellátása (látogatási- és eseménynapló vezetése, havi zárások).
- Napi jelentés leadása az Igénybevevői Nyilvántartásba (KENYSZI rendszerben).
- Csoportmegbeszélések.
- Kapcsolattartás az ellátottak családtagjaival.
- Részvétel szakmai programokon.
- Törvényi szabályozások, változások figyelemmel kísérése.
- Kapcsolattartás más intézményekkel, szervezeti egységeinkkel.
- Ellátottak dokumentumainak ellenőrzése.
- Szakmai munka megvitatása.

Az ellátottak napi rendszeres tevékenységei közé tartozik a napilapok olvasása, rejtvényfejtés, televízió nézés, zenehallgatás. Nagy sikere van az asztali számítógépnek, többen megtanulták az internet használatát, közösségi oldalakra regisztrálnak, zenét, filmeket töltenek le.

Intézményünk udvara kerti bútorral, padokkal ellátott, azonban azok felújítása időszerűvé vált. Szalonasütésre, bográcsolásra alkalmas hely azonban csak az intézményünk szomszédságában lévő Multifunkcionális Közösségi Tér udvarán van kialakítva.

Események, kiemelt programjaink 2025. év során

2025. évben is igyekeztünk minél színesebbé tenni az ellátottak programjait, intézményen belül, illetve intézményen kívül is.

Napi rendszerességgel memóriajátékokat, zeneterápiát, különböző foglalkozásokat tartottunk részükre.

Minden jeles ünnepet közösen ünnepeltünk meg, így a nőnapot, az anyák napját, a húsvétot, az idősek világnapját, a Mikulást, a Karácsonyt. Megemlékeztünk március 15-ről irodalmi és kézműves foglalkozás keretében, májusban hagyományainkhoz híven májusfát állítottunk az intézmény udvarán.

A városi majálison tavaszköszöntő dalsokkal léptek fel ellátottjaink. A jó idő beköszöntével, több alkalommal rendeztünk szalonnasütést, bográcsozást.

Ismét ellátogattunk Máriapócsra a gyönyörű bazilikába, ahova évente visszajárunk, de szívesen látogatunk különféle kiállításokat is.

Kiemelt esemény volt az év során az évente szokásos egynapos kirándulás, amikor a nappali ellátás tagjai, valamint a Báthori István Nyugdíjas Klub tagjai Gyulára látogattak.

Aktívan részt vettünk 2025-évben is a Szüreti Felvonuláson is, ahol külön díjban részesültünk.

Igyekszünk rövidebb utazást igénylő kirándulásokat szervezni, az ellátottak egészségi állapota, illetve mozgásképessége miatt.

Az év során több alkalommal - az előző évhez hasonlóan - az Egészségfejlesztési Iroda munkatársai előadást tartottak az időskorban gyakran előforduló betegségekről, illetve több alkalommal volt az ellátottak részére ültő torna.

Az év utolsó rendezvénye a Bátor Karácsony volt, ahol szintén aktívan vettek részt ellátottjaink.

A nappali ellátás együttműködik:

- Helyi általános iskolával, óvodával az ünnepek, jeles napok minél színesebb megünneplése érdekében.
- Közművelődési intézménnyel annak érdekében, hogy a településen szervezett rendezvényeken a tagok részt tudjanak venni. Tájékoztatókat, meghívókat küld az intézmény.
- Házi orvosokkal, Egészségfejlesztési Irodával.
- Az intézmény egyéb ellátásaival szoros, napi szintű az együttműködés, ez lehetőséget biztosít a gyors információáramlásra, a tagok ügyeinek, problémáinak minél hatékonyabb, komplexebb kezelésére.

A programjaink megvalósításának várható következményei, eredményessége

A gondozás során a társas környezet biztosítása, az idős ember szociális helyzetének és mentális állapotának javítása, a tétlenséggel járó kóros hatások megelőzése (korai demencia), későbbi időre tolodása, egészségi és higiénés állapot javítása, megtartása.

Ezen ellátásban való részvétel lehetővé teszi/ teheti, hogy esetlegesen később kerüljön sor az otthoni, illetve a szakosított ellátási formák igénybevételére.

Várható, hogy az ellátásban részesülők:

- mentális állapota jelentősen javul,
- nyitottabbá válnak társas kapcsolatok kialakítására,
- önbizalmuk erősödik,
- érdeklődésük fokozódik a világ aktuális kérdéseivel, technikai újdonságaival kapcsolatban. (kirándulások, kiállítások megtekintése),
- fizikai állapot javulás a napi kimozdulás érdekében végzett rendszeres mozgás miatt,
- visszaszorul a magány és elszigetelődés talaján kialakuló pszichiátriai kórképek előfordulása,
- időskorral járó „elértéktelenedés” érzése visszaszorul, a kreativitás fejlődik.

További tervezett programok 2026. évre vonatkozóan

- Színház-, mozilátogatás igény szerinti megszervezése.
- Gyógyfürdő látogatások.
- További kirándulások szervezése, lebonyolítása.
- Hagyományörző fesztiválokon, rendezvényeken fellépések, tánccal, versekkel, énekekkel.
- Rendezvényekre való felkészítés, műsorok összeállítása, betanítása.
- Folyamatos kapcsolatépítés, kapcsolattartás más intézmények nyugdíjas közösségeivel, civil szervezetekkel.
- A közösségi programok szervezése során együttműködés az intézmény egyéb ellátotti csoportjaival (házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás, család- és gyermekjóléti központ és szolgálat, pszichiátriai betegek nappali ellátása, bölcsőde, védőnői szolgálat, óvodai- és iskolai segítők).
- Az Idősek Bentlakásos Otthonával közösen minél több programot szervezni (zenehallgatás, közös éneklés, az idősek otthonában élő lakókkal beszélgetés, felolvasás, kézműves foglalkozások, szalonnasütés az intézmény udvarán, közös kirándulás, közös májusfa díszítés).
- Nyírbátor Város rendezvényein, ünnepségein való részvétel.

Pályázat

Az Élelmiszerbank Egyesülettel a 2025-ös évre vonatkozóan ismételten együttműködési megállapodással rendelkezünk, mely megállapodás 2026. március 31-ig szól. Budapestről az Élelmiszerbank két dolgozója ellenőrzést tartott intézményünkben, megnézték a kiosztó helyiséget, azt, hogyan tároljuk az élelmiszert, illetve hogyan történik azok kiosztása. Mindent rendben találtak, és a határozott időre szóló együttműködési megállapodás lejártá után intézményünkkel határozatlan időre szóló megállapodást kötöttek.

A Tesco az élelmiszer-pazarlás visszaszorítása érdekében elkötelezte magát, hogy jótékony célra ajánlja fel az áruházaiában napi rendszerességgel visszagyűjtött élelmiszer-felesleget. A kezdeményezéshez a nyírbátori Tesco is csatlakozott, a felajánlott élelmiszereket az Élelmiszerbank partnerszervezeteként intézményünk veszi át és osztja szét a rászorulóknak között.

Egész év során rendszeresen – munkanapokon - átvettük a térítésmentes élelmiszert és minden hétköznapi adományt osztottak a nappali ellátás munkatársai.

Az élelmiszeradományt a nappali ellátásban részesülő idősek emberek, pszichiátriai betegek, a házi segítségnyújtásban részesülő idősek emberek, a fogyatékkal élők, hajléktalanok, a többgyermekes családok és a gyermeküket egyedül nevelő kliensek részére osztottuk szét az év során, ami többnyire pékáru, zöldség és gyümölcs volt.

A felajánlott élelmiszer-adományokat a támogató szolgálat segítő/gépkocsivezető munkakörben dolgozó kollégánk szállította az intézmény gépjárművével az intézménybe, majd az átvett élelmiszereket az átvételtől a kiosztásig tiszta, napfénytől védett, száraz tároló helyeken, az egészségügyi előírások betartásával tároltuk.

A kiosztás rögtön az adományátvétel napján, munkaidőben történt minden nap. Az élelmiszer-adományt kizárólag rászorultaknak adtuk át, a szétosztás során betartottuk az adminisztratív előírásokat, és azt fotókkal is dokumentáljuk.

5.PSZICHIÁTRIAI BETEGEK NAPPALI ELLÁTÁSÁNAK JELLEMZÉSE

A pszichiátria betegek nappali ellátás célja

- A 18. életévüket betöltött fekvőbetegek - gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek - integrált és teljes jogú tagjai maradjanak a társadalomnak, illetve reintegrálódjanak a közösségbe.
- A Nyírbátorban élő pszichiátriai betegségben szenvedő személyek részére biztosítunk nappali ellátást, akik önálló életvezetésre betegségük miatt nem, vagy csak részben képesek.
- Lehetőséget nyújtunk a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatok építésére, továbbá igény szerint megszervezzük az ellátottak étkeztetését (Szt. 65/F. §).

A szolgáltatás igénybevétele

- Önkéntes alapon történik, az igénylő szóbeli vagy írásbeli kérelmére, feltétel a pszichiátriai szakorvosi vélemény.
- Térítési díjat csak étkezés igénybevétele esetén kell fizetni.
- Engedélyezett férőhelyeinek száma: 50 fő.
- Nyitvatartási idő: munkanapokon hétfő-csütörtök: 8:30-14:30; péntek: 7:30-13:30.

Statisztikai adatok

Hasonlóan az előző évekhez 50 férőhelyen működik a pszichiátriai betegek nappali ellátása. A tavalyi évben átlagosan 50 ellátott vette igénybe a szolgáltatást. 51 fővel indítottuk az évet, az év folyamán 2 fő esetében kötöttünk új megállapodást, valamint 4 főnek szűnt meg az ellátása. Az ellátotti létszám 2025.12.31-én 49 fő. A pszichiátriai nappali ellátás esetén az Szt. 94/C. § szerinti megállapodások száma meghaladhatja a működési engedélyben meghatározott férőhelyek számát.

Az ellátásból kikerülés oka 1 esetben elhalálozás, 1 fő idősek otthonába költözött, 2 fő esetben más szociális alapszolgáltatás, szociális étkeztetés igénybevétele volt, sajnos a két ellátás igénybevételére párhuzamosan nincs lehetőség.

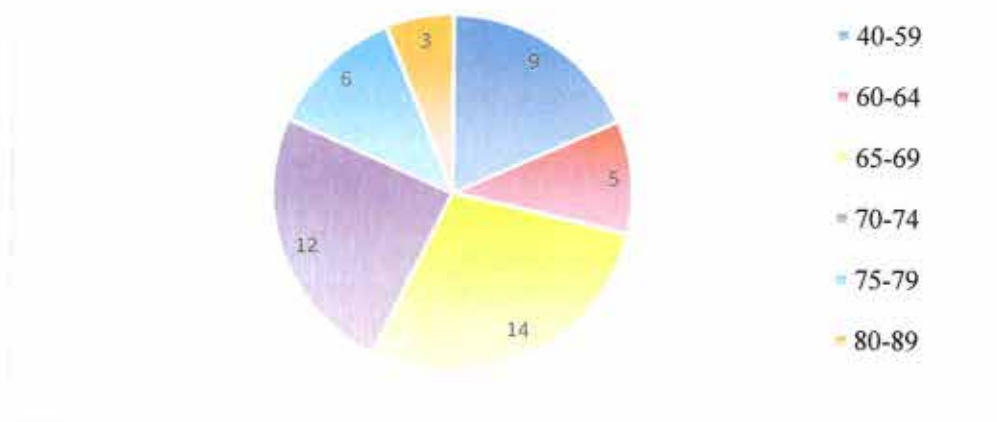
A pszichiátriai nappali ellátottaknak lehetőségük van kedvezményes, támogatott étkezés igénybevételére. Étkezéssel együtt kérte a szolgáltatást 7 fő, részükre minden nap az önkormányzat konyhájáról szállítják ki az ebédet intézményünkbe.

2025.12.31-én az ellátottak nemek szerinti összetétele: 15 férfi és 34 nő.

A kor szerinti összetételt a következő diagram szemlélteti:

PSZICHIÁTRIAI BETEGEK NAPPALI ELLÁTÁSA

Életkor szerinti megoszlás (fő)

8.ábra Pszichiátriai betegek nappali ellátása: életkor szerinti felosztása

Igénybevétel alakulása

A pszichiátriai betegek nappali ellátása szolgáltatást összesen 12.368 alkalommal átlag 50 fő vette igénybe az év során.

Az év során 7 ellátott esetében kellett az étkeztetést is megszerveznünk, akik összesen 1713 alkalommal étkezéssel együtt vették igénybe a nappali ellátásunkat.

A kedvezményes étkezésből befolyt összeg: 654.627 Ft.

TAJ-alapú nyilvántartási rendszer vezetése a szakfeladat esetében is naponta kötelező.

A pszichiátriai betegek jelentős része halmozottan hátrányos helyzetű: betegségük mellett anyagi gondokkal is küzdenek, sokuknak nincs versenyképes végzettsége, egy idő után sokan elszigetelődnek családjuktól is, és végleg magukra maradnak. Egzisztenciális kiszolgáltatottságuk sok esetben párosul lelki problémákkal, és vezet alkoholizmushoz, depresszióhoz, szellemi és szomatikus leépüléshez.

Az ellátottak pszichiátriai kórkép szerinti összetétele 2025-ben hasonló volt az előző évekhez.

A BNO besorolásukat nézve széleskörű spektrum jellemzik ellátottjainkat, vannak köztük skizofréniával, bipoláris megbetegedéssel, kevert szorongásos depresszióval, alkalmazkodási zavarral, pánikbetegséggel küzdők, és előfordul az enyhe mentális retardáció is.

Feladataink

Terápiás csoportfoglalkozásokat tartottunk az ellátottjainknak, melynek célja, a pszichiátriai betegség elfogadása, belső feszültségek feltárása, egymás megismerése, kapcsolatok fejlődése. A csoportfoglalkozást pszichiáter szakorvosunk vezette.

A nappali ellátás keretén belül biztosított pszicho-szociális rehabilitációval, valamint a rendszeres külső és az intézmény által biztosított pszichiátriai gondozással (gyógyszeres- és csoportterápiákkal) elkerülhetővé válik a kórkép súlyosbodása, tartóssá, visszafordíthatatlanná válása, a végleges pszichiátriai otthonba való kerülés esélye pedig csökken.

Az ellátottak részére napi programokat biztosítottunk, melyeket heti, havi ütemterv alapján előre eltervezünk.

A terápiás foglalkozások, az életvezetési tanácsadások, a szabadidő sokszínű eltöltése a higiénés szükségletek kielégítése mellett a munkavégzéshez szükséges készségek fejlesztése is alapvető fontosságú a gondozás folyamatában. Az év során - akárcsak az idős nappali ellátás esetében - itt is megünnepeztük a névnapokat, születésnapokat, anyák napján, karácsonykor ünnepi műsorral köszöntöttük ellátottjainkat.

Gyógyszereik felíratásában háziorvossal, szakorvossal való kapcsolattartásban segítséget nyújtunk.

Lehetőséget biztosítunk saját ruházat mosására, szárítására egész év során. Automata mosógép és szárítógép is az ellátottak rendelkezésére áll.

A nappali ellátás tagjai minden nap igénybe veszik a szolgáltatást, így a munkatársak napi kapcsolatban lehetnek mindenkivel és probléma észlelése esetén azonnali segítséget tudunk nyújtani.

A különböző részcélok és feladatok a pszichiátriai betegek nappali ellátása során

- a hiányzó közösségi kapcsolatok pótlása, az „egyedüllét” érzet kompenzálása,
- a depressziós, szorongásos tétlenség kóros következményének prevenciója,
- rendszeres orvosi vizsgálat és ellenőrzés melletti egészségi állapotuk javítása, megőrzése, kapcsolattartás a pszichiátriai gondozókkal,
- szükség esetén egyéni higiénés szokásaik korrigálása,
- öntevékenység és önségítés támogatása folyamatos motivációval,
- a társadalomba, a korábbi közösségbe, a családba történő vissza integrálódás elősegítése,
- stressz-kezelés: a hétköznapi felmerülő stresszhelyzetek feldolgozása,
- intézményen kívüli kapcsolatok ápolása (család, hozzátartozó, szomszéd, baráti kör),
- kapcsolat kialakítása és fenntartása a kompetenciahatárok betartásával (pszichiáter, háziorvos, hivatásos gondnok),
- kulturális és szabadidős tevékenységek biztosítása,
- egyéni és csoportos terápiák, foglalkozások szervezése, a rehabilitáció, rehabilitáció elősegítése, támogatása,
- a munkába állás segítése,
- családtagok, hozzátartozók számára önségítő csoportok szervezése igény szerint.

2025. év tapasztalatai a szolgáltatásra vonatkozóan

2025. évi tapasztalataink is azt mutatják, hogy nagy szükségük van a pszichiátriai betegeknek erre a szolgáltatásra. Örülnek annak, hogy valaki elfogadja őket a betegségükkel együtt, nem taszítják ki őket.

A foglalkoztatás révén a társadalom hasznos tagjának érzik magukat, sikerélményük van, mely a betegség leküzdésében is segíti őket.

Közösségben vannak, ahol új barátságok, kapcsolatok alakulnak ki, mivel a hasonló problémával küzdőkkel jobban megértik egymást.

Az ellátottak lelki fejlődése mellett a testi egészségükre is gondot fordítunk, többször végzünk gimnasztikai foglalkozásokat.

Több alkalommal egészségügyi szűrővizsgálatokat is végeztünk az ellátottak körében.

A havi csoportfoglalkozásokon - melyet pszichiáter szakorvosunk vezet - minden aktuális probléma felszínre kerül, és azt közösen igyekeznek a csoporttagok megoldani.

Arra biztattuk őket, hogy vigyenek rendszert a hétköznapijaikba és szükség esetén terápiás segítséget vegyenek igénybe akár online módon.

Összegzés az Időskorúak nappali ellátására, valamint a Pszichiátriai betegek nappali ellátására vonatkozóan

KSH adatok alapján az idősek számára biztosított szociális alapszolgáltatások csoportjában a nappali ellátás a harmadik legnépszerűbb szolgáltatás az étkeztetés és a házi segítségnyújtás után. Az ellátás elsősorban a nők körében népszerű.

A nappali ellátás egyik fontos előnye, hogy az ellátott szakszerű támogatást kap, napi kapcsolatban van a vele foglalkozó szakemberekkel, illetve kortárs csoport tagjaival.

A szociális elszigetelődés megelőzése, a hasznosság, a megszokott környezethez tartozás érzését képes megerősíteni.

Az ellátásban való részvétel előnye, hogy az ellátottak fizikális vagy mentális állapotában bekövetkező változásokat a velük foglalkozó szakemberek képesek korábban észlelni és így a megfelelő egészségügyi és/vagy szociális ellátásba irányítani őket.

Az idős embereknek mentálisan megterhelő lehet minden új élethelyzethez való alkalmazkodás, így egy esetleges költözés, mely alapjaiban változtatja meg megszokott környezetüket, számtalanszor negatívan befolyásolva mentális, fizikális állapotukat.

Az alapszolgáltatások, így a nappali ellátások biztosítása költséghatékonyabb formáját jelenthetik a támogatásoknak, szemben a szakosított, bentlakásos ellátásokkal.

A nappali ellátások az intézményben folyó változatos programokkal, napközbeni elfoglaltsági lehetőséggel, kortárs kapcsolatok biztosításával, a szabadidő hasznos eltöltésével és folyamatos szakdolgozói jelenléttel segítik az ellátottakat.

Összességében elmondható, hogy közösségünk tagjainak többnyire magányukból kifolyólag támaszt jelentenek az általunk nyújtott programok. A társas kapcsolatok hatására

szébbnek látják, boldogabban élik meg nyugdíjas éveiket. Örömmel tölti minden nyugdíjas szabad idejét programjainkon és ez nagymértékben hozzájárul ahhoz, hogy időskorukban is aktívak maradjanak.

2025. évben is kiemelt feladatunk volt, hogy élettel teljen meg intézményünk, minél több foglalkozás, program biztosítása intézményen belül és intézményen kívül is. Alapvető célunk, hogy az intézmény által nyújtott szolgáltatások (időskorúak nappali ellátása, pszichiátriai betegek nappali ellátása) színvonalát emeljük.

6.TÁMOGATÓ SZOLGÁLAT

Személyi feltételek

A támogató szolgáltatás szakmai feladatainak ellátására három feladatkörben alkalmazunk munkavállalókat, az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 2. számú melléklete szerinti munkakörökben, akik a szakmai rendelet 3. számú melléklete szerint a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményekben foglalkoztatottaknak az adott munkakör betöltéséhez szükséges képesítési minimum előírásnak megfelelő végzettséggel rendelkeznek, tehát a szakképzettség 100 %-os.

- 1 fő egységvezető, aki ellátja az idős, pszichiátriai nappali, valamint pszichiátriai betegek közösségi alapellátásának egységvezetői feladatait is,
- 2 fő szociális gondozó, ápoló személyi segítő feladatok ellátására,
- 1 fő segítő, gépjárművezetői feladatok ellátására.

A munkatársaknak részt kellett vennie egy speciális támogató szolgálati képzésen is (81/2004. (IX. 18.) ESzCsM rendelet). A képzés felkészíti a képzésen részt vevő személyt a jogszabályokban előírt feladatok ellátására.

Tárgyi feltételek

Szolgálatunk a célcsoport részére nyitva álló, ügyfélfogadásra alkalmas irodahelyiséggel rendelkezik a Nyírbátor Vár u. 1. szám alatt, amely központi helyen helyezkedik el, akadálymentesített, és tömegközlekedési eszközzel könnyen megközelíthető. Bútorzatában, berendezési és felszerelési tárgyaiban megfelel az ellátottak egészségi és mozgásállapotának. Az irodahelyiségben internet- és telefonszolgáltatás rendelkezésre áll.

A szállító szolgálat rendelkezik 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet, 39/C § (2) bekezdésében előírt gépjárművel, amely bármely fogyatékos személy szállítására alkalmas, mobil rámpával, valamint úgynevezett 4+3 pontos biztonsági rögzítéssel ellátott, 1+8 fő szállítására alkalmas. A több éve használt kisbusz 2025-ben történő lecserélésére is sor került a Városrehabilitációs Pályázat keretén belül. Az új gépjármű kialakítása miatt azonban nem minden típusú kerekesszékes biztonságos szállítására alkalmas, ezért 2026-ban tervezzük a még biztonságosabb rögzítés kialakítását.

Támogató szolgáltatás célja

A Nyírbátorban fogyatékkal élő emberek hátrányaik enyhítése, esélyegyenlőségük megalapozása miatt nagyon fontosnak tartjuk a támogató szolgáltatás működtetését városunkban.

Fontos továbbá a segítségnyújtás a fogyatékos emberek társadalmi integrációjának megvalósulásához, valamint a családi, a közösségi, a kulturális, a szabadidős kapcsolatokban való egyenrangú részvételhez szükséges feltételek biztosítása és a családi, baráti, közösségi kapcsolatainak erősítése miatt.

A társadalmi hátrányok csökkentése érdekében, és a fogyatékkal élő társadalmi aktivitását, növelő módon végzett segítő, támogató szolgáltatás a cél, amelyet a szolgálatunk a jogosult személy lakásán és azon kívül egyaránt végez.

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (Fot.) meghatározása alapján a támogató szolgálat a fogyatékos személy önálló életvitelét elősegítő, a mindennapi szükségletei kielégítését célzó - személyes közreműködés által megvalósuló - szolgáltatás. A törvény értelmében a fogyatékos személy részére biztosítani kell a fogyatékosága által indokolt szükségleteinek megfelelő támogató szolgálat igénybevételét.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról 1993. évi III. törvény (Szt.) alapján a támogató szolgáltatás célja a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén.

A szolgáltatás a fogyatékkal élő személy szükségleteinek speciális kielégítését végzi, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, a meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével.

A támogató szolgáltatás feladata a fogyatékoság jellegének megfelelően különösen

- az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása (speciális személyi szállítás, szállító szolgálat működtetése),
- az általános egészségi állapotnak és a fogyatékoság jellegének megfelelő egészségügyi, szociális ellátásokhoz, valamint a fejlesztő tevékenységhez való hozzájutás személyi és eszközfeltételeinek biztosítása,
- információnyújtás, ügyintézés, tanácsadás, a tanácsadást követően a társadalmi beilleszkedést segítő szolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása,
- segítségnyújtás a fogyatékos személyek kapcsolatkézségének javításához, családi kapcsolatainak erősítéséhez speciális, önsegítő csoportokban való részvételükhöz,
- egyes szociális alapszolgáltatási részfeladatok biztosítása a fogyatékos személyek speciális szükségleteihez igazodóan,
- segítségnyújtás a fogyatékos emberek társadalmi integrációjának megvalósulásához, valamint a családi, a közösségi, a kulturális, a szabadidős kapcsolatokban való egyenrangú részvételhez szükséges feltételek biztosítása,
- a fogyatékos személy munkavégzését, munkavállalását segítő szolgáltatások elérhetőségének, igénybevételének elősegítése.

Szakmai tevékenység bemutatása

A vonatkozó jogszabályoknak megfelelően a támogató szolgálat a tanácsadás,

esetkezelés, gondozás, háztartási, illetve háztartást pótló segítségnyújtás, szállítás, felügyelet, készségfejlesztés szolgáltatási elemeket biztosítják.

A tanácsadás során információk átadása történik valamilyen egyszerű vagy speciális felkészültséget igénylő témában. A gondozási tevékenység magába foglalja az igénybe vevő személyes higiéniját biztosító tevékenységeket, fizikai szükségletek biztosításához szükséges támogató tevékenységeket, hely és helyzetváltoztató mozgásának támogatását, az igénybe vevő személy mozgását, illetve alapvető mentálhigiénés szükségletek biztosítását támogató tevékenységeket.

Háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás keretében segítséget nyújtunk a mindennapi életvitelében, az igénybe vevő személyes környezete rendben tartásában, mindennapi ügyeinek intézésében, valamint a személyes szükségleteinek kielégítésére szolgáló lehetőségek és eszközök biztosításában. A felügyelet során biztosítjuk az igénybe vevő fizikai biztonságának fenntartását a szolgáltatás adott színterén. A készségfejlesztés célja, hogy az igénybe vevő a lehető legnagyobb mértékben képessé váljon az önellátásra, önálló életvitelre.

Személyi segítség

A személyi segítő feladata a szolgáltatások alapelveinek, szakmai, etikai irányelveinek, a hatályos jogszabályoknak megfelelően az egyéni szükségletek kielégítését célzó, személyes közreműködést igénylő tevékenységek kivitelezése az ellátott lakókörnyezetében és azon kívül.

Személyi segítség biztonságos teljesítésének feltételeinek ellenőrzése, megteremtése, segítői tevékenység szakszerű végrehajtása.

A segítségnyújtás mindig személyre szabottan, tervszerűen és a fejleszteni kívánt területre fókuszálva történik. A személyi segítő feladatai ellátása során segítséget nyújt ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális és szociális szükségletei biztosítottak legyenek.

A személyi segítséget a kliensek a mindennapi életvitelük megkönnyítéséhez (mosás, mosogatás, takarítás, mosdatás, öltöztetés, felügyelet stb.) valamint intézményekbe való kíséréshez igénylik.

Fizikai ellátás

A személyi segítő segítséget nyújt személyi szükségletek, személyi higiénés, életviteli szükségletek kielégítésében. Közreműködik az ellátott háztartásának vezetésében (pl.: segítségnyújtás bevásárláshoz, takarításhoz stb.). Feladata különböző veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzése, adott esetben elhárítása. Azon személyek, akiknek erőforrásaik beszűkültek, nem képesek önállóan saját ruhaneműjüket – ágynemű, függöny, törülköző, konyharuha - kimosni, kivásalni, annak a személyi segítő ebben is segítséget nyújt a kliens otthonában.

Az ellátottnak/kliensnek mosógép hiányában pedig az intézményben történik a mosás.

Egészségügyi ellátás

A személyi segítő segítséget nyújt az egészségi állapot megtartásában, lehetőségek szerint javításában, az állapot rosszabbodás megelőzésében, bekövetkezése esetén a szövődmények, következmények lehetőségének minimalizálásában.

- Betegség esetén orvos értesítése.
- Gyógyszerkiváltás, gyógyszeradagolás.
- Orvos előírása szerint alapvető ápolási-, gondozási feladatok ellátása.
- Együttműködés a területen lévő háziorvosi szolgálattal, védőnővel, otthonápolási szolgálattal, szakellátást nyújtó intézményekkel.
- Az ellátott folyamatos megfigyelése: pl. érzékszervek állapota, romlás esetén a szakorvosi vizsgálat megszervezése stb.
- Az ellátott egészséges élet felé való irányítása rendszeres tanácsadás biztosításával szükség esetén megszervezésével.
- Egészségkontroll vizsgálatok (vérnyomás, - vércukorszint, - testsúlymérés stb.).

Mentális gondozás

A személyi segítő fogyatékkal élő emberek személyiségének, szokásainak, lelki sérüléseinek gondozása, segítségnyújtás a környezettel való kapcsolattartásban, a krízishelyzet kialakulásának megelőzése, az izoláció veszélyének elkerülése.

Tanácsadás, információs szolgáltatás

A fogyatékkal élő személyeket érintő eseményekről, szolgáltatásokról, juttatásokról információt szolgáltat. Szükség szerint ügyintézkést végez, pl.: fogyatékosági támogatás intézése, gyógyászati segédeszköz beszerzése stb.

Foglalkoztatás

Célja: a testi, lelki egészség érdekében az ellátott állapotának megfelelő elfoglaltság biztosítása. Gondoskodni kell az ellátott állapotától függően fizikai és érdeklődésének megfelelő szellemi tevékenységről is.

- Ellátottakkal való elbeszélgetés (aktív kommunikáció).
- Újságok felolvasása.
- Lakásán kívüli programokban való részvétel esetén kísérői feladatok ellátása.
- Segítségnyújtás a társadalmi életben való teljes jogú részvételhez.
- Önálló munkavégzés, tanulmányok folytatásának, kulturális, művészeti, sport és szabadidős tevékenységének segítése.

Szállítási feladatok

Az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása érdekében áll a fogyatékkal élők szolgálatában. Igénybe vehető rendszeresen, vagy alkalmoszerűen. Igény szerinti – előzetes egyeztetés alapján – időpontban, szükség esetén személyi segítő kíséretében.

A szállító szolgálatot ügyintézési célból, közszolgáltatást nyújtó intézményekbe (polgármesteri hivatal, szociális és gyámhivatal, munkaügyi központ, kormányablak, NAV (Nemzeti Adó- és Vámhivatal, kirendeltsége, bíróság, társadalombiztosítási szerv), egészségügyi és szociális intézményekbe (házi orvos, gyógytorna, gyógymasszázs, fizioterápia, uszoda, nappali ellátást nyújtó intézménybe, család és gyermekjóléti szolgálat) való eljutáshoz biztosítjuk.

Az oktatás, munka, iskola, kultúra világába történő integrálás segítése is nagyon fontos cél: alsó- közép- vagy felsőfokú oktatási intézménybe, átképzést biztosító intézménybe, könyvtárba, múzeumba, kulturális, szabadidős és sport rendezvényekre, érdekképviselői szervekhez, a postára, a bankba, bevásárló központokba és önkiszolgáló boltokba való eljutás segítése és a fogyatékkal kapcsolatos egyéb ügyintéзések (pl. látszerész, segédeszköz szaktoltok).

A gépjárművezető feladata a biztonságos személyszállítás feltételeinek ellenőrzése, megteremtése a szállított személyre, a gépjárműre, a személyi feltételekre és az általános környezeti feltételekre vonatkozóan.

A biztonságos személyszállítás feltételeinek hiányában tájékoztatja a szolgálatvezetőt a helyzetről. Szállított személy segítése a gépjárműhöz, és a gépjárműtől az úti célig való eljutásban (egyéni szükségletnek és a környezeti feltételeknek megfelelően).

A személyszállító szolgáltatás felügyelet szolgáltatási elemet is biztosít, jogszabályban meghatározott szakorvosi igazolás (pszichiáter vagy neurológus szakorvos) esetén, ilyenkor személyi segítő biztosítja a felügyeletet a szállítás alatt.

A támogató szolgáltatást szociálisan nem rászorult személyek is igénybe vehetik, amennyiben szabad kapacitása van a támogató szolgálatnak, melynek térítési díját a fenntartó konkrét összegben állapítja meg.

2025. év során erre irányuló kérelem nem történt.

A szállításra jelenleg egy Renault típusú személygépkocsi áll rendelkezésre, amely alkalmas kerekesszékekkel közlekedő emberek szállítására is, illetve megfelel a jogszabályban előírt követelményeknek.

Az ellátandó célcsoport megnevezése

Nyírbátor közigazgatási területén életvitelszerűen tartózkodó (lakcímmel vagy tartózkodási címmel rendelkező), szociálisan rászorultnak minősülő súlyosan fogyatékos

személyek, akik a vonatkozó 1993. évi III. tv. 65.C §. (5) alapján:

- Fogytékossági támogatásban részesülnek, a súlyos fogyatékoság minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól szóló 141/2000. (VIII. 9.) Korm. rendelet 1. sz. melléklete alapján.
- Vakok személyi járadékában részesülnek.
- Magasabb összegű családi pótlékban részesülnek, a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségekről és fogyatékoságokról szóló 5/2003. (II. 19.) ESZCSM rendelet 1. számú melléklete alapján.

A súlyos fogyatékoságot igazolni lehet

- az ellátás megállapítását, illetve folyósítását igazoló határozattal vagy más okirattal,
- az ellátás megállapításának alapjául szolgáló, a fogyatékoság fennállását igazoló szakvéleménnyel.

A személyi segítség és szállítás előzetes egyeztetés alapján történik. A kötelezően szükséges nyomtatványok kitöltését követően a környezettanulmány elvégzése után a szolgálat munkatársainak véleménye és megbeszélése alapján dől el, hogy az igényt tudjuk-e vállalni és maradéktalanul teljesíteni.

Támogató szolgálat jellemzői 2025. évben

A szolgáltatás még 2018.-évben történő beindításával kiemelt célunk volt Nyírbátor város lakossága körében a befogadó-elfogadó attitűd, a tolerancia és segítségnyújtási képesség erősítése, ezáltal is elősegítve a speciális bánásmódot igénylő fogyatékosok társadalmi esélyegyenlőségét.

A fogyatékos személy oldaláról pedig a saját lakóhelyén, lakókörnyezetében történő segítése, életvitelének megkönnyítése elsődlegesen a lakáson kívüli (köz) szolgáltatások elérésével, valamint önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása.

Elengedhetetlennek tartjuk, hogy a fogyatékos személy speciális szükségleteit megismerjük ahhoz, hogy a neki legmegfelelőbb támogatást nyújtsuk. Ebben az együttműködésben a személyi segítő mintegy „élő segédeszközként” teszi lehetővé az ellátott számára, hogy önrendelkezővé válhasson az élet adott területén. Szolgálatunk igyekszik lépést tartani azokkal a szakmai irányelvekkel, melyek segítségével a munkánk hatékonyabb lehet, valamint közelebb juthatunk a fent megnevezett célokhoz.

Statisztikai adatok

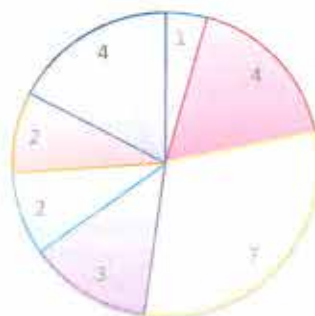
A Támogató Szolgáltatás 2025.12.31-én 23 fő ellátását végezte. Az év folyamán 3 esetben szűnt meg a szolgáltatás további biztosítása, 4 esetben pedig új megállapodást kötöttünk.

Az ellátásból kikerülés oka: 2 fő idősök otthonába költözött, 1 fő elhunyt.

2025.12.31-én az ellátottak nemek szerinti összetétele: 13 férfi és 10 nő.

A kor szerinti összetételt a következő diagram szemlélteti:

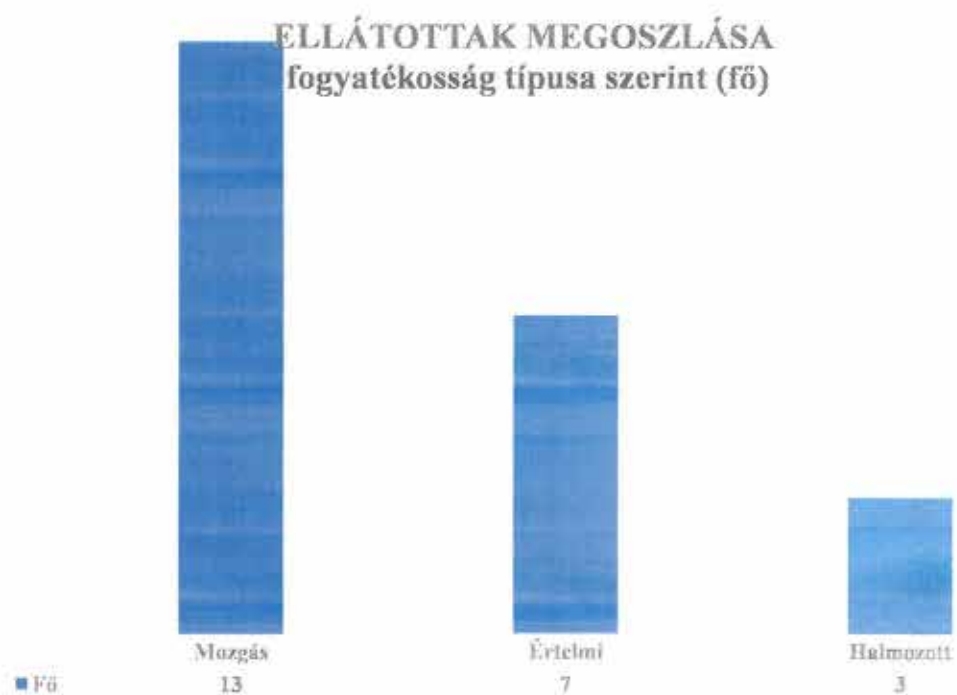
TÁMOGATÓ SZOLGÁLAT Életkor szerinti megoszlás (fő)

□ 14-17 □ 18-39 □ 40-59 □ 65-69 □ 70-74 □ 75-79 □ 80-89

9. ábra: Támogató Szolgálat: életkor szerinti megoszlás

Ellátottak megoszlása fogyatékoság típusa szerint:

10.ábra: Ellátottak megoszlása fogyatékoság típusa

Támogató szolgálat 2025. évi feladatmutató

A feladatmutató számításának módja: a feladatmutató a vállalt, ill. teljesített feladategységek száma. 1 feladategység támogató szolgálat esetén a halmozott vagy autizmusa miatt szociálisan rászorult személyek segítségével töltött 40 perc, más szociálisan rászorult személyek segítségével töltött 1 óra, ill. a szociálisan rászorult személyek szállítása közben megtett 5 kilométer.

Teljesített gondozási percek, hasznos km.

2025. év ellátási hónapok	Szállításhoz kapcsolódó személyi segítség (perc)		Személyi segítség (perc)		Összesen	Szállítás
	Halmozott fogyatékos vagy autista ellátott esetén	Egyéb szociálisan rászoruló ellátott esetén (perc)	Halmozott fogyatékos vagy autista ellátott esetén (perc)	Egyéb szociálisan rászoruló ellátott esetén		Hasznos km.
<i>Január</i>			1 410,00	12 930,00	14 340,00	465,00
<i>Február</i>		80,00	2 110,00	13 620,00	15 810,00	587,00
<i>Március</i>			2 230,00	10 580,00	12 810,00	347,00
<i>Április</i>			1 810,00	11 080,00	12 890,00	309,00
<i>Május</i>		110,00	2 020,00	13 370,00	15 500,00	542,00
<i>Június</i>	320,0000		3 260,00	11 330,00	14 910,00	1 110,00
<i>Július</i>	120,00		2 200,00	14 390,00	16 710,00	509,00
<i>Augusztus</i>		90,00	2 230,00	12 470,00	14 790,00	327,00
<i>Szeptember</i>	175,00	365,00	2 775,00	12 260,00	15 575,00	842,00
<i>Október</i>		255,00	2 510,00	12 590,00	15 355,00	525,00
<i>November</i>			2 110,00	8 830,00	10 940,00	253,00
<i>December</i>	120,00	60,00	1 875,00	11 340,00	13 395,00	501,00
Összegzés	735,00	960,00	26 540,00	144 790,00	173 025,00	6 317,00

15.táblázat: Teljesített gondozási percek, hasznos km.

Teljesített feladategység

2025. év ellátási hónapok	Szállításhoz kapcsolódó személyi segítség Fe		Személyi segítség Fe		Szállítás	Összes feladat-egység
	Halmazott fogyatékos vagy autista ellátott esetén (feladategység)	Egyéb szociálisan rászoruló ellátott esetén (feladategység)	Halmazott fogyatékos vagy autista ellátott esetén (feladategység)	Egyéb szociálisan rászoruló ellátott esetén (feladategység)	Feladat- egység	
Január			35,2500	215,5000	93,0000	343,7500
Február		1,3333	52,7500	227,0000	117,4000	398,4833
Március			55,7500	176,3333	69,4000	301,4833
Április			45,2500	184,6666	61,8000	291,7166
Május		1,8333	50,5000	222,8333	108,4000	383,5666
Június	8,0000		81,5000	188,8333	222,0000	500,3333
Július	3,0000		55,0000	239,8333	101,8000	399,6333
Augusztus		1,5000	55,7500	207,8333	65,4000	330,4833
Szeptember	4,3750	6,0833	69,3750	204,3333	168,4000	452,5666
Október		4,2500	62,7500	209,8333	105,0000	381,8333
November			52,7500	147,1666	50,6000	250,5166
December	3,0000	1,0000	46,8750	189,0000	100,2000	340,0750
Összegzés	18,3750	16,0000	663,5000	2413,1666	1263,4000	4374,4416

16.táblázat: Támogató szolgálat, teljesített feladategység

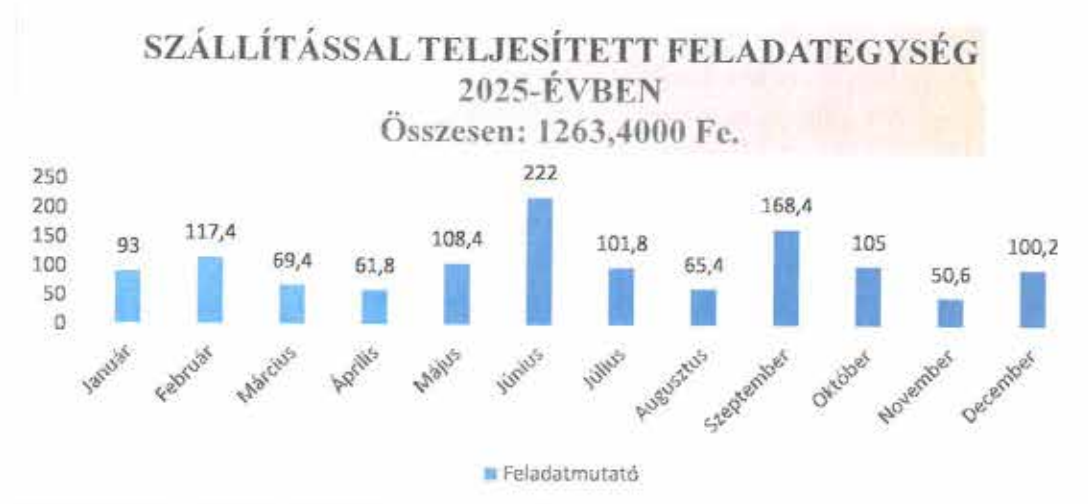
Összes teljesített feladatmutató **4374,4416 Feladategység**, (befogadott feladatmutató 4.0000 Fe). Látható, hogy a megállapított támogatható feladatmutatót jóval meghaladta szolgálatunk.

A vállalt feladatmutatót több mint **300** feladategységgel túlteljesítettük.

A következő ábrán láthatjuk a havi eloszlását a feladatmutató teljesítésnek:

11. ábra: 2025-ben teljesített összes feladategység

12. ábra: Szállítás során keletkezett hasznos kilométerek száma 2025-évben

**SZEMÉLYI SEGÍTÉSSEL TELJESÍTETT
FELADATEGYSÉG
2025-ÉVBEN**
Összesen: 3076,6666 Fe.

13.ábra: Személyi segítség teljesített feladategység 2025-évben

A tavalyi évhez hasonlóan sikerült a tervezett feladategységet teljesíteni. A szállítás esetében az év első hónapjaiban csökkenés látható. A nyári csökkenés oka pedig, hogy a hasznos kilométerek száma az iskolaszünet miatt kevesebb.

A fent ábrázolt, szállításból adódó, illetve személyi segítségből származó feladategységhez pluszként adódik még a **szállításhoz kapcsolódó személyi segítségből** adódó feladategység is, mely 34,3750 Fe.

A szállításhoz kapcsolódó személyi segítség azt jelenti, hogy az ellátott szállításakor egészségi állapota miatt kísérő is szükséges, melyet pszichiáter szakorvos szakvéleménye támaszt alá.

2025. év tapasztalatai a Támogató szolgáltatásnál

A két fő személyi segítő hétfőtől-csütörtökig 7,5 órát, pénteken 5,5 óra személyi segítséget, a sofőr pedig éves 6317 km-t teljesített szállítással úgy, hogy közben az ellátott a személygépkocsiban ült. Azok a kilométerek nem számolhatók el hasznosnak, amikor az ellátást igénybe vevő nem ül a személygépkocsiban (pl: telephelyről klienshez érkezés). A Fagyöngy Gyógypedagógiai Szolgáltató Központba 2 felnőtt fogyatékkal élő személyt szállítunk napi rendszerességgel.

Klienseink bevásárláshoz, közszolgáltatásokhoz való eljutáshoz, kulturális központba, egészségügyi intézményekbe (fogászat, infúziós terápia, kontroll vizsgálatok, gondozók) való eljutáshoz, temető, szőlőskert látogatása, barátokkal, ismerősökkel ápolt kapcsolatok fenntartása, nyugdíjasklub látogatása céljából veszik igénybe szolgáltatásunkat.

Munkatársaink hivatásukat küldetésnek tekintik, és törekednek arra, hogy ezt a kliensek érezzék és tapasztalják is. Természetesnek érzik, hogy kötelességük a jó minőség biztosítására, védelmére és fejlesztésére való törekvés, a szakmai protokollok, előírások és követelmények betartása.

2025. évben szolgáltatásunk sikeres évet zárt, és a kihívásoknak megfelelt. Kéthetente esetmegbeszélést tartottunk, ahol próbáltunk minden, a gondozottat és a gondozót érintő kérdésekre választ találni. Fontos feladatunknak tekintjük az intézmény szolgáltatásainak népszerűsítését, az idősek aktivitásának fenntartását, érdeklődésük felkeltését. Ezt a célt szolgálta az intézmény falain kívülre vitt szórólapok elhelyezése, az idősek személyes felkeresése.

7.PSZICHIÁTRIAI BETEGEK KÖZÖSSÉGI ALAPELLÁTÁSA

2024. április 1-től bővítettük az intézményünk által biztosított szolgáltatások körét, a pszichiátriai betegek közösségi alapellátása szolgáltatás beindításával.

Az ellátás célja a mentális problémákkal küzdők optimális életminőségének elérése és képessé tétele a közösségi szociális életre.

A jogszabályok meghatározzák a szolgáltatás tartalmát, a szolgáltatást nyújtókra vonatkozó képesítési előírásokat, a gondozók által ellátható személyek és a szolgáltatás működtetéséhez minimálisan szükséges szakemberek számát. A szolgáltatás térítésmentesen vehető igénybe.

A feladatmutató a vállalt, illetve teljesített feladategységek számát jelenti. Egy feladategység pszichiátriai betegek részére nyújtott közösségi alapellátás esetén a külön jogszabályban foglaltak szerint az egész évben szolgáltatásban részesülő, a BNO 10 kódkönyv F 20-29, F31-32, F33, vagy 40-42 diagnóziskódba tartozó ellátott.

A pszichiátriai betegek közösségi ellátásának célja és feladata

A közösségi ellátás önálló alapszolgáltatás a szociális szolgáltatások között. A közösségi pszichiátriai ellátás a pszichiátriai beteg részére lakókörnyezetében nyújt komplex segítséget a mindennapi életvitelében, továbbá lehetőség szerint biztosítja a szükséges, a meglévő képességeinek megtartását, illetve fejlesztését. A pszichiátriai beteg állapotának figyelemmel kísérése érdekében a szociális ellátást végző személy kapcsolatot tart fenn az ellátott személy háziorvosával, illetve pszichiátriai szakorvosával, valamint családjával.

Az ellátás jellemzői: az ellátás igénybevétele a pszichiáter szakorvos javaslatára történik, az ellátás önkéntes és térítésmentes, a szolgáltatás tartama megállapodásban rögzített és bármikor felbontható.

Személyi feltételek

A pszichiátriai betegek közösségi alapellátása szakmai feladatainak két feladatkörben alkalmazunk munkavállalókat, az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 2. számú melléklete szerinti munkakörökben, akik a szakmai rendelet 3. számú melléklete szerint a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményekben foglalkoztatottaknak az adott munkakör betöltéséhez szükséges képesítési minimum előírásnak megfelelő végzettséggel rendelkeznek.

A szolgálatban 1 főállású, valamint 1 fő gondozó osztott munkakörben, és 1 fő koordinátor dolgozik, aki ellátja a nappali ellátások és a támogató szolgáltatás koordinátori feladatait is. A dolgozók folyamatosan együttműködnek az ellátott pszichiáterével, kezelőorvosával.

A szolgáltatást igénybe vevők számára a Nyírbátor, Vár utca 1. sz. alatti székhelyen található a nyitva álló helyiség, amelyet hétfőtől csütörtökig: 8:30-tól 14:30 óráig vehetnek igény. Pénteken az ügyfélfogadás szünetel, mivel ekkor történnek az esetmegbeszélések és a belső képzések.

A szolgáltatás keretében biztosított tevékenységek:

- *Egyéni konzultáció:*

Ennek keretében kerül sor a pszichés gondok kialakulásának és az egyéni életút összefüggéseinek feltárására, valamint az egyéni motiváció felmérésére, életvezetési stratégiák, célok megbeszélésére. A találkozások rendszeressége, ideje, helyszíne gondozó és gondozottja között, a szükségletekhez rugalmasan igazodik. Helyszíne általában a kliens lakóhelye.

- *Csoportfoglalkozások:*

A csoportfoglalkozásokon a résztvevők megismerik egymás élettörténetét, különös tekintettel a pszichés betegség szomatikus, pszichés és szociális aspektusaira. A csoportot pszichiáter orvos vezeti. Helyszíne a foglalkoztató helyiség.

Az ellátandó célcsoport jellemzői

Az otthonukban élő, intenzív támogatást igénylő, nem veszélyeztető állapotú pszichiátriai betegek, akik kezelésben részesülnek, betegségük ambuláns szakorvosi ellátás mellett egyensúlyban tartható, rehabilitációjuk közösségi ellátással segíthető.

A gondozási folyamatba a családtagok bevonását is megkíséreljük. A fiatalabbak esetén, illetve azoknál, akik még a szülői házban élnek, nagyobb sikerrel lehet a családtagokat bevonni.

Az idősök jellemzően magányosan élnek, ott a természetes támaszok nem működnek. A közösségi ellátásban a szolgáltatásokat a kliens céljaira, egyéni szükségleteire alapozva, gondozási terv alapján személyesen biztosítják a munkatársak, vagy közvetítéssel, szervezéssel, tanácsadással segítik az azokhoz való hozzájutást. A vonatkozó jogszabályokban kötelezően előírt dokumentációkat vezetik.

Statisztikai adatok

A 2025-évet 40 fővel indítottuk, év közben ellátásba került 1 fő, 3 főnek pedig megszűnt az ellátása (2 fő bentlakásos intézménybe került, 1 fő pedig elhunyt). 2025. december 31-én 38 fő ellátottal zártuk az évet. A 38 főből 11 fő férfi, 27 fő nő.

A kor szerinti összetételt az alábbi diagram szemlélteti:

14.ábra Pszichiátriai betegek közösségi alapellátása: életkor szerinti megoszlás

A szolgáltatást igénybe vevők kiemelt diagnóziskódjai az alábbiak (BNO 10 kódkönyv szerint):

- F 20-29: Schizophrenia, schizotipias és paranoid rendellenességek
- F 30 -32: Mánias epizód, bipoláris affektív zavar, depressziós epizód
- F 33: Ismétlődő depressziós rendellenesség
- F 40-42: fóbiás, szorongásos zavar

A BNO 10 kódkönyv szerint az F 40-42 diagnózisokba tartozó ellátottakkal teljesített feladatmutató éves szinten nem haladhatja meg az összes figyelembe vehető feladatmutató 10 %-át, tehát 90 %-nak kell lennie az F 20-29 és F 30-33 diagnózisba tartozó ellátottakkal teljesített feladatmutatónak.

A jogszabályi előírásnak megfeleltünk, ellátásunkban

- 13 fő F20-29,
- 10 fő F30-32,
- 13 fő F33 és
- 2 fő F40-42 diagnózissal voltak kliensek.

2025-évben a pszichiátriai betegek közösségi alapellátása szolgáltatásban 39 főre tudtuk az állami támogatást igénybe venni.

ÖSSZEGZÉS

A pszichiátriai betegek közösségi alapellátása szolgáltatás beindítása illeszkedik a szolgáltatástervezési koncepcióba, az ott kitűzött célok megvalósítását szolgálja. A településen a saját lakókörnyezetükben élő pszichiátriai betegek száma indokolja a közösségi ellátás működtetését és fejlesztését.

A lakosság körében igény van az alapellátást nyújtó közösségi ellátásra, mivel jelentős a száma azoknak a betegeknek, akik gyógyulásukhoz, rehabilitációjukhoz segítséget

igényelnek. A szolgáltatás működtetésével hozzájárulhatunk a célcsoportok minőségi ellátásához.

A közösségi ellátás azokat a pszicho-szociális gondozási módszereket alkalmazza, amelyek a család segítő erejére építenek úgy, hogy közben segítenek a családi terhek csökkentésében, és a legeredményesebb szolgáltatást nyújtják a kliens számára. A jól működő közösségi szolgáltatás során a korai figyelmeztető tünetek észlelésével azok lefolyása kevesebb problémát jelenthet a kliens, illetve a szociális környezete számára.

A pszichiátriai betegek rehabilitációja nehezebben megvalósítható zárt intézményi keretek között. A kórházak túlszűfolttsága miatt nem mindig jut megfelelő mennyiségű figyelem, energia a betegekre. Az elmúlt évek tapasztalatai azt mutatják, hogy önmagukban a gyógyszeres terápiák nem elegendőek, ezért is fontos a szociális alapszolgáltatásként működő pszichiátriai betegek közösségi ellátásának a biztosítása, illetve a pszichiátriai betegek nappali ellátása.

Munkánk során sokszor szembesülünk a kliensek belső motivációjának, akaraterejének hiányával a problémáik megoldása tekintetében. Ilyen esetben az első feladat a motiváció kialakítása érdekében az egyén én-erejének erősítése, értékeinek, készségeinek tudatosítása.

A segítő munka során szerzett tapasztalatok szerint a klienseink munkahely feltárásában, életviteli, életvezetési készségek fejlesztésében, hivatalos ügyek intézésében, anyagi problémáik megoldásában, betegségük okozta problémák elhárításában, stressz kezelésben igényeltek segítséget.

A segítségnyújtás például a napi tevékenység megszervezésére, pénzbeosztásra, gyermeknevelési, párkapcsolati, családi problémákra irányult. Sok esetben volt szükséges segítő beszélgetés lefolytatására, mely hozzájárult a feszültségek, indulatok csökkentéséhez, az érzelmi élet területén jelentkező labilitás mérsékléséhez, a családon belüli konfliktusok kezeléséhez, a kliens önértékelésének javításához.

Fontos feladatunk a kontrollvizsgálatok, a gyógyszeres együttműködés figyelemmel kísérése, mely hozzájárul a kompenzált állapot eléréséhez, fenntartásához.

Továbbképzések

A személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységet végző, megfelelő szakképesítéssel rendelkező személyeknek szakmai továbbképzéseken kell részt venni. A kreditpont megszerzése továbbképzések keretében kötelező a szakemberek számára ahhoz, hogy fenntartsák a szakma naprakészségét.

A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet alapján a szakmai továbbképzések az alábbiak:

- **választható továbbképzés:** olyan szakmai továbbképzés, amely az egyéni érdeklődés figyelembevételével az önismeret, az egyéni kompetenciák vagy egyéb speciális ismeretek megszerzését célozza;

- **munkakörhöz kötött továbbképzés:** olyan szakmai továbbképzés, amely az adott munkakörhöz, illetve az adott munkakör esetében érintett ellátotti csoportokhoz kapcsolódó speciális, módszerspecifikus ismeretek megszerzésére irányul;
- **kötelező továbbképzés:** olyan szakmai továbbképzés, amely a teljes ágazat tekintetében szükséges, lényeges alapkompenciák megszerzésére irányul.

Fenti rendelet alapján „A személyes gondoskodást végző személy mentesül a továbbképzési kötelezettség alól, amennyiben a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár eléréséhez öt évnél rövidebb idő van hátra.”

A nappali ellátások, a támogató szolgálat, illetve a pszichiátriai betegek közösségi alapellátása egységvezetői feladatait ellátó személy, illetve a támogató szolgálatnál egy fő gondozó, aki a fentiek értelmében mentesül a továbbképzési kötelezettség alól, mindketten betöltötték a 60. életévüket.

A nappali ellátásban dolgozók rendelkeznek a munkakörüknek megfelelő szakmai végzettséggel.

A pszichiátriai betegek közösségi alapellátása szolgáltatásnál az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet szerint a közösségi ellátásban alkalmazott személynek rendelkeznie kell a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet, a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal, a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság vagy az Intézet által kiadott közösségi pszichiátriai ellátással kapcsolatos képzés tanúsítványával. Ennek megszerzésére várhatóan 2026-évben fog sor kerülni, amennyiben indul képzés.

Ellenőrzés 2025-évben:

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal 2025-év decemberében hatósági ellenőrzést tartott intézményünkben. Az ellenőrzés érintette az idős nappali, a pszichiátriai nappali ellátást, a támogató szolgálat, valamint a pszichiátriai betegek közösségi alapellátás működését egyaránt.

Az ellenőrzés célja, hogy az engedélyes a jogszabályokban és a szolgáltatói nyilvántartásban foglaltaknak megfelelően működik-e.

Az eljárás lefolytatásához elektronikusan küldtük meg a Főosztály részére a bekért dokumentumokat, helyszíni vizsgálat a beszámoló megírásának időpontjáig nem történt.

8.HAJLÉKTALAN SZEMÉLYEK ÉJJELI MENEDÉKHELYE

Az éjjeli menedékhelyet minden 18 éven felüli, Nyírbátorban élő, vagy életvitelszerűen tartózkodó egyén igénybe veheti, aki szociális helyzete miatt, lakással, illetve szállással nem rendelkezik, esetlegesen az „utcán” életvitelszerűen tartózkodik, illetve nincs olyan hozzátartozója, aki befogadná.

Az éjjeli menedékhely ellátásra vonatkozó jogszabályok 2025. évben sem változtak

- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról 80. §, 84. § (1) bekezdése
- 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről 107. §

Személyi feltétel

- 2 fő szociális segítő szakképzett munkatárs (szociális gondozó és ápoló)
- 1 fő mentálhigiénés munkatárs
- 1 fő orvos megbízási szerződéssel

Tárgyi feltétel

Az éjjeli menedékhely telephelye - az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 105. és 107. § alapján - rendelkezik az előírt tárgyi feltételekkel:

- egy lakószobában legfeljebb 5 személy helyezhető el,
- biztosított a betegek szükség szerinti elkülönítése,
- 15 ellátottra legalább egy zuhanyozó és nemenkénti illemhely jut,
- a lakószobában egy ellátottra legalább négy négyzetméter nagyságú lakóterület jut,
- a ruházat tisztításának feltételei biztosítottak,
- az értékek biztonságos megőrzése feltételeinek biztosítása,

Lehetőséget biztosítunk az étel melegítésére és étkezésre szolgáló helyiség is rendelkezésre áll.

Az éjjeli menedékhelyet biztosító telephely épülete (Nyírbátor, Bocskai utca 4.) belső felújítására került sor 2025-ben, melynek keretében fűtőkorszerűsítésre, melegburkolat-cserére, vizesblokkok szanitercseréjére, és egy teljes belső tisztasági festésre került sor.

Nyitvatartás, munkaszervezés, működésmód nem változott 2025-ben sem. Az éjjeli menedékhely a jogszabályoknak megfelelően egész évben nyitva tart.

Statisztikai adatok, kihasználtság:

- 2025. évben átlagosan 7-8 fő vette igénybe.

- Az ellátottak 40 és 90 éves korosztály közöttiek.
- Az igénybevételek száma az őszi és a téli időszakban mindig maximálisan kihasznált, akkor szinte teljes létszámmal működött. Nyári időszakban 70-80 %-os kihasználtság jellemzi.

Az Éjjeli Menedékhely igénybevétele a következőképp alakult 2025-ben

Havi átlagban, a téli időszakban, ami november elsejétől április harmincadikáig tart, a benttartózkodók száma 7, illetve 10 fő, tehát szinte maximális a kihasználtság.

A fennmaradó hónapokban is vannak lakók, általában 6-7 fő, ők már évek óta az éjjeli menedékhely lakói. 2025-ben is több olyan személy tartózkodott az éjjeli menedékhelyen, akiknek lakhatása ideiglenesen bizonytalanná vált, és 1-2 éjszakát tartózkodnak nálunk. Ezeket az embereket általában a rendőrség irányítja, vagy szállítja be a menedékhelyre.

Az elmúlt évben is a hajléktalan személyek számára naponta adományozott kenyeret az Éden Kelet pékség, melyhez intézményünkől kaptak még étkezési zsírt és teát, ezzel is segítve a napi ellátásuk megoldását, különös tekintettel azokra, aki semmilyen ellátásban nem részesülnek.

Városunkban működik a népkonyha, a menedékhelyet igénybe vevők minden nap igénybe veszik a szolgáltatást.

Az együttlakás nem mindig problémamentes, nem mindenki tud alkalmazkodni, és ez néha konfliktusokhoz vezet. Fő probléma az alkohol, és megjelent a drogfogyasztás is az igénybe vevők közt. A lakók többsége elfogadja és betartja a házi rendet.

Az igénybevétel feltétele

Az Éjjeli Menedékhelyet igénybe vevő személy minden nap jelentkezik felvételre, a felvétel érkezési sorrendben történik.

- Felvételnél a hajléktalan személynek (személyi iratok hiányában) közölnie kell személyi adatait.
- Felvételét kérő személynek egy évnél nem régebbi negatív tüdőszűrőigazolással kell rendelkezni.
- Fertőző betegségek igazolására intézményi orvosi igazolás szükséges.

Az intézményben való tartózkodás rendje az előző évekhez hasonló.

Alapvető rendelkezések szintén változatlanok a korábbi évekhez képest:

- Az ellátott köteles az intézmény dolgozóinak kéréseit, döntéseit figyelembe venni és annak megfelelően eljárni. A személyes gondoskodást végző személy feladata a házirend betartatásával az intézmény jó működését biztosítani.

- Az ellátottak kötelesek a házirendet elolvasni és betartani, valamint az intézmény helyiségeiben elhelyezett feliratokat elolvasni, az azokban leírt kéréseknek eleget tenni, az utasításokat betartani.
- A lopás, verekedés, illetve annak provokálása kizárást von maga után. A kizárás a cselekmény elkövetését követően azonnal hatályba lép.
- Az alkohol, drog hatása alatti vagy egyéb bódult állapot kizárja az intézmény igénybevételének lehetőségét. Az állapot megítélése a szakdolgozó feladata, amelyhez az intézmény szondát biztosít.
- Életveszélyes fenyegetés esetén az ügyeletes szakdolgozó azonnal értesíti a rendőrséget.
- Az ügyeletes feljegyzést készít az eseménynaplóba, a szankció a házirend megsértése után azonnal életbe lép. A jegyzőkönyv a következő munkanapon készül. A szankció el nem fogadása esetén a hajléktalan személy panasszal fordulhat az intézmény vezetőjéhez, aki a panaszt 15 napon belül kivizsgálja.
- A szándékos károkozásért az ellátott és a dolgozó anyagilag felelős. Különösen szándékosnak kell tekinteni az agresszivitásból, alkoholos befolyásoltságból eredő károkozást.
- A kölcsönkapott tárgyakért az ellátottak felelősséggel tartoznak, a nem használt tárgyakat vissza kell adni.
- Az udvaron tartózkodás alatt is köteles az ellátott csendben, fegyelmezetten viselkedni, ügyelve a tisztaságra és a környéken lakók nyugalma.
- Az intézmény területére fegyvert, szűrő- és vágóeszközt behozni tilos!
- Az intézmény egész területére semmilyen elektromos készüléket behozni és használni nem lehet (kivéve mobiltelefon és annak töltője).
- Minden ellátott és dolgozó kötelessége az intézmény vagyontárgyainak, berendezéseinek védelme rendeltetésszerű használata, állapotának megóvása.

Az ellátott köteles:

- a házirendet betartani, maga után rendben hagyni az ágát, a tusolót és a mellékhelyiséget;
- a közösségi együttélés szabályait betartani;
- csendben, visszafogottan viselkedni;
- az intézmény alkalmazottjaival együttműködni;
- a berendezési és használati tárgyakat megóvni, azokat rendeltetésszerűen használni;
- mindenféle meghibásodást és hiányt, házirenddel ellentétes megnyilvánulást azonnal jelezni;
- személyes tárgyait rendben tartani és kezelni;
- mindenkivel tisztelettudóan beszélni és viselkedni;
- odafigyelni személyes higiéniére, rendszeresen tisztálkodni.

Tilos az intézmény egész területén, a házirendnek megfelelően:

- hangoskodni, ízléstelenül viselkedni és káromkodni;
- az erre kijelölt helyen kívül dohányozni;
- alkoholt és drogot fogyasztani;
- üzletelni;
- audio-vizuális eszközt hangosan használni, mások nyugalma bármilyen módon zavarni;
- agresszívan viselkedni;
- szemetelni;
- állatot tartani;
- kijelölt helyen kívül étkezni;
- olyan magatartást tanúsítani, mely az ellátottak, és az intézményi alkalmazottak nyugalma, méltóságát zavarja.

Panaszok kezelése is változatlan volt 2025-ben is:

- Az ellátást igénybe vevő (és/vagy törvényes képviselője) panaszával az intézmény vezetőjéhez fordulhat.
- Az írásos panasz az intézményvezetőjéhez címezve a szolgáltatásvezetőnél nyújtható be, aki továbbítja azt az intézményvezető felé.

KENYSZI (Igénybevevői Nyilvántartás) – a napi nyilvántartásokat az igénybe vevőkről mindennap jelentjük a rendszerben.

Periféria egyesület felé is napi telefonos jelentést nyújtunk.

Továbbképzés: A szakfeladaton dolgozó munkatársak a szükséges továbbképzési pontokkal rendelkeznek, 2025. évben nem vettek részt képzésen.

Tervek, célok, javaslatok:

- Női igénylők elhelyezési lehetőségének kidolgozása.
- A téli időszakban alkoholos, drogos állapotban a szolgáltatást igénybevevők elhelyezésének megoldása a jogszabályok figyelembevételével.
- A hajléktalanok motiválása az intézményi keretből kikerülő életvitelre.

9.NAPSUGÁR BÖLCSŐDE

Nyírbátor Város Szociális Szolgálatának Napsugár Bölcsődei tagintézménye 48 fő részére biztosítja négy csoportban a három év alatti gyermekek napközbeni szakszerű gondozását és nevelését. Intézményünk működése során nagy hangsúlyt fektetünk szakmai és minőségi ellátásra.

A bölcsődei nevelés- gondozás célja

A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjának megvalósítása a helyi sajátosságok figyelembevételével.

Kiemelt feladataink:

- A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése
- Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása
- A megismerési folyamatok fejlődésének segítése
- Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

Nyitvatartási napok:

2025. év lehetséges nyitvatartási napjainak a száma: 252 nap

2025. év bölcsődei nyitvatartási napjainak a száma: 237 nap

Zárva tartási napok:

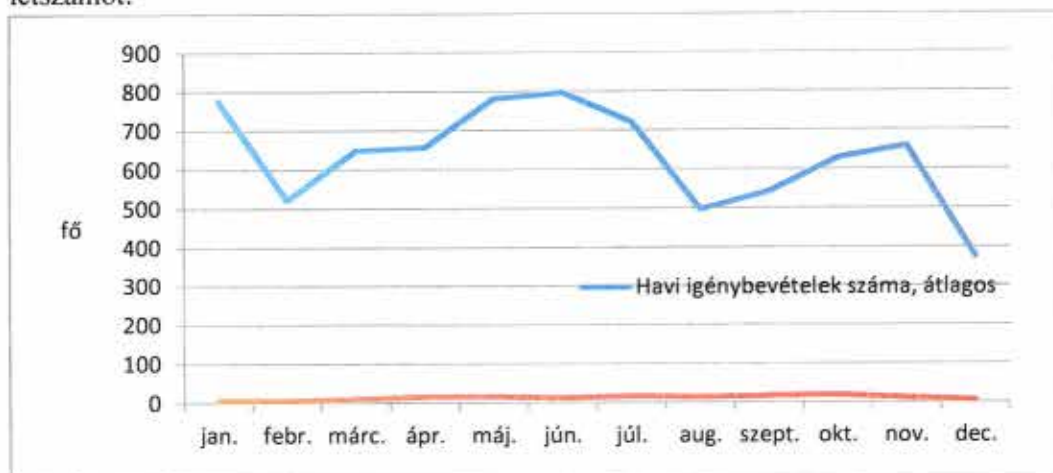
- 2025.04.22. (1 munkanap) Bölcsődék napja, nevelés – gondozás nélküli munkanap
- 2025.07.28.-2025.08.08. (10 munkanap) Nyári zárás karbantartási, nagytakarítási munkálatok
- 2025.09.23. (1 munkanap) Nyírbátor Város Szociális Szolgálat szakmai napja
- 2025.12.29.-2025.12.31. (3 munkanap) Téli zárás

Gyermeklétszám adatai a 2025-ös évben

- Engedélyezett férőhelyek száma: 48 fő
- A bölcsődét igénybe vevő gyermekek száma az év folyamán: 81 fő
- Óvodai nevelésbe távozott gyermekek száma: 29 fő
- Egyéb ok miatt távozott gyermekek: 3 fő
- Új felvételben részesült gyermekek száma: 36 fő
- Férőhelyhiány miatt elutasított gyermekek száma, akik várólistára kerültek: 6 fő.
- Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma: 1 fő.
- Tartósan hátrányos helyzetű gyermek, nevelésbe vétel miatt: 1 fő
- Tartósan beteg gyermeket nevelnek: 1 fő
- Három- vagy többgyermekes család gyermeke: 4 fő
- Bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek száma: 2025.01.31-én:
átlagos: 46 fő
korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek: 1 fő

A Magyar Államkincstár igénybe vevői nyilvántartása felé naponta rögzítjük az igénybe vevői

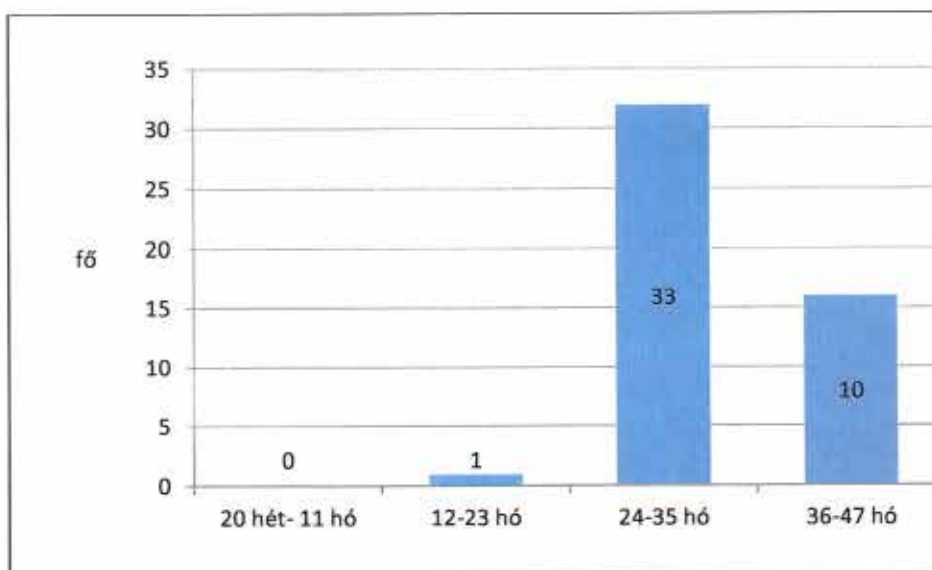
létszámot.

15.ábra: Havi igénybevételek száma

Az év elején - mint minden évben - a betegségek következtében csökkent a gondozási napok száma, majd a tavasz beköszöntével folyamatosan emelkedett. A nyár folyamán az igénybevételek száma a nyári zárásunk és a szülők szabadságolásának megfelelően alakult. A szabad férőhelyeket már augusztusban kezdtük feltölteni. A beszoktatási időszak alatt (szeptember - október) folyamatosan nőtt az ellátottak száma, majd a téli időszak beköszöntével a megbetegedések miatt újra csökkent.

Jellemzően a GYED lejárta után, a gyermek 24 hónapos kora körül igénylik a szülők a bölcsődei ellátást, a munkahelyre való visszatérés, illetve a munkaerőpiacon való elhelyezkedés miatt. Azok a gyermekek, akik betöltötték a harmadik életévüket, augusztus 31-ig bölcsődei ellátásban maradtak a nevelési évünknek megfelelően, majd szeptember 1-től kezdték meg az óvodai ellátást.

16. ábra: Korcsoportos összetétel 2025.05.31-én (44 fő)

Személyi feltételek

A 15/1998. (IV.30.) NM rendelet határozza meg a minimum személyi feltételeket. Az intézményben alkalmazott dolgozók létszáma a következőképpen alakult:

Bölcsődei egységvezető:	1 fő
Kisgyermeknevelő:	8 fő
Bölcsődei dajka:	2 fő
Karbantartó:	1 fő

Az intézmény szakmai létszáma megfelel a vonatkozó törvényi előírásoknak.

Egy fő kisgyermeknevelő gyermeke születése miatt fizetés nélküli szabadságon tartózkodott, májusban tért vissza dolgozni. Egy nevelő betegsége miatt tartós táppénzes állományban volt, helyettesítését júliustól határozott időre szóló kinevezéssel oldottuk meg.

A bölcsődei egységvezető határozott időre szóló vezetői megbízása 2025.01.31. napjától közel két év időtartamra lett meghosszabbítva, 2027.12.31-ig.

A kisgyermeknevelők és a dajkák is rendelkeznek a megfelelő képesítéssel. Az egységvezető és a kisgyermeknevelők közül 1 fő felsőfokú végzettséggel, a többiek középfokú végzettséggel rendelkeznek.

Szakalkalmazottak továbbképzési, képzési kötelezettségei

A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet alapján a bölcsődében dolgozó kisgyermeknevelőknek továbbképzési kötelezettségüket négyévente teljesíteniük kell. A továbbképzések tervezése a fentiek figyelembevételével, előre meghatározott ütemterv alapján történik. A képzések személyesen és online valósultak meg.

Az év folyamán összesen 3 képzésben 6 kisgyermeknevelő vett részt:

- A kisgyermeknevelő szerepe a bölcsődei játékpedagógiában (2 fő)
- Montessori a bölcsődében (2 fő)
- Ünnepek módszertani tervezése és nevelési feladatai a bölcsődében (2 fő)

A képzések térítéskötelesek, melyek költségeit az intézmény éves költségvetéséből tudtunk finanszírozni.

A Nyíregyházi Egyetem csecsemő- és kisgyermeknevelő szakon két fő, óvodapedagógus szakon pedig egy fő végez tanulmányokat. Munkaidőn kívül levelező képzésben vesznek részt.

Tárgyi feltételek:

A 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 11. számú melléklete írja elő a bölcsődei ellátás kötelező eszközeit és felszereléseit. A jogszabályban felsorolt minimumot biztosító kötelező elemeken túl, a Magyar Bölcsődék Egyesülete, mint az országos Bölcsődei Módszertani Szervezet készített egy ajánlást az optimális bölcsődei ellátás működéséhez szükséges tárgyi eszközök biztosításáról. A jogszabályban kötelezően előírt eszközökkel és felszereléssel

rendelkeztünk, emellett az ajánlott tárgyi eszközöket is biztosítjuk a szakszerű ellátásunkhoz.

Fontosnak tartjuk, hogy biztonságos környezetben, jó minőségű játékokkal, fejlesztő eszközökkel játszhasznanak a gyermekek. Olyan játékeszközök beszerzésére törekszünk, amelyek az évek során a gyermekek játéktevékenységeik közben nem használnának el. A törött, sérült játékokat azonnal eltávolítjuk a csoport játékkészletéből. A meglévő játékkészletünk bővítésére karácsonykor került sor, amikor is könyvekkel, nagymozgásos és egyéb játékokkal leptük meg a gyerekeket. A játékkészletünket minden évben saját készítésű játékokkal is bővítjük, melyek során az újrahasznosításra helyezzük a hangsúlyt.

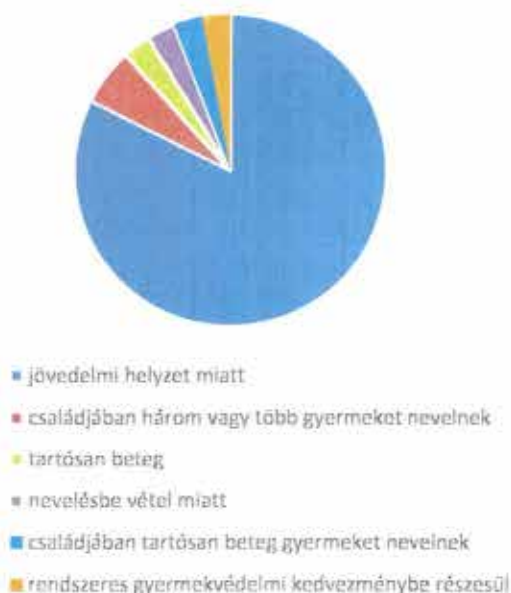
Nyári zárásunk ideje alatt az előre tervezett meghatározott időszak alatt a munkálatok megtörténtek. Az udvaron elvégezték a rögzített játékok karbantartását, felületkezelését és az udvari korlátok festését. Az épületben a gyermekmosdó, gyermeköltöző, tálalókonyha, mosoda, valamint a kettős gondozási egység két csoportszobájának festése is megtörtént.

A bölcsődei dajkák mindennapos munkájához szükséges eszközök cseréje is megtörtént a használati eszközök elhasználódása miatt. Beszerzésre került egy TEFAL gőzállomás, egy BOSH szárítógép és egy kelyhes turmix. Az udvarra 4 db kerti gyermek pad került elhelyezésre.

A gyermekek étkezéséhez szükséges eszközöket és textíliákat (tányérok, poharak, jénai tálak, kancsók, terítők, előkék) is pótolunk. Az előudvarunkban lévő virágoskertbe 4 db magasságyást készítettünk, amelyekben a színes egynyári virágok ültetését és gondozását közösen végezzük a gyermekekkel.

Étkezés

A gyermekétkeztetést a Nyírbátori Kerekerdő Óvoda konyhája biztosítja számunkra. Az élelmezésvezető által összeállított étlap alapján napi négyyszeri étkezést biztosítunk a gyermekek életkorának megfelelően. Az ételek változatosak, mennyiségileg és minőségileg is megfelelőek. A gyermekétkeztetésért fizetendő intézményi térítési díj mértékét az önkormányzat rendeletben határozza meg, 2025.01.01-től 463,55 Ft/nap. A térítési díj összegét Nyírbátor Város Önkormányzata Képviselő-testülete 2025.11.26-án módosította, mely alapján, 2026.01.01-től 558,80 Ft/nap. Az étkezési személyi térítési díjat a Nyírbátori Kerekerdő Óvoda pénztárában fizetik be a szülők személyesen, vagy átutalással.

17. ábra: Ingyenes gyermekétkeztetésben részesülők aránya a Gyvt. 21/B § (1). szerint (2025.05.31.)

Ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben részesülő gyermekek száma 2025.05.31-én 34 fő volt. Az étkezési nyilatkozat alapján az ingyenes személyi étkezési díjban részesülők többsége a jövedelmi helyzet miatt igényli az ingyenes étkeztetést, utánuk kisebb számba veszik igénybe a nagycsaládosok is. Szakorvosi vélemény alapján 1 gyermek részére laktózmentes diétát, 1 fő részére gluténmentes táplálást és laktózmentes diétát biztosítunk, akinek a konyha dietetikusa állítja össze a külön étrendet.

Szakmai munka

Intézményünkben a szakmai munka a bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja alapján a kidolgozott helyi szakmai program szerint folyik. A nevelési év elején a kisgyermeknevelők Nevelői Programot készítettek, mely a bölcsődében történő mindennapos tevékenységek (irodalmi nevelés, zenei nevelés, környezeti nevelés, alkotótevékenységek) tervezetét tartalmazza az évszakoknak és ünnepköröknek megfelelően.

Nyugodt, biztonságos környezetben a mindennapos játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás megteremtésével, egyénre szabott neveléssel bővítettük a gyermekek ismeretét, az új ismeretek nyitottságára neveltük őket. A szakmai munkánk során figyelmet fordítottunk a kisgyermekek igényeihez igazodó közös tevékenységekre (virágos kert gondozása, közös alkotó tevékenységek), amelyek során élményekkel, ismeretanyagokkal gazdagodtak a gyermekek.

Felgyorsult napjainkban a szakmai munkánk során elegendő időt és helyet teremtünk a gyermekek számára a szabad játéktevékenység biztosítására.

Mindennapos munkánk során egyre több gyermekkel találkozunk, akik eltérő fejlődésük miatt több figyelmet igényelnek. A szülők gyakran a bölcsődei ellátás igénybevételekor a személyes beszélgetések alkalmával szembesülnek azzal, hogy fokozott

figyelmet igényel a gyermekük. Nagy figyelmet fordítunk a korai felismerésre, és a megfelelő szakemberek irányításával a korai fejlesztésre. A probléma feltárása, a szülők megfelelő együttműködése, a megfelelő szakember megtalálása sajnos több hónapot is igénybe vesz. A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Nyírbátori Tagintézmény szakemberei közül egy gyógypedagógus és egy logopédus heti rendszerességgel látogatta csoportjainkat, ezáltal évközben több családnak is lehetőséget biztosítottunk, hogy szakemberekkel konzultáljanak a gyermekük fejlődését segítő lehetőségekről.

A gyermekekről szóló szakmai dokumentáció (csoportnapló, fejlődési napló, családi füzet) nevelők mindennapos feladatai közé tartozik.

Gyermekevédelem

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény meghatározza a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjait, kötelező együttműködésüket és feladataikat, melynek része a bölcsődei ellátás is. A gyermekvédelmi feladatokat a bölcsődevezető látja el a kisgyermeknevelői jelzések alapján.

Érdekképviselői Fórum

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 35. §-a alapján a fenntartó a bölcsődében a gondozottak érdekképviselőt szolgáló Érdekképviselői Fórumot működtet. A fórum működési szabályait az Érdekképviselői Fórum Működési Szabályzata tartalmazza. A Fórum 5 tagú, melyből 3 fő az ellátásban részesülő gyermekek törvényes képviselői, 1-1 fő pedig a bölcsődei dolgozók, illetve a fenntartó önkormányzat képviselője.

Az előző évben a szülők nem fordultak panasszal az Érdekképviselői Fórum felé. Ősszel tisztújítás történt a tagok gyermekeinek óvodai távozása miatt.

Kapcsolat a szülőkkel

Az országos alapprogramban és a szakmai programunkban leírtak szerint biztosítottuk a családok részére a kapcsolattartást. Bölcsőde-kóستolgotóink során tavasszal háromszor adtunk lehetőséget a családoknak arra, hogy megtekinthették tárgyi feltételeinket, ismerkedhettek a nevelőkkel, a bölcsődei ellátással. A gyermek szülővel való beszoktatásának két hete alatt a fokozatos beszoktatásra törekedtünk. A szülőknek reggel és délután is lehetőségük volt a csoportban lévő nevelőkkel megbeszélni a napi eseményeket.

Az év folyamán háromszor tartottunk nyílt napot, amikor a szülők közös tevékenységek és játékok során velünk töltöttek egy délelőttöt, vagy délutánt (farsang, tökfaragás, mézeskalácssütés). Intézményen kívüli családi napokat is tartottunk, gyermeknap alkalmából kisvonattúrára, nyáron pedig a Fedeles Lovardába hívtuk meg a családokat. Programjainkon a családok aktívan részt vettek.

Indirekt kapcsolattartási formáink során plakátokon, hirdetőtáblákon, írásbeli tájékoztatókon keresztül tartottuk a kapcsolatot a családokkal.

Nyírbátor Város Szociális Szolgálat honlapján, illetve a nyilvános közösségi

oldalakon is tájékoztattuk az érdeklődőket az aktuális híreinkről, tevékenységeinkről.

Fontos számunkra, hogy a szülők örömmel hozzák a gyermekeiket és pozitív tapasztalataikat adják tovább szülőtársaiknak. Ennek köszönhetően évek óta teljes kihasználtsággal működik a bölcsőde.

Családbarát bölcsődeként nagy hangsúlyt fektetünk a családokkal való kapcsolattartásra. Személyesen tudunk beszélgetni a gyermekek reggeli érkezésekor és távozásakor, szülői értekezleteken, szülőcsoportos beszélgetések és egyéni beszélgetések alkalmával is. Az írásos kapcsolattartás formája a családi füzet, melyben negyedévente tájékoztatjuk a szülőket a gyermekük fejlődéséről.

Kapcsolat a felsőoktatási és szakképző intézményekkel

A Mátészalkai Szakképzési Centrum Bethlen Gábor Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium nappali képzésben részt vevő kisgyermekgondozó-, nevelő szakon tanulók közül hat főnek biztosítottunk a nyár folyamán gyakorlati helyszínt a duális képzés keretén belül.

A Debreceni Egyetem csecsemő- és kisgyermeknevelő alapképzésében részt vevő hallgatók közül két fő, védőnői képzés keretében pedig egy fő töltötte intézményünkben a szakmai gyakorlatát.

A Nyíregyházi Egyetemről két hallgató az összefüggő gyakorlati helyszínnek választotta intézményünket.

A gyakorlati képzésben részt vevő tanulóink rendelkeztek érvényes alkalmassági vizsgálattal. A gyakorlati képzések során igyekeztünk szakmai gyakorlati és elméleti tudásunkat átadni a hallgatóknak, akik visszajelzéseik alapján jó tapasztalatokkal távoztak bölcsődénkből.

Ellenőrzések, pályázatok

Szeptemberben a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal szemléje történt meg a tálalókonyha élelmiszer-higiéniai, élelmiszerbiztonsági és élelmiszer-minőségi megfelelőségéről. A minősítés eredménye 93 % volt, ami kiemelkedőnek mondható.

Ősszel sikeres pályázatunk során újra megkaptuk a Családbarát Szolgáltatóhely védjegyet a Családbarát Magyarország Központ Nonprofit Közhasznú Kft. által. Az erről szóló tanúsítványt 2026. januárjában kaptuk meg.

Fontosnak tartjuk, hogy már a bölcsőde kapuján való belépéskor is barátságosan, szép környezetben tudjuk fogadni a családokat, ezért fokozott figyelmet fordítunk a külső környezetünk ápolására is. Nyírbátor Város Önkormányzata „Gondozott Virágos Porta” díjat adományozott intézményünknek.

A folyamatos szakmai ellenőrzések és a belső ellenőrzések megtörténtek. A dolgozók részt vettek a kötelezően előírt éves alkalmassági vizsgálatokon.

Bölcsődei rendezvények

- február 18. – Farsangi mulatság
- március 13. – bölcsődekóstolgotó, témakör: tavaszi zsongás a bölcsődében
- április 14. – bölcsődekóstolgotó, témakör: húsvét
- május 28. – gyermeknap kisvonattúra
- május 29. – bölcsődekóstolgotó
- július 18. – családi nap
- augusztus 14. – bölcsődekóstolgotó a felvételt nyert családok részére a saját csoportjukban,
- október 21. – nyílt nap, tökfaragás
- december 05. – Mikulás, zártkörű rendezvény
- december 09, 10. – nyílt nap, mézeskalácssütés, fenyődíszek készítése a családokkal közösen
- december 17, 18. – karácsony, zártkörű rendezvény

Rendezvényeink megtervezésében és lebonyolításában számíthattunk a szülői közösség segítségére. A tervezett programjaink megvalósultak, sikeresen záródtak.

A bölcsődei egységre vonatkozó összegzés

A 2025-ös évben arra törekedtünk, hogy a gyorsan változó világunkban egy nyugodt, biztonságos, megbízható helyet biztosítsunk az ellátásunkban lévő gyermekek és családok számára. Sikeresen bővítettük tárgyi eszközeinket, dolgozóink lelkes, összetartó munkájával biztosítani tudtuk a gyermekek testi, lelki fejlődését.

Tervek, célok a 2026-os évre

Kiemelt feladatunk, hogy a bölcsődébe járó gyermekek nyugodt, érdeklődésüket felkeltő környezetben töltsék mindennapjaikat, a játéktevékenységek során bővítsük ismereteiket, a szülők pedig biztonságban tudhassák gyermekeiket.

Intézményünkben folyó szakmai munkánk során fokozott figyelmet kell fordítanunk az eltérő fejlődésű gyermekek felismerésére, segítésére. Mindezt olyan körülmények között, hogy a csoportokban lévő többi gyermek ellátására is megfelelő időt tudjunk biztosítani. Napjainkban ez jelenti számunkra a legnagyobb kihívást. A bölcsődei nevelés- gondozás országos alapprogramja a családra, mint komplex rendszerre tekint, az egész család támogatását célozza meg. Erősítenénk a családokkal való kapcsolattartást. Olyan előadásokat, programokat is szerveznénk a családoknak, mely során a kisgyermeknevelők és külső szakemberek segítenének a szülőknek a gyermeknevelés során felmerülő problémák megoldásában, illetve a család erősségeinek hangsúlyozása, támogatása, ezáltal javítanánk a család életminőségén.

A családokkal és a gyermekek nevelésével kapcsolatba kerülő intézményekkel és szakemberekkel partnerközpontú intézményként szeretnénk továbbra is együttműködni.

10. IDŐSEK BENTLAKÁSOS OTTHONA

Az Idősek Bentlakásos Otthona Nyírbátor személyes gondoskodást nyújtó szakosított ellátás keretében Magyarország egészére kiterjedő ellátási területről fogadja a felvételi feltételeknek megfelelő igénylőket. Az ápolást-gondozást nyújtó idők otthona határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkezik 62 férőhellyel. Ezen alapfeladata mellett kiegészítő tevékenységként gyakorlati képzést, oktatást, illetve duális képzést biztosít felsőoktatási intézmény hallgatóinak.

A szakmai tevékenységre vonatkozó főbb jogszabályok:

- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról,
- 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről,
- 9/1999. (XI. 24.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről,
- 29/1993. (II. 17.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjairól,
- 36/2007. (XII. 22.) SZMM rendelet a gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól,
- Magyarország központi költségvetéséről szóló mindenkor hatályos törvény.

Szakmai munkánk során a legfontosabb feladatunknak tartjuk:

- Hiszünk a szeretetben. Ennek jegyében célkitűzésünk: a minőségi gondoskodás és szeretetteljes ápolás biztosítása. Az egyén méltóságának tiszteletén alapuló, szeretetteljes fizikai, pszichikai, érzelmi, személyre szabott gondozást biztosítunk lakóinknak, az állapotukban elérhető legjobb életminőség érdekében.
- Intézményünknek családias környezetet és légkört, szeretetet és törődést kell sugároznia. Törekednünk kell szakmai tudásunk fejlesztésére a minőségi munkavégzés érdekében, hogy az ellátottak minden itt töltött napon azt érezzék, hogy ez az otthonuk.
- Az ember élete minden stádiumában – a fogantatástól a halálig – tiszteletet és méltóságot érdemel.

Az intézményben ellátható személyek

- Az Idősek Bentlakásos Otthonában azon személyek ápolása, gondozása és mentálhigiénés ellátása történik, akik koruk, egészségi állapotuk miatt önmagukat ellátni nem tudják, ellátásuk az alapszolgáltatás keretén belül már nem oldható meg.
- Az idők otthonában a szociális törvény 68/A. § (3) bekezdésében meghatározott gondozási szükséglettel rendelkező, de rendszeres fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő, a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött személy látható el.
- Indokolt esetben, azonban az előírt korhatár alatt is nyújthatjuk a kérelmezők részére

szolgáltatásainkat, ha 68/A. § (3) bekezdésében meghatározott gondozási szükséglettel rendelkezik a kérelmező és ellátása más típusú, ápolást-gondozást nyújtó intézményben nem biztosítható.

- Intézményünk feladata, a szolgáltatást igénybe vevő, gondozásra szoruló ember szükségleteihez igazodó segítségnyújtás biztosítása, amelynek mértékét és módját, mindenkor a segítségre szoruló ember egészségi, pszichés és szociális állapota alapján határozza meg, úgy, hogy az egyén individuális szabadsága a lehető legteljesebb mértékben érvényre jusson.
- Az intézmény dolgozóival arra törekszünk, hogy az intézmény lakói minél több odafigyelést, szeretetet kapjanak, mely fontos az általános állapotuk javulása érdekében.
- Az intézmény idősek bentlakásos otthona ellátása keretében vállalja a demens személyek ellátását is. Minden társadalomban komoly kihívás, nehézség és súlyos probléma a demenciával élők növekvő száma. Intézményünkben a demens betegek ápolása-gondozása speciális szakmai hozzáértést kíván az ápoló, gondozó és mentálhigiénés szakemberektől. A demencia az emlékezet olyan mértékű hanyatlása, mely ellehetetleníti a mindennapi önálló életvitelt. A gondolkodásban, tervezésben, mindennapi cselekvésben hanyatlás következik be. A környezetben történő tájékozódás beszűkül időben és térben. Az érzelmi kontroll csökkenése miatt változások következnek be a társas kapcsolatokban. Alapvető célunk, hogy a demenciával küzdő idős ember szellemi leépülése során életminőségét megőrizve, jó közérzettel, pszichés egyensúlyának megtartása mellett élje életét. Önellátási képességének csökkenése mellett is kielégítettek legyenek szükségletei.

2025-ben a demens lakóink száma 21 fő volt, amely az ellátottak több, mint az 1/3-a. Súlyos fokú szellemi hanyatlást igazoló pszichiáter szakorvosi szakvéleménnyel rendelkezik 11 fő, középsúlyos fok határán áll 5 fő, középsúlyos demencia pedig 5 fő esetében lett megállapítva.

Nem biztosít az intézmény ellátást az Szt. 68. § (3) bekezdése alapján:

- pszichiátriai betegségben,
- szenvedélybetegségben szenvedő egyén számára.

Az Idősek Bentlakásos Otthonának feladatai

- a lakhatásról való gondoskodás 24 órás felügyelet mellett,
- ápolási, gondozási feladatok ellátása,
- napi ötszöri étkezés biztosítása,
- ruházattal és textíliával való ellátás, amennyiben nem rendelkezik sajátjával,
- a külön jogszabályban meghatározott egészségügyi ellátás biztosítása,
- mentálhigiénés ellátás biztosítása,
- a hivatalos ügyekben való segítségnyújtás,
- a lakók ruházatának, textíliájának mosása, vasalása, javítása.

Intézményünk szolgáltatásai önkéntesen vehetők igénybe. A szolgáltatás igénylésére minden esetben az erre a célra készült kérelem beadásával van lehetőség.

- Az intézmény teljes körű ellátást nyújt, mely magába foglalja mindazokat a szolgáltatásokat, melyeket a szakmai jogszabályok előírnak.
- Az otthon lakóinak elhelyezése két szinten, - többségében - 3 ágyas szobákban történik, a lakóegységekhez előtér és vizesblokk tartozik.
- Az épület zöldövezetű környezetben helyezkedik el, az idősök kellemes pihenését szolgáló gondozott kerttel.
- A közösségi kapcsolatok ápolására minden szinten foglalkoztató- és társalgó helyiség áll rendelkezésre.
- Községi helyiségeink, valamint az igényesen kialakított udvar, terasz megfelelően kiegészíti a lakók életterét.
- A közösségi térben társalgót, tévésarkot, látogatók fogadására és a hitélet gyakorlására alkalmas helyeket alakítottunk ki.
- Az intézmény tálalókonyhával rendelkezik, az étkeztetést külső szolgáltató nyújtja.
- Ízlésesen berendezett, kényelmes ebédlő áll a lakók rendelkezésére.
- A fokozottabb ápolást igénylő - ágyhoz kötött és a demens betegeket- a földszinten helyeztük el. Az emeleten igyekszünk a fent járó lakóink elhelyezését biztosítani.
- A lakószobák berendezésénél törekszünk az egyéni szükségletet figyelembe venni.
- Lehetőséget biztosítunk - egyeztetés alapján - a személyes használati tárgyak behozatalára.
- A lakók összetétele kor és betegség szerint rendkívül heterogén, amely meghatározza a napi gondozási, ápolási munkát, egyéni bánásmódot követel.
- A szociális intézménybe kerülés az idős ember számára trauma; a családtól, a megszokott környezettől való elszakadás gyakran krízishelyzetbe sodorhatja az időseket.
- A gondozás egyik alapvető feladata a beilleszkedési krízis megfelelő kezelése, az ezzel járó egzisztenciális szorongás hatékony csökkentése, a bizonytalanság érzésének felszámolása és a biztonság megteremtése az új környezetben.
- Az intézmény feladata az idősök érdeklődésének, képességeinek, készségeinek, állapotának legmegfelelőbb foglalkoztatási formák biztosítása, igyekszünk elérni, hogy ne csupán a fizikai erőnlétre, hanem a szellemi és érzelmi képességek megőrzésére is lehetőség nyíljon.
- Fontosnak tartjuk egyrészt a lakók egymás közötti kapcsolatainak elősegítését, valamint a családi-hozzá tartozói kötődések megőrzését.
- A kerekesszékes lakók és minden ide érkező látogató számára elektronikusan távvezérelt kapu könnyíti meg a közlekedést.
- A fizikai biztonság érdekében igyekszünk olyan környezetet kialakítani, hogy a lakó könnyen tudjon tájékozódni, mozogni mind a lakószobájában, mind pedig az otthon bármely részén.

Tárgyi és személyi feltételek

A tárgyi és infrastrukturális feltételek az előírások szerint biztosítottak. 2025-ben az energetikai felújítás keretében teljes fűtőkorszerűsítés történt, illetve az áramellátás a napelemek telepítésével biztosított. Ez jelentős energiamegtakarítást eredményez a jövőben.

A személyi feltételek az előírt jogszabálynak megfelelően szintén biztosítottak az intézményben. Minden dolgozó rendelkezik a munkavégzéséhez szükséges jogszabály szerint előírt szakmai képesítéssel.

A gondozók folyamatos munkarendben (reggel 7-től eset 7-ig, illetve este 7-től reggel 7-ig) dolgoznak, a vezető ápoló által elkészített munkabeosztás szerint. A délután és az éjszaka, illetve ünnepnapon munkát végzőknek jár a munka törvénykönyve szerinti műszakpótlék. A konyhai dolgozók és a takarítók a hét minden napján dolgoznak az egységvezető által készített beosztásuk szerint, jogszabálynak megfelelően.

Előgondozás, gondozási szükséglet felmérése

Az előgondozás során elvégezzük a gondozási szükséglet vizsgálatát is, valamint tájékozódunk a kérelmező egészségi állapotáról, szociális helyzetéről, és az igényjogosultság fennállásáról. Az előgondozást végző személy tájékoztatja a kérelmezőt az intézménnyel kötendő megállapodás tartalmáról, a házirendről és korlátozó intézkedések szabályairól, valamint átadja ezek egy példányát.

Idősothtoni ellátás az értékelő adatlap alapján III. fokozatú vagy a jogszabályban meghatározott egyéb körülményeken alapuló gondozási szükséglet megállapítása esetén nyújtható.

Étkezéssel kapcsolatos feladatok, jellemzők

A bentlakásos intézmény az étkezést a bentlakók életkori sajátosságainak, valamint az egészséges táplálkozás követelményeinek megfelelően szerződéses szolgáltatás keretén belül, intézményen kívüli szervezet által nyújtja.

Az ellátottak étkeztetése keretében az otthon napi ötszöri étkezést (három főétkezést, tízórait és uzsonnát) biztosít. Ha az ellátást igénybe vevő egészségi állapota indokolja, részére – orvosi javaslatra – speciális étkezési lehetőséget nyújtunk. Biztosítjuk a betegségeknek megfelelő diétákat, amelyeket dietetikus állít össze lakóink részére.

Ellátottjaink közül a diéták fajtái szerint:

- 9 fő részére szénhidrátcsökkentett étrendet,
- 4 főnek fehérjeszegény étrendet,
- 2 fő részére fűszerszegény étrendet,
- 10 főnek pépes étrendet,
- 1 fő részére laktózmentes étrendet biztosítunk.

Ruházat, öltözködési szükséglet kielégítése

Az intézményi ellátottaknak megfelelő minőségű, az évszakhoz, az időjáráshoz igazodó, ápoltság, tiszta öltözettel kell rendelkezniük. Az ellátást igénybe vevő a bentlakásos intézményben saját ruházatát és textíliáját használja elsősorban.

Ha az ellátott nem rendelkezik elegendő, illetve megfelelő ruházattal, akkor az intézmény is tud biztosítani számára a jogszabályban előírtaknak megfelelően ruházatot.

Ezzel az intézmény minden ellátott számára garantálja az egyenlő bánásmódot, a méltó megjelenést és a megfelelő higiéniai körülményeket, hozzájárulva ahhoz, hogy minden lakó biztonságban, komfortosan és emberi méltóságát megőrizve élhesse mindennapjait.

Takarítás, higiénés szükségletek kielégítése

A bentlakásos intézmény alapvető feladata a környezeti higiéné biztosítása. Ez a tevékenység már a tárgyi feltételek kialakítása során kezdetét veszi, hiszen meghatározó jelentőségű, hogy könnyen tisztítható felületeket alakítsunk ki, és a bútorok kiválasztása során is figyelemmel legyünk a higiénés szempontokra. A tiszta és rendezett környezet jó érzéssel tölti el a lakókat, továbbá a fertőzések megelőzésében is fontos szerepet tölt be. Segítséget nyújtunk azokban a tevékenységekben, amelyekben az adott személy szükségletei ezt indokoltá teszik. Az idős emberek nagy része már nem képes szűkebb és tágabb környezetének rendben tartására, még akkor sem, ha megvan az igénye a szép otthonra, tisztaságra. Amennyiben lehetséges, bevonjuk lakóinkat a szűkebb környezete ellátásába addig a fokig, ameddig erre igényt tart, és amíg maga is képes rá (ágyazás, ruhásszekrény rendben tartása, éjjeliszekrény tisztántartása, szobanövény gondozása stb.). Ezek a feladatok segítik az egyént, hogy ne érezze magát teljesen kiszolgáltatott helyzetben. A gondozási tervben a fizikai szükséglet kielégítésénél rögzítjük a fenti feladatokat.

A fertőzés elkerülése érdekében fontos a higiénés szabályok betartása mind a lakók, mind a dolgozók védelmében. A fokozott fertőzésveszély miatt a megszokottnál nagyobb figyelmet követelt az intézmény takarítása, fertőtlenítése az elmúlt év során is. A gyakran érintett felületeket naponta többször takarították és fertőtlenítették a kolléganők. A megfelelő fertőtlenítés érdekében jó minőségű tisztítószerrel kerülnek beszerzésre.

A mosókonyhában a higiéniai előírásoknak megfelelően, fertőtlenítő hatású mosószer alkalmazásával, magas hőfokon történik az intézményi textíliák, valamint az ellátottak ruházatának tisztítása. Kiemelt figyelmet fordítunk a ruházat megfelelő kezelésére, különösen a vasalási folyamatokra, melyek hozzájárulnak a tisztaság és rendezettség biztosításához, valamint a fertőzések megelőzéséhez is.

A tiszta ruhaneműk visszaadása az ellátottak részére név szerint, egyénre szabottan történik, ezzel is biztosítva a személyes holmik pontos és biztonságos kezelését, valamint az esetleges keveredések elkerülését.

Az intézmény mosodai feladatait 1 fő főállású mosónő látja el, aki felel az ellátottak ruházatának és textíliáinak szakszerű tisztításáért, kezeléséért és megfelelő állapotban történő visszajuttatásáért. Szabadság vagy távollét esetén a feladatok ellátását a takarítónők helyettesítéssel biztosítják, így a mosodai munka folyamatos és zökkenőmentes működése minden körülmények között garantált.

Az év során intézményünknek sikerült megvásárolnia egy évek óta tervezett mángorlöhengert, amely nagy segítséget jelent az idősök otthonában folyó mindennapi munkában. Különösen fontos szerepe van az ágyneműk megfelelő vasalásában és kezelésében, hiszen otthonunkban sok a fekvőbeteg ellátott, akik fokozott odafigyelést és magas szintű higiénés körülményeket igényelnek. A mángorlöhenger használatával az ágyneműk nemcsak esztétikusan és gyorsabban kezelhetők, hanem a magas hőmérséklet hozzájárul a kórokozók, fertőzések terjedésének csökkentéséhez is. Ez különösen fontos a legyengült egészségi állapotú lakók védelme érdekében.

Egészségügyi szolgáltatás

Az intézmény ápoló-gondozó tevékenységet ellátó szakmai egysége havi rendszerességgel munkaértekezletet tart, mely segíti a munkavégzés során felmerülő igen komplex és sokrétű problémák megoldását, a minél hatékonyabb ellátás megvalósulását.

Intézményünkben az egészségügyi ellátás a gyógyító-megelőző ellátás alapelvéből indul ki, mely szerint a megelőzés és gyógyítás fogalma egymástól nem választható szét.

Az egészségügyi ellátás célja, feladata az egészségmegőrzés, az egészség védelme, a megbetegedés megelőzése, a már kialakult betegségek korai felismerése és gyógyítása, az állapotromlás megakadályozása, a gyógyíthatatlan beteg panaszainak enyhítése.

A feladatellátás tartalma, rendszeressége:

Intézményünk biztosítja az ellátást igénybe vevők számára az egészségügyi ellátást. Ide értendő:

- az alapszükségletek kielégítése,
- az individuális gondozás,
- a diéta biztosítása,
- prevenció,
- a szakorvosi ellátásokon történő megjelenés (betegszállítás, beutalók és időpontok egyeztetése),
- a gyógyászati segédeszközök biztosítása,
- a kórházi kezeléshez való hozzájuttatás.

Egyénre szabott gondozási tervet kell elkészíteni, valamint a foglalkoztatások kapcsán is figyelemmel kell lenni a lakók egészségi állapotára, fizikális terhelhetőségükre, pszichés állapotukra.

A lakók egészségi állapotát az ápolóknak, gondozóknak folyamatosan figyelemmel kell kísérni, a számukra szükséges gyógyszerek beviteléről gondoskodni kell. A betegek vizsgálatára az intézményben kialakított orvosi szoba szolgál, ahol az intézmény orvosa heti egy alkalommal 4 órában áll a betegek rendelkezésére, illetve szükség esetén a nap bármely szakaszában elérhető.

Az intézmény biztosítja az intézményi keretek között megoldható gyógykezelést.

Az egészségügyi ellátás keretében az intézmény gondoskodik az igénybe vevő egészségmegőrzését szolgáló felvilágosításról, melyek

- a beteg gyógyulását segítik elő,
- késleltetik vagy megakadályozzák állapotrosszabbodását,

- újabb betegség kialakulásának megelőzését szolgálják,
- új gyógyszerkészítmények használatáról,
- egyénre szabott ellátás feltételeinek megteremtése, érvényre juttatása,
- egyéni kérések kívánságok, panaszok, észrevételek meghallgatása.

A betegek ápolásáról való gondoskodás:

- Ennek keretében az ellátott önellátó képességének maximális figyelembevétele.
- A szakmai team elkészíti az ápolási gondozási terveket, és az abban foglaltaknak megfelelően jár el az ápolás gondozás során, betartva a szakmai útmutatásokat.
- Folyamatos felügyelet szakképzett dolgozókkal.

Szakorvosi ellátáshoz való hozzájutás:

- Az intézmény gondoskodik arról, hogy a betegek eljussanak az állapotuknak megfelelő szakrendelésre, amennyiben az eljuttatás nem lehetséges, úgy a hozzátartozó is bevonható az ellátott szállításába, illetve kísérésébe.
- Segítséget nyújt továbbá az ellátott részére fekvőbeteg gyógyintézeti kezelés eléréséhez.

Rendszeres orvosi felügyelet:

- az ellátást igénybe vevő egészségi állapotának folyamatos ellenőrzése,
- megfelelő egészségügyi tanácsadás,
- szűrővizsgálatok,
- az orvos által elrendelt vizsgálatok elvégzése (melyek intézményi keretek között megoldhatók),
- az előírt gyógykezelés biztosítása.

A betegek gyógyszerellátása:

A szakmai rendelet 52. § (3)-(6) bekezdése rendelkezései alapján biztosítja a gyógyszereket és gyógyászati segédeszközöket.

A bentlakásos intézmény az alapgyógyszer készletbe, valamint a rendszeres és eseti egyéni gyógyszereszkükséglet körébe tartozó gyógyszerek, továbbá a gyógyászati segédeszközök közül elsősorban a közgyógyellátási igazolványra felírható, illetve a társadalombiztosítás által támogatott gyógyszert és gyógyászati segédeszközt biztosítja. Az alapgyógyszer készletről részletes és pontos tájékoztatást adunk az ellátást igénybe vevő részére.

A gyógyszerfogyasztás dokumentációja az ápolási dokumentáció része. Az intézmény a szükséges alapgyógyszerkészlet körébe nem tartozó gyógyszereket is beszerzi, és biztosítja az ellátott számára. Ezen gyógyszerek költségének megtérítése a jogszabályokban foglaltaknak megfelelően történik.

Gyógyászati segédeszközök biztosítása:

A testtávoli gyógyászati segédeszközöket az intézmény szerzi be, és az ellátott rendelkezésére bocsátja.

A testközeli eszközök beszerzésében is segítségére van az arra rászorulóknak. A testközeli gyógyászati segédeszközök térítési díjának elszámolása a jogszabály szerint történik.

Az intézmény orvosa biztosítja:

- az ellátást igénybe vevő egészségi állapotának rendszeres ellenőrzését,
- az orvosi tanácsadást,
- az egészségügyi szűrővizsgálatokat,
- szükség esetén az egészségügyi szakellátásba történő beutalást.

Az intézményben az egymást váltó műszakok az ellátottak egészségügyi állapotát érintő változásokat eseménynaplóban (átadó füzetben) dokumentálják.

A gyógyszerellátás érdekében az intézmény megfelelő gyógyszerkészlettel rendelkezik. Inkontinens betegek részére megfelelő számú pelenka vagy betét áll rendelkezésre.

Lakóink mozgásterápiáját, rehabilitációját heti egy alkalommal, szerdai napokon mozgásterapeutánk biztosítja.

Az előírt egészségügyi dokumentációk (egyéni ápolási gondozási lap, egyéni gyógyszernyilvántartó lap, gyógyszeradagoló lap, eseménynapló stb.) vezetése folyamatos intézményünkben.

Az ellátott egészségi állapotáról, esetleges állapot változásáról csak az intézmény orvosa, vagy a vezető ápoló adhat felvilágosítást, az általános állapotát illetően az egységvezető, illetve a gondozók is.

Elmondható, hogy az intézménybe felvételt nyert ellátottak között azok esetében, akiknél sajnos a család már nem tudta a felügyeletet biztosítani, ugyanakkor az ellátott még nem állt a bekötözésre készen, bizonyos idő elteltével tapasztaljuk a nagyfokú fizikális és ezzel együtt a mentális leépülést is. Ilyenkor még nagyobb odafigyelést igényelnek az ellátást igénybe vevők.

Megfigyelhető, hogy az intézménybe költöző lakóink általános állapota egyre rosszabb, és emelkedik azoknak a száma is, akik folyamatos mentális támogatásra szorulnak.

Sokszor tapasztaljuk, hogy a hozzátartozók is támogatást, segítő beszélgetéseket igényelnek, hiszen számukra is kihívást jelent, hogy a szeretett személy már nem a családban, az otthonán kívül fogja élni további életét. Az intézmény biztosítja a látogatást, bizonyos esetben soron kívül is. „Szabadságra” is elvihetők az ellátottak, ilyenkor ezeket a napokat családjaik, rokonaik körében tölthetik el.

Az intézményben élő lakók egészségi állapotának jellemzői

Ellátottjainkat gondozási szükségleteik alapján különböző csoportba sorolhatóak, a következő ábra ezt szemlélteti.

18.ábra: Ellátottak csoportosítása gondozási szükségletük szerint

Az idősök egészségi és mentális állapota változik, a részlegesen ellátást igénybe vevők aránya eltolódik a teljes ellátást igénybe vevő felé az évek során.

Két vagy több betegség együttes fennállása is gyakori (multimorbiditás), hiszen egyfelől az idős szervezet sérülékenyebb, ráadásul az évek előrehaladtával, pusztán matematikailag is egyre több esély van újabb betegség kialakulására.

Ez előbbi megmutatkozik a gyógyszerfelhasználás szempontjából is. A gyógyszerszedés tekintetében a legtöbben 7-8 féle gyógyszert szednek (szakorvos által javasolt). A múlt évben a legtöbb, 22 féle gyógyszer volt egy lakónk esetében, amit rendszeresen szedett.

Az intézmény orvosa folyamatosan figyelemmel kíséri ellátottjaink gyógyszerfelhasználását, és akiknél, lehetséges azoknál az idősöknél csökkenti.

Főbb betegcsoportok az ellátottak körében:

- szív és érrendszeri betegségek,
- reumatológiai betegségek,
- szemészeti betegségek,
- légzőszervi betegségek,
- diabetes mellitus,
- vesebetegségek.

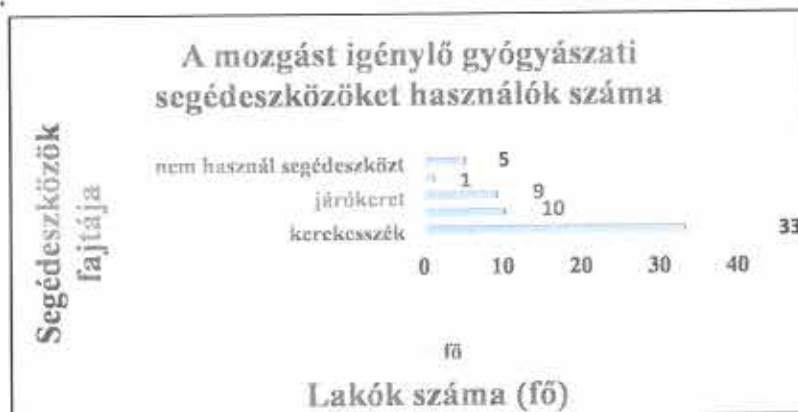
A szív és érrendszeri betegségek idősöknél szintén jóval gyakoribbak, értelemszerűen azt jelenti, hogy a kardiovaszkuláris betegek száma is folyamatosan magas ellátottjaink között. Jelenleg 29 fő, lakóink majdnem fele szenved a keringési rendszerrel összefüggő betegségében. A diabetes mellitussal (cukorbetegség) diagnosztizáltak száma 15 fő, közülük inzulinos terápiában részesül 9 fő.

A mozgásukban korlátozott betegek száma is magas lakóink körében. Az érintett idősorú lakóink többféle mozgásszervi, illetve belgyógyászati károsodás halmozódó előfordulása miatt élnek helyzet-, helyváltóztatási- és önellátási képtelenséggel.

A gyógyászati segédeszköz-ellátás a mozgásszervi károsodások és fogyatékoságok esetében is a rehabilitáció fontos területe.

A mindennapi életvitelt, mozgást, közlekedést önkiszolgálást segítő eszközöket az

intézményben élő lakók, több mint 80 %-a használ, tehát igen magas a mozgásukban korlátozott idősök száma.

19.ábra: A mozgást segítő gyógyászati segédeszközt használók száma

Lakóink közül 2 fő végtag amputált fogyatékkal élő személy, akiknél különösképpen odafigyelünk, hogy maradéktalanul gyakorolhassák jogaikat, és teljeskörűen hozzáférjenek minden szolgáltatáshoz, amihez a lakótársaik is.

Orvosi vizit hetente egyszer a kijelölt napon, illetve szükség esetén történik. Vérnyomás, pulzus mérése hetente egyszer, testsúly, testhőmérséklet és BMI ellenőrzése havonta, illetve szükség esetén történik.

Vércukorszint mérése az inzulinnal kezelt diabéteszes idősoknél az előírásnak megfelelően a szakorvos által előírt időben naponta történik, melyek értékei dokumentálva vannak. Ezt a szakrendelésen be is mutatjuk, hiszen a további terápia kimenetelére hatással van.

Szakrendelések által kért labornál a vér levételét az intézmény biztosítja, illetve minden idősoknél félélévente nagyrutin laborvizsgálat történik, melyek eredményének értékelése után az intézmény orvosa dönt a továbbiakról (új terápia beállítása, szakorvosi rendelésre továbbítása).

Az influenzaszerű megbetegedések számának emelkedése miatt, valamint a lakók egészségének védelme érdekében az év során több alkalommal kértük a hozzátartozókat, hogy látogatás során szájmascsk használatával jelenjenek meg, továbbá amennyiben bármilyen influenzaszerű tünetet észlelnek magukon, a látogatást halasszák el. A megbetegedések számának növekedése miatt február hónapban két hét időtartamra a látogatások szüneteltetésére került sor. A szükséges óvintézkedések betartását követően a betegek száma csökkent és a látogatás rendje visszaállításra került, az intézmény újra megnyitotta kapuit a hozzátartozók előtt.

Nagyon fontosnak tartjuk, hogy minél több lakó megkapja minden évben az influenza elleni védőoltást, hiszen ez segítséget nyújt abban, hogy a betegség kialakulásának kockázata csökkenjen, vagy betegség esetén a lefolyásának súlyossága csökkenjen. Tüdőgyulladás elleni védőoltásban részesült 18 fő, melyet minden esetben egyeztetünk a hozzátartozókkal is. Az intézmény orvosa előtte állapotfelmérést végzett az idősoknél. Az oltás beadása után egyik lakónknál sem lépett fel nem kívánt mellékhatás (súlyos láz, helyi reakciók, bőrpír).

A kórházi benntartózkodást követően gyakran az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések (MRSA, Clostridium, húgyúti infekciók) diagnosztizálhatók idősokinken, miután intézményünkbe visszakertülnek. Ezért is szükséges az izolációs szobában történő elhelyezése a hazakerülő ellátottjainknak, hiszen így elkerülhető, hogy lakóink körében elterjedjen a fertőző

betegség. Ezek közül is kiemelnénk a Clostridium bélfertőzést, amely a kórházi antibiotikum kúrát követően támad, a gyógyszer ugyanis felborítja a bélrendszer normális baktériumflóráját. Az önellátó képességet figyelembe véve a következő mondható el: *teljes ellátást igénylő lakók száma* 43 fő, közülük is teljesen ágyhoz kötött fekvő beteg 10 fő. Ellátásukhoz speciális kórházi ágyak szükségesek, melyek beszerzése és a régi típusú ágyak cseréje folyamatosan történik. A gondozottak fiziológiai szükségleteinek kielégítése nagyon sok időt és energiát igényel az ápolók, gondozók részéről.

20. ábra: Az önellátó képesség szerinti felosztás

Az intézmény keretén belül a vonatkozó jogszabályban meghatározottak szerint alkalmazzuk az ápolási és gondozási eljárásokat, melyek segítségével az egészségi állapot szinten tartását, lehetőség szerint fenntartását, az egészség megőrzését és helyreállítását tudjuk biztosítani. Az ápolási-gondozási feladatok további célja az idősek állapotának javítása, a betegségek megelőzése, szenvedések enyhítése (betegségből adódóan) kiemelten az emberi méltóság megőrzése mellett.

Ellátottak megoszlása cselekvőképességük szerint:

Az időotthoni ellátás igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője szóbeli vagy írásbeli kérelmére, indítványára történik.

Ha az ellátást igénylő cselekvőképtelen, a kérelmet az érintett személy véleményének figyelembevételével a törvényes képviselő terjeszti elő. Korlátozottan cselekvőképes személy kérelmét - a törvényes képviselő beleegyezésével - önállóan kérheti.

Az ellátás igénybevétele előtt az intézményvezető az ellátást igénylővel, illetve törvényes képviselőjével írásban megállapodást köt. A gondnokság alatt álló idős ellátottjainknál minden lényeges ápolást-gondozást érintő folyamatot egyeztetünk a gondnokával a gondozás teljes ideje alatt.

A következő ábra gondozottjaink cselekvőképesség szerinti megoszlását mutatja.

21. ábra: Ellátottak megoszlása cselekvőképességük szerint (fő)

Adminisztratív feladatok, szociális ügyintézés

Gondozási tervek vezetése:

Minden személyes gondoskodást nyújtó intézménynek, az ellátottak részére gondozási tervet kell készíteni. A gondozási terv egyénre szabottan határozza meg az ellátásban részesülő állapotának megfelelő gondozási, ápolási, fejlesztési feladatokat és azok megvalósításának módszereit. A gondozási tervet az ellátás igénybevételét követően egy hónapon belül kell elkészíteni.

A gondozási terv kidolgozását munkacsoport végzi, amelyben az ellátásban részesülő személlyel közvetlenül foglalkozó szakemberek vesznek részt. A gondozási tervet, annak módosítását, az ellátást igénybe vevő személlyel, illetve törvényes képviselőjével közösen kell elkészíteni.

A gondozási terv eredményességének feltétele az ellátást igénybe vevő aktív közreműködés.

Az egyéni gondozási terv tartalmazza:

- a) az ellátott személy fizikai, mentális állapotának helyzetét,
- b) az állapotjavulás, illetve megőrzés érdekében szükséges, illetve javasolt feladatokat, azok időbeli ütemezését,
- c) az ellátott részére történő segítségnyújtás egyéb elemeit.

A gondozási tervek ellenőrzése, felülvizsgálata, évente egyszer, illetve állapotváltozás következtében évente többször is megismétlődik.

Ha az ellátásban részesülő személy állapota miatt ápolásra is szorul, az egyéni gondozási terv részeként ápolási tervet kell készíteni.

Lényeges szakmai dokumentáció még a műszak során keletkezett eseményekről vezetett sorszámozott eseménynapló (átadó füzet), a vizitfüzet, és gyógyszernyilvántartás.

Szociális ügyintézés

- gondnokság alá helyezés,
- fogyatékosági támogatás igénylése,
- közgyógyellátás,
- személyi iratok ügyintézése, pótlása,
- lakcímváltozás bejelentése,
- szolgáltatókkal, pénzintézetekkel való kapcsolattartás.

TERÁPIÁS ÉS MENTÁLHIGIÉNÉS ELLÁTÁS BIZTOSÍTÁSA

A feladatellátás tartalma, rendszeressége:

Idős embereket érint az ellátás, ezért a mentálhigiénés ellátásnak és a lelki gondozásnak kiemelt szerepet tulajdonítunk. Igyekszünk a gondozottak felmerülő pszichés problémáiban segítséget nyújtani, megelőzni a konfliktusokat akár a lakók között, akár lakó és dolgozó között, vagy lakó és hozzátartozó között alakul is ki.

Az intézményünk mindent megtesz az ellátást igénybe vevő testi-lelki aktivitásának, fenntartásának, megőrzésének érdekében.

Az ellátást igénybe vevő korának, egészségi állapotának, képességeinek és egyéni adottságainak figyelembevételével szervezzük a programjainkat, foglalkozásainkat.

A feladatellátás formái:

Programok, foglalkozások napi, heti, havi felbontásban		
Napi	Heti	Havi
Kötetlen beszélgetés	Teadélután	Mozi délelőtt
Kézműves foglalkozás – gyurmázás – origami – gipsz öntés	Játékklub – kártyajátékok – puzzle – társasjátékok	Fodrászat
Séta a szabadban	Református istentisztelet	Görög és római katolikus mise
Életmód tanácsadás	Készségfejlesztő foglalkozás – logikai tesztek kitöltése – feladatlapok megoldása	Manikűr-Pedikűr
Kívánságkosár – slágerek kérése – zenehallgatás – televíziós műsorok	Mozgásterápia	Irodalmi felolvasás
Napi hírek, események napilapok, internet	Bevásárlás a lakók számára	Aktuális ünnepekre való készülődés

17.táblázat: Programok, foglalkozások

Nagy sikere volt a különféle manuális, szellemi és kulturális foglalkozásoknak, amelyek célja az idősök mindennapjainak színesebbé tétele, aktivitásuk megőrzése és közösségi élményeik erősítése volt. Lakóink örömmel és érdeklődéssel vettek részt a programokon, amelyek lehetőséget biztosítottak számukra a kikapcsolódásra, az alkotásra és a közös időtöltésre.

A foglalkozások szervezése során kiemelt figyelmet fordítottunk a demenciával élő lakóinkra is. Számukra állapotuknak és képességeiknek megfelelő, figyelemfenntartó, készségfejlesztő és élményt nyújtó tevékenységeket biztosítottunk. Fontosnak tartjuk, hogy minden ellátottunk megtapasztalhassa a sikerélményt, a közösséghez tartozás érzését, valamint a biztonságos és támogató légkört.

Közösen megünnepeltük a névnapokat és születésnapokat, amelyek minden alkalommal meghitt, örömteli közösségi élményt jelentettek. A lakótársak és a dolgozók közös énekekkel, jókívánságokkal köszöntötték az ünnepeket.

A foglalkozások kialakítása során arra törekedtünk, hogy intézményünk valamennyi ellátottja megtalálja a számára megfelelő, érdeklődésének és képességeinek megfelelő elfoglaltságot. Kiemelt figyelmet fordítottunk arra, hogy a közösségi programok mindenki számára élményt, kikapcsolódást és sikerélményt nyújtsanak.

Munkánk során hangsúlyt helyeztünk arra, hogy a csoportfoglalkozásokra az időseink önként jelentkezzenek és aktívan vegyenek részt. Amennyiben hiányzik az önkéntesség, akkor is folyamatosan ösztönözzük, bátorítjuk őket a foglalkoztatási lehetőségek igénybevételére.

Két önkéntes nyugdíjas pedagógus bevonásával minden hónapban két alkalommal teadélután szerveztünk lakóink számára. Ezek az együttlétek nagyban hozzájárultak a hagyományok és szokások ápolásához, valamint a közösségi kapcsolatok erősítéséhez. A foglalkozások során a régen átélt ünnepek, jelentősebb események, hagyományos ételek, családi és közösségi szokások kerültek előtérbe. A közös beszélgetések lehetőséget biztosítottak arra, hogy lakóink felelevenítsék emlékeiket, megosszák egymással élményeiket.

Minden héten, egy alkalommal összeírtuk az ellátottak által vásárlandó élelmiszereket és gyümölcsöket, melyeket a helyi boltokból szállítottunk be az intézménybe. Feladatunk az élelmiszerek átadása és nyugta ellenében a készpénz összegyűjtése. Ez a tevékenység hozzájárult ahhoz, hogy lakóink egyéni igényei folyamatosan biztosítottak legyenek, valamint segítette önállóságuk és mindennapi komfortérzetük megőrzését.

Az intézmény és a helyi egyházak helyi képviselői között jó és rendszeres kapcsolat alakult ki. Ennek köszönhetően az ellátottak lehetőséget kapnak arra, hogy igény szerint részt vegyenek szentmiséken és istentiszteleteken, amelyek hozzájárulnak lelki feltöltődésükhöz és a közösségi élmények erősítéséhez.

Idősök Bentlakásos Otthonában történt fontosabb események az év során:

- Februárban fantasztikus hangulatban telt a farsangi multságunk, kellőképpen elbúcsúztattuk a telet.
- A nemzetközi nőnap alkalmából minden hölgy lakót és munkatársat szeretettel köszöntöttünk.
- Március végére húsvéti díszbe öltözött az idősök otthona. Tojásfával, húsvéti dekorációkkal díszítettük az intézmény közösségi tereit, a folyosókat, a lakószobák,

irodák ajtaját, az ünnepi asztalokat. Az ünnepi menüben hagyományos húsvéti ételek, mint fonott kalács, főtt sonka, kolbász, főtt tojás is szerepeltek.

- Május elején majálisoztunk és májusfát állítottunk az idősek nappali ellátásának tagjaival közösen, akik tavaszköszöntő dalokkal is kedveskedtek nekünk.
- Anyák napja alkalmából ünnepséget szerveztünk. A Nyírbátori Kerekerdő Óvoda gyermekei köszöntötték az időseket, akik szeretettel fogadták az óvodások műsorát.
- A közös éneklést, zenehallgatást, táncot több alkalommal is beiktattuk a havi programjaink közé.
- A nyár, a jó idő tökéletes volt arra, hogy testileg és lelkileg is felfrissüljünk. Nagyon sok programot szerveztünk intézményünk udvarán (bográcsozás, szalonnasütés, lecsófőzés).
- Otthonunkban a nyár során nagyon sok segítséget kaptunk intézményünk más területén dolgozó iskolai-óvodai szociális segítő kollégáktól. Készség- és személyiségfejlesztő foglalkozásokkal, kulturális és szabadidős tevékenységek, klub foglalkozások szervezésével járultak hozzá lakóink mindennapjainak színesebbé tételéhez.
- A nappali ellátás tagjaival közösen egynapos kiránduláson vehettek részt otthonunk lakói. A program keretében Gyulára látogattunk el, ahol megtekintettük a valamikori Magyar Királyság egyetlen épen megmaradt síkvidéki gótikus téglavárát. A kirándulás maradandó élményt nyújtott az idősek otthonából résztvevő lakók számára. A közös utazás, a kulturális élmények és a kellemes együtt töltött idő hozzájárult a közösségi kapcsolatok erősítéséhez, valamint a lakók lelki feltöltődéséhez és kikapcsolódásához.
- Az augusztus 20-ai ünnep kihagyhatatlan része a kenyéráldás is. A görögkatolikus parókus atya kenyérszentelő misét tartott délelőtt otthonunkban. A lakók meghatódva hallgatták az atyát, majd közösen elfogyasztották az új kenyeret. A kenyérszentelés után igény szerint áldozhattak is lakóink.
- Augusztus végén közös főzéssel zártuk a nyarat intézményünk udvarán. Közös éneklés, tánc, beszélgetés kísérte a programot. A rendezvényen megköszöntük az óvodai és iskolai szociális segítő kollégáink munkáját is, amellyel a nyár folyamán színesebbé tették lakóink hétköznapjait.
- Idősek világnapja alkalmából a Nyírbátori Kerekerdő Óvoda gyermekei és a nappali ellátás tagjai köszöntöttek az intézményben élő időskorú lakóinkat, akik szintén gyönyörű versekkel készültek.
- A mikulás is ellátogatott intézményünkbe december 6-án, akinek a puttonya telis-tele volt sok-sok finomsággal. A puttonyban sorakoztak az ajándékok, amit a vidám kis csapat, zenés, dalos kísérettel kezdett szétosztani. Szobáról szobára haladva látogattuk meg a lakókat, minden időshöz intézve egy két kedves szót és átadva csomagot.
- Idén is elengedhetetlen része volt a karácsonyi készülődésnek a mézeskalács sütés. Otthonunk lakói a nappali ellátás tagjaival közösen készítették el a finom, ünnepi mézes süteményt.
- December minden vasárnap délutánján közösen gyűjtöttük meg az adventi gyertyákat az adventi koszorún.
- Karácsonyi ünnepségünket december 17-én tartottuk, amelyre a hozzátartozók is meghívást kaptak. Az ünnepi műsort a Kerekerdő Óvoda Süni csoportja és Otthonunk

lakói adták. Az idősök otthonában mindent megtettünk azért, hogy a lakók békességben és szeretetben éljék át az ünnepeket.

Elmondható, hogy az év végére sikeres, élményekben gazdag, szeretetteljes és tartalmas időszakot tudhattunk magunk mögött. A szervezett programok, közösségi események és ünnepek hozzájárultak ahhoz, hogy lakóink mindennapjai színesebbé, örömtelibbé váljanak, valamint erősítették a közösség összetartozását és a biztonságos, családi légkört intézményünkben.

2025. év statisztikai adatai az ellátottak vonatkozásában

Ellátotti létszám alakulása:

Engedélyezett férőhelyek száma	62 fő
Ellátottak száma 2025. január 1-én	55 fő
Tárgyévben ellátásból kikerültek	26 fő
Tárgyévben felvételt nyertek	29 fő
Ellátottak száma 2025. december 31-én	58 fő

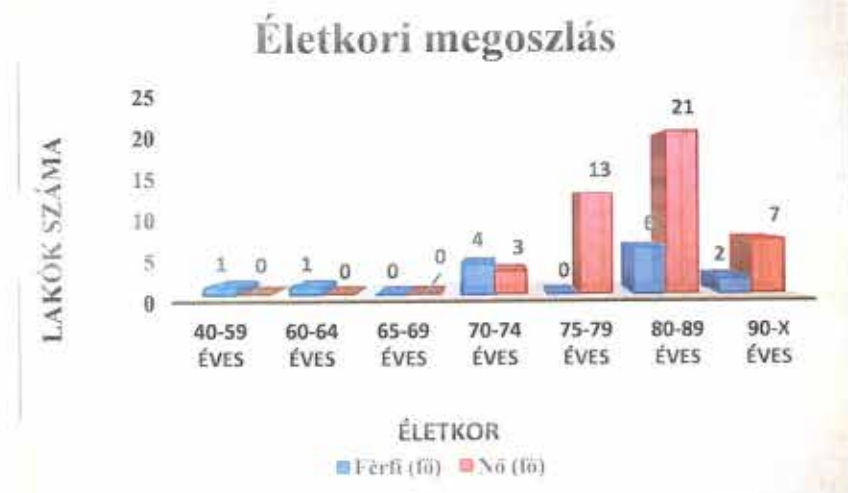
18.táblázat: Ellátotti létszám alakulása

Megszűnések oka:

Tárgyév során az ellátásból történő kikerülés leggyakoribb oka az elhalálozás volt, amely összesen 24 esetben következett be. Egy férfi ellátottunk egészségi állapotának romlása miatt más típusú szociális intézményben kapott elhelyezést, míg egy női lakó esetében a gondozás indokoltsága az év során megszűnt.

Fentiek alapján 2025. évben 84 fő ellátottal volt szerződése az intézménynek.

Az alábbi diagram a 2025. december 31-én ellátásban részesülő idősök életkori megoszlását mutatja.

22.ábra: Életkori megoszlás

A férfiak és a nők eltérő demográfiai halandósági mutatói jól tükröződnek az ellátotti összetételben, hiszen a női lakók vannak többségben.

Emellett szintén jól megfigyelhető, hogy magas a 80 év feletti, sőt a 90 év feletti, úgynevezett nagyon idős ellátottak száma és aránya is. Ez a tendencia fokozott gondozási igényt, nagyobb odafigyelést és összetettebb ellátási feladatokat jelent az intézmény számára, mind a fizikai, mind a szellemi állapotuk támogatása tekintetében.

Ellátotti létszám számítása:

Elszámolásnál az ellátottak gondozási napokra vonatkozó nyilvántartása szerint összesített éves gondozási napok száma osztva 365-tel, mely éves szinten nem lehet több a szolgáltatói nyilvántartásban szereplő létszám 100 %-nál:

Tényleges gondozotti létszám 2025-ében:

Összes létszám	21310 fő
Átlagos szükségletű	13506 fő
Demens	7804 fő

19. táblázat: Tényleges gondozotti létszám 2025-ös évben

Tényleges gondozotti létszám: **21310: 365 nappal = 58,38 fő**

Térítési díj

Nyírbátor Város Szociális Szolgálat Idősek Bentlakásos Otthonának intézményi térítési díja 2025 évben 3.800, - Ft/fő/nap volt. A személyi térítési díj felülvizsgálatát elvégeztük év elején és az új személyi térítési díjat a felülvizsgálatot követő hónap első napjától alkalmaztuk.

Az év során befolyt térítési díj összege 82 millió Ft volt.

Távollét esetén fizetendő térítési díjak: (kórház, szabadság)

Az ellátást igénybe vevő a **két hónapot meg nem haladó** távolléte idejére, a távollét minden napjára a napi személyi térítési díj 20%-át fizeti.

Az ellátást igénybe vevő **két hónapot meghaladó** távolléte idejére

- egészségügyi intézményben történő kezelésének tartalmára a megállapított személyi térítési díj 40%-át fizet,
- amennyiben nem egészségügyi intézményben tartózkodik, hanem pl. szabadságon van, ebben az esetben a személyi térítési díj 60%-át fizeti.

Távolléti napok száma:

- A távollétek két alaptípusa a szabadság, illetve a kórházban töltött napok száma.

Kórház	915 nap
Szabadság	137 nap

20.táblázat: Távolléti napok számának megoszlása

Bentlakásos intézményben a személyi térítési díj nem haladhatja meg az intézményi térítési díj összegét, illetve – amennyiben a térítési díjfizetésre kötelezett önkéntes fizetési nyilatkozatot nem tesz – az ellátásban részesülő havi jövedelmének 80%-át.

Az ellátottak közül az év során 2 fő nem fizette meg az intézményi térítési díj összegét, attól kevesebbet fizettek, hiszen a jövedelmük csak a 80 %-ig volt terhelhető.

A többi lakó esetében vagy saját jövedelméből került befizetésre a térítési díj, vagy pedig a hozzátartozók vállalták, hogy kiegészítik a lakók térítési díját, ez írásban rögzítésre került az alábbiak szerint:

- A mindenkori intézményi térítési díjjal azonos összegű személyi térítési díjat fizette 82 fő.
- Ebből 2 esetben a hozzátartozó (általában az ellátott gyermeke) az ellátás idejére megfizette az intézményi térítési díjjal azonos összegű személyi térítési díjat, valamint a havi gyógyszerköltséget hozzátartozója helyett.
- Szintén a hozzátartozó a mindenkori intézményi térítési díj és a megállapítható személyi térítési díj különbözetet, valamint a havi gyógyszerköltséget az ellátás idejére megfizette 2 fő esetében.

Hozzátartozókkal való kapcsolattartás segítése

Mobiltelefonnal, interneten keresztül, email-üzenetekkel, járulunk hozzá a hozzátartozókkal való kapcsolattartáshoz.

Intézményünk facebook oldalán belül privát csoportot is működtetünk, hogy intézményünk mindennapjairól szélesebb körű tájékoztatást tudjunk adni elsősorban a hozzátartozóknak.

A látogatás lehetőségét hozzátartozóink számára minden nap biztosítjuk. Emellett – előzetes jelzés esetén – lakóink az intézményből eltávozhatnak akár hosszabb időtartamra is. Az önállóbb ellátottak egyedül is elhagyhatják az intézményt, míg a nagyobb gondozási igényű lakók esetében hozzátartozójuk kíséretében történik az eltávozás. Ezzel a szabályozással igyekszünk biztosítani a lakók szabadságát, ugyanakkor a biztonságos ellátás feltételeit is.

Nagyon fontosnak tartjuk az intézményben a hozzátartozói fórumokat, ahol lehetőség van a hozzátartozókkal történő találkozásra, beszámolni az elmúlt időszak történéseiről, illetve a hozzátartozók is elmondhatják véleményeiket, észrevételeiket. Ezek a hozzátartozói fórumok nagyon fontosak, hiszen az intézmény életéről nagyon sok új információt kaphatnak a hozzátartozók, illetve az építő jellegű kritikát is örömmel fogadjuk, hiszen ezekből az észrevételekből fejlődhetünk a jövőben.

Érdekképviselői Fórum működik az idősök otthonában, mely az intézménnyel jogviszonyban állók jogainak, érdekeinek érvényesülését elősegíteni hivatott választott testület.

A lakó és hozzátartozója panasszal élhet az Érdekképviselői Fórumnál, pl. személyiségi jogok

megsértése, kapcsolattartás sérelme, ellátás körülményeinek kifogásolása miatt.

Energetikai korszerűsítés hatásai

Az előző években megvalósult energetikai korszerűsítés kedvező hatásai az elmúlt év során már egyértelműen érzékelhetővé váltak intézményünk mindennapi működésében. A felújítás során megvalósított fejlesztések – többek között a külső hőszigetelés, a nyílászárók cseréje, a korszerű fűtési rendszer kialakítása, valamint a napelemes rendszer telepítése – jelentősen hozzájárultak az intézmény energiahatékonyabb működéséhez.

A korszerűsítés eredményeként javult az épület hőmegtartó képessége, komfortosabbá váltak a lakószobák és a közösségi terek, amelyet lakóink és dolgozóink egyaránt pozitívan tapasztaltak meg. A modern fűtési rendszer és az energiatakarékos megoldások alkalmazása hozzájárult a gazdaságosabb fenntartáshoz, valamint a rezsiköltségek mérséklődéséhez is.

Az akadálymentes fejlesztések szintén nagy segítséget jelentenek a mindennapokban. Az akadálymentes bejárat, a felújított járdák, a mozgássérült parkoló, valamint az átalakított mosdó biztonságosabbá és könnyebben megközelíthetővé tették intézményünket a mozgásukban korlátozott ellátottak számára is.

Összességében elmondható, hogy korábbi energetikai korszerűsítés hosszú távon nemcsak az intézmény fenntarthatóbb működését segíti elő, hanem jelentősen hozzájárul lakóink komfortérzetének, biztonságának és életminőségének javításához is.

Ellenőrzések

A Mátészalkai Járási Hivatal Járási Népegészségügyi Intézete Nyírbátori Irodája hatósági ellenőrzés során, 2025 júniusában, az idősek otthonában használt biocid termékek biztonsági adatlapjainak meglétét, valamint azok jogszerű és előírásoknak megfelelő felhasználását és tárolását ellenőrizték. Vizsgálták továbbá, hogy a készítmények használata megfelel-e a címkén és az engedélyben meghatározott feltételeknek, valamint biztosított-e az ellátottak és a dolgozók egészségének védelme. Az ellenőrzés során hiányosságot nem tártak fel.

A tálaló-melegítő konyha HACCP élelmiszerbiztonsági rendszer felülvizsgálatát 2025 júliusában végezte el Prokob András minőségbiztosítási ügyintéző, tanácsadó. A 3 fő konyhai kisegítő élelmiszer-higiéniai oktatásban is részesült.

A tálaló-melegítő konyha élelmiszerbiztonsági és élelmiszer- minőségi minősítését a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal 2025 augusztusában végezte el intézményünkben. A minősítés eredménye 80 %, azaz 4-es volt. A minősítés 3 évig érvényes.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Mátészalkai Katasztrófavédelmi Kirendeltsége átfogó helyszíni tűzvédelmi ellenőrzést végzett intézményünkben, még 2024 júliusában. A vizsgálat során feltárt hiányosságokból a 2 db 25 éves tűzgátló ajtó cseréjét 2025. évben valósítottuk meg.

Intézményünkben a legionella kockázatértékeléshez kapcsolódó vízvizsgálatot és ellenőrzést a NYÍRSÉGVÍZ Zrt. akkreditált laboratóriuma végezte el. A legionella ellenőrzés során minden vizsgált érték megfelelőnek bizonyult, intézkedést igénylő probléma nem merült fel.

Továbbképzések

A személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységet végző, megfelelő szakképesítéssel rendelkező szakemberek számára a szakmai

továbbképzéseken való részvétel jogszabályban előírt kötelezettség. A kreditpontok megszerzése a továbbképzések keretében elengedhetetlen ahhoz, hogy a szakemberek naprakész szakmai ismeretekkel rendelkezzenek, és munkájukat a hatályos szakmai irányelveknek megfelelően végezhessék.

A szakmai fejlődés és a magas színvonalú ellátás biztosítása érdekében intézményünk kiemelten fontosnak tartja, hogy munkatársai rendszeresen részt vegyenek továbbképzéseken, szakmai konferenciákon és egyéb szakmai rendezvényeken. Az itt megszerzett új ismeretek, tapasztalatok és módszerek hozzájárulnak az ellátás minőségének folyamatos fejlesztéséhez, valamint dolgozóink szakmai kompetenciáinak erősítéséhez.

- 2025 évben kötelező továbbképzésen munkavállalóink közül 1 fő vett részt. „A hatékony kommunikáció eszközei” elnevezésű szakmai tanfolyamot végezte el sikeresen.
- 2 fő gondozó szociális és mentálhigiénés szakgondozó szakképzettséget szerzett.
- Az év során 1 fő munkatárs sikeresen megszerezte az ápolói végzettséget, ezzel is erősítve intézményünk szakmai felkészültségét.
- 3 fő munkavállaló vett részt szakmai konferencián, ahol lehetőségük nyílt új ismeretek, módszerek és jó gyakorlatok megismerésére, valamint szakmai tapasztalatcserére is.
- Intézményünkben helyszínt biztosítottunk a Demencia gondozó képzés lebonyolításához, amely külső szervezésben valósult meg. A képzés célja a demenciával élő személyek ellátásához szükséges speciális szakmai ismeretek és készségek fejlesztése volt, figyelembe véve a demográfiai változásokat és a demenciával élők számának folyamatos növekedését.
- A program hozzájárult a résztvevő szakdolgozók szakmai felkészültségének bővítéséhez, különös tekintettel a korszerű gondozási módszerekre, a hatékony kommunikációra, valamint a türelmes és empátikus szemlélet erősítésére.
- 11 fő munkatárs sikeresen elvégezte a képzést, ezáltal még hatékonyabban és magabiztosabban tudják ellátni a demenciával élő lakók gondozását, hozzájárulva az ellátás szakmai színvonalának további emeléséhez.

A megszerzett tudást munkatársaink a mindennapi gondozási és ápolási tevékenység során hasznosítják, hozzájárulva az ellátás szakmai színvonalának további emeléséhez.

Tervek, célok, javaslatok a következő évre vonatkozóan:

- Munkatársak részére szakmai tréning, további szakmai továbbképzés biztosítása, 2026-ban munkakörhöz kötött továbbképzés teljesítése szakdolgozóinknak.
- Az otthonban a kulturális élet még színesebbé tétele, és a demens betegek számára tartandó fejlesztő-foglalkoztató egyéni és csoportos programok (kognitív tréning).
- Nagyobb összegű tárgyi eszközök beszerzése (fünyírótraktor, szárítógép).
- Ágyhoz kötött betegeink estében speciális kórházi ágyak beszerzése és a régi típusú ágyak cseréje.
- Az intézmény Fáy utcai részén szükségessé vált a kerítés teljes cseréje, valamint a kisajtó megújítása is. A jelenlegi fa kerítésszerkezet elhasználódott, több helyen sérült, hiányos, így már nem biztosít megfelelő védelmet és esztétikus megjelenést az intézmény számára.

- A balesetmegelőzés és az akadálymentes környezet fenntartása érdekében szükségessé vált a folyosókon található régi, fa szerkezetű, helyenként hiányos korlátok korszerűsítése. Rozsdamentes acél elemekre történő cseréje indokolt, amelyek tartósabbak, stabilabbak és könnyebben tisztán tarthatók. Az új korlátok nemcsak esztétikusabb megjelenést biztosítanak, hanem jelentősen növelik a biztonságot is, különösen a mozgásukban korlátozott vagy bizonytalan járású ellátottak számára.
- A folyosók falainak festése szintén időszerű az intézmény állagmegóvása és esztétikai megújítása érdekében.
- A konyha világítási rendszerének korszerűsítését tervezzük, amelynek célja, hogy a munkaterület megfelelően, egyenletesen és biztonságosan megvilágított legyen.
- A felső női öltöző szekrényei már teljes mértékben foglaltak, így a konyhai személyzet számára ott már nem biztosítható hely. Ezért indokolt új öltözőszekrény beszerzése a konyhai részleg számára, hogy a dolgozók kulturált, rendezett és a higiéniai előírásoknak megfelelő körülmények között tudják elhelyezni személyes tárgyait és munkaruháikat.
- A fejlesztések részeként szükségessé vált a konyhai tárolórendszerek korszerűsítése is. A régi, elhasználódott polcok cseréje helyett rozsdamentes Salgó polcok beszerzése indokolt, amelyek jobban megfelelnek a higiéniai előírásoknak, könnyebben tisztán tarthatók, valamint hosszú távon biztonságosabb és tartósabb megoldást jelentenek.
- Kiemelten fontos számunkra egy önálló demens részleg kialakítása, amely lehetőséget biztosítana arra, hogy a demenciával élő idősök biztonságos, emberhez méltó és állapotuknak megfelelő ellátásban részesüljenek.
- Az elmúlt években folyamatosan növekszik az otthonunkba kerülő, demenciával diagnosztizált idősök száma. A demenciával élő lakók ellátása azonban jóval összetettebb és fokozottabb odafigyelést igényel, különösen a súlyos állapotú betegek esetében. Számukra biztonságosabb környezetet, folyamatos felügyeletet és speciálisan kialakított ellátási feltételeket kell biztosítani, ami további fejlesztéseket tesz szükségessé intézményünkben. A hatályos jogszabályok szerint az időotthonok nem utasíthatjuk el a jelentkező betegeket, ugyanakkor a gyakorlatban viszonylag a súlyos demens betegek ellátásához szükséges tárgyi és személyi feltételek fejlesztése szükséges. A fejlesztés hozzájárulna a korszerűbb ellátási környezet megteremtéséhez, a dolgozók munkájának támogatásához, valamint a lakók és hozzátartozóik biztonságérzetének növeléséhez is.
- Emellett fontos feladat a gondozói és terápiás munkatársi létszám növelése, amely biztosítaná a megfelelő szakmai jelenlétet, a folyamatos felügyeletet és a minőségi ellátást. A megnövekedett gondozási igények miatt elengedhetetlen a humán erőforrás fejlesztése, valamint a dolgozók szakmai felkészültségének további erősítése.

Intézményünk minden törekvése, fejlesztése és mindennapi munkája egy közös célt szolgál: azt, hogy az itt élő idősök számára biztonságos, nyugodt, szeretetteljes és emberhez méltó környezetet biztosítsunk.

Hiszünk abban, hogy az időskor nem a kiszolgáltatottság időszaka, hanem az élet egy olyan értékes szakasza, amelyben a gondoskodásnak, a figyelemnek és az emberi kapcsolatoknak

különösen nagy szerepe van. Éppen ezért kiemelten fontos számunkra, hogy lakóink ne csak ellátást kapjanak, hanem valódi otthonra, közösségre és lelki biztonságra is találjanak intézményünkben.

Az elmúlt időszak fejlesztései és eredményei is azt mutatják, hogy folyamatosan azon dolgozunk, hogy a körülményeket és az ellátás színvonalát tovább javítsuk. Ugyanakkor tisztában vagyunk azzal is, hogy a jövőben még számos feladat és kihívás vár ránk, amelyek megoldása csak elhivatott, együttműködő és szakmailag felkészült munkával lehetséges. Munkánkat a jövőben is ugyanezzel a felelősségtudattal, türelemmel és empátiával kívánjuk folytatni, szem előtt tartva lakóink testi-lelki jólétét, biztonságát és méltóságát. Célunk, hogy intézményünk továbbra is olyan hely legyen, ahol az idősök szeretetteljes gondoskodásban, nyugodt légkörben és megbecsülésben élhetik mindennapjaikat.

11. ANYATEJGYŰJTŐ ÁLLOMÁS

Anyatejgyűjtő Állomás feladata összegyűjteni az anyatejet azon édesanyáktól, akiknek a saját gyermekük szoptatásán túl többletként termelődő anyateje is van, másrészt az anyatejadó édesanyák segítségével anyatejjel ellátni azokat a beteg, koraszülött és kis súlyú újszülötteket, akiket édesanyjuk anyatejjel táplálni nem tud.

Törvényi szabályozás nem változott 2025. évben sem

- 47/1997. (XII. 17.) NM rendelet a kötelező egészségbiztosítás keretében járó anyatejellátás feltételeiről
- 217/1997. (XII. 1.) Korm. rendelet 5. §-ának (3) bekezdésében foglaltak szerint térítésmentes

Anyatejforgalom 2025. évben

A Védőnői Szolgálat és a Szociális Szolgálat is fontosnak tartja az anyatejes táplálás szorgalmazását és örülünk, hogy a természetes szoptatáson túl is lehetőségük van a családoknak az anyatejes táplálásra az Anyatejgyűjtő Állomás által.

Az anyatej társadalombiztosítási támogatás alapját képező áráról, valamint a támogatás elszámolásának módjáról szóló 8/2002 (X.4) ESzCsM rendelet alapján az anyatej literenkénti ára 2025.-ben 5400 Ft-ra. Az anyatej literenkénti árának emelkedése és az anyatejes táplálással kapcsolatos felvilágosító munkánk ellenére sem történt változás az anyatej hordási kedvben.

Az anyatejhordási kedv csökkenésének több oka is volt:

- a szülők még mindig félnek attól, hogy a járvány anyatejjel, illetve női tejjel is terjedhet, ezért semmilyen igény nem mutatkozott sem behozatalra, sem a kivitelre,
- attól is tartanak, hogy a pasztörizált női tej okoz a csecsemőknél problémát,

- tapasztalatunk, hogy napról napra folyamatosan csökken a szoptató anyák száma is (4 anyából csak 1 szorgalmazza az anyatejes táplálást),

Így az éves tejforgalom **0 gramm** volt, **0 Ft** értékben.

Az anyák motiválása érdekében a médiában, szórólapokon és minden tanácsadáson, látogatások és távkonzultáció alkalmával ismételten szorgalmazzuk a szoptatást, a fejést és a felesleges női tej leadásának lehetőségét.

12. Iskola- és ifjúság - egészségügyi ellátás

Az iskola – és ifjúság – egészségügyi ellátást az iskola egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX.3.) NM. rendelet szabályozza.

Az iskola-egészségügyi ellátás iskolaorvos és védőnő együttes szolgáltatásából áll.

Az iskola-egészségügyi feladatot ellátó védőnők szakmai irányítás támogatását 2023. július 1. napjától a kollegiális védőnői mentorrendszeren keresztül az Országos Kórházi Főigazgatóság látja el.

Az iskolaorvosi feladatokat a már hivatkozott NM. rendelet 2. számú melléklete állapítja meg. Ennek alapján az iskolaorvos iskola-egészségügyi feladatai különösen:

- 1.) A gyermekek, tanulók egészségi állapotának vizsgálata, követése.
- 2.) Alkalmassági vizsgálatok elvégzése.
- 3.) Közegészségügyi és járványügyi feladatok.
- 4.) Elsősegélynyújtás.
- 5.) Részvétel a nevelési-oktatási intézmény egészségnevelő tevékenységében.
- 6.) Környezet-egészségügyi feladatok.
- 7.) Az ellátott gyermekekről nyilvántartás vezetése, a külön jogszabályok szerinti jelentések elkészítése, valamint az elvégzett vizsgálatok, oltások dokumentálása külön jogszabály szerint az Egészségügyi Könyvben.

Az ifjúság- iskola-egészségügyi feladatok ellátására három iskolaorvosi körzet került kialakításra. Az 1. és a 2. körzetben megbízási szerződéssel két gyermekorvos látja el a feladatot. Az 1. sz. körzethez tartozó két intézményben 553 fő gyermeket, a 2.sz. körzet négy intézményében 615 fő gyermeket látnak el.

A 3. számú körzet főállású, heti 40 órás iskolaorvosi praxis, mely jelenleg betöltetlen, ezért a praxis feladatait helyettesítéssel heti 20-20 órában két orvos látja el. Ehhez a praxishoz 5 intézmény 1 515 fő gyermeke tartozik.

Az iskola-egészségügyi szolgáltatás NEAK által finanszírozott. A finanszírozás a jogszabályok, rendeletek alapján a NEAK és az Intézményünk által létrejött szerződés alapján történik. A finanszírozás alapja az ellátotti gyermeklétszám.

13. 2025. ÉVI CÉLOK, TERVEK AZ INTÉZMÉNYÜNKNÉL

A beszámolóban minden szakmai szolgáltatás bemutatásánál ismertettük /ismertettem / az adott szakmai egységre vonatkozó célunkat, fejlesztési elképzelésünket, tevékenységeinket.

Ebben a fejezetben intézményi szinten sorolom fel céljainkat, terveinket a 2025. évre vonatkozóan.

- Továbbra is helyet biztosítunk az önkéntes munkát végző diákoknak segítünk a tanulóknak az 50 órás közösségi szolgálati idő letöltésében is amennyiben az érdeklődési köre a szociális terület.
- 2025. évben egy köznevelési intézménnyel, - Szent Bazil Görögkatolikus Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Technikum, Szakképző Iskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium - együttműködési szerződést írtunk alá, ahol két saját dolgozónk duális képzés keretén belül új szakmát szerzett.
- 2026-ban, ha lesz lehetőség újabb intézményekkel szeretnénk duális képzésre együttműködési megállapodást kötni.
- 2026-ban az együttműködési szerződéseket szeretnénk a felsőoktatásra is kibővíteni.
- Bölcsődénk még hatékonyabb működésének érdekében új programokat, újabb fejlesztő játékok beszerzését tervezzük.
- Semmelweis nap, Szociális munka napja megszervezése és megtartása ismét fontos célunk, reméljük 2026-ban, ugyanolyan rekreációs program keretében valósul meg, mint előző években (Nyírbátori Kulturális Központban megrendezett színvonalas előadás).
- Az egyéb jeles szakmai napokat is szintén szeretnénk megünnepelni, és erkölcsileg elismerni, és megköszönni dolgozóink munkáját. (Bölcsődei napok, Pedagógus nap, Ápolók napja).
- Erkölcsi elismerés mellett a fenntartó továbbra is tervezi biztosítani az intézmény megalakulása óta jutott bérén kívüli juttatásokat:
- a nem nyírbátori lakcímen élő, lakó dolgozóinknak hozzájárulást tudunk biztosítani a munkába járásukhoz,
- munkakörétől függően munka, illetve védőruha juttatást,
- bérén kívüli juttatást nettó 400.000, - Ft összegben, (SZÉP kártya),
- 2 évente szemüveg támogatás, ha a napi számítógép előtti munkavégzés meghaladja a 4 órát,
- ingyenes éves alkalmassági vizsgálat,
- ingyenes továbbképzési lehetőségek biztosítása,
- dolgozók részére ingyenes SIM kártya biztosítása.
- Továbbra is kapcsolatban szeretnénk maradni a Nyírbátori Járásban alakult Egészségfejlesztési Irodával, a programok megvalósításában, ahol aktív, közreműködést tervezünk.

- Szakdolgozók lelki egészségvédelme érdekében rekreációs nap szervezése, csapatépítés megvalósítását szintén hagyomány szerint tervezzük 2026. évben is.
- Szakdolgozóknak tervezünk még a kiégés és konfliktusok megelőzésének érdekében kommunikációs, stressz kezelő tréninget, szupervíziót.
- Szakmai fejlődés biztosítása érdekében szakmai továbbképzések és szakmai konferenciák lehetőségének biztosítását, most már nem csak online, hanem személyes kapcsolódási rendszerben is.
- Egyik kollégánk részvételét mediátor képzésben.
- Folyamatosan tartunk tájékoztatást-, és nagy hangsúlyt fektetünk az anyatejes táplálás fontosságára.
- Az iskola egészségügyi orvos kollégáinkkal továbbra is rendszeresen tervezünk egészségfejlesztő előadásokat a tanulók részére.
- Idősek bentlakásos otthonában még négy év eltelte után is szükség lesz tárgyi, személyi, infrastrukturális feltételek változtatására. Az ellátottaink egyre rosszabb fizikai és mentális állapota miatt szeretnénk modern, mozgást könnyítő betegágyakat vásárolni. A megfelelő higiénia biztosítása érdekében pedig a mosoda eszköz készletét javítani.
- Még több foglalkoztatást tervezünk és szervezünk az Idősek Bentlakásos Intézményen belül és intézményen kívül is összekapcsolva a nappali ellátási formáinkkal.
- 2026. évben továbbra is biztosítjuk az ingyenes „Rotavírus” oltóanyagot.
- „Cseper (er) dő” faültetés hagyományának folytatását a későbbiekben is természetesen folytatni kívánjuk a fenntartóval a védőnői szolgálat nélkül is.
- Igyekszünk továbbra is aktívan, részt venni a város mindennapi életében kulturális és egyéb programokon.
- Az intézményünk szolgáltatásainál a színvonal megtartását, az emelését biztosítani szeretnénk.
- Férőhelyek átvizsgálása és átalakítása során terveink között szerepel egy VIP vagy Hotel szolgáltatás 1- 2 ágyas részleg kialakítása is az idősek bentlakásos otthonában.
- Szeretnénk egy alapítványt is létrehozni.
- Szeretnénk az idős lakópark létrehozásában a szolgáltatások és szakmai háttér kidolgozásában minél többet segíteni, közösen gondolkodni, hogy mi lenne majd a legjobb a lakópark lakóinak.
- Újabb pályázatok nyomon követése és benyújtásában való részvétel.
- Törvények, rendeletek, jogszabályok változásának nyomon követése, szakmai protokollok betartása munkánk során mindig megvalósuljon.
- A legfőbb célunk, mint mindig az eddigi évek során, hogy a szolgáltatásaink egymásra épüljenek, átjárhatóak legyenek.
- Az intézményünk 2025-ben alakult és 2016. január 1. napjával kezdte meg működését a Vár utca 1. szám alatti székhely intézményben. Az eltelt 10 év alatt folyamatosan bővítettük szolgáltatásainkat.
- 2026- ban a Biztos Kezdet Gyerekház tovább működtetését tervezzük az intézményünk szervezeti keretében, a József Attila utca 25. szám alatt.
- Szolgáltatás bővítését a hajléktalan ellátás területén.

- A városrehabilitációs pályázat keretében két új gépjármű került beszerzésre. Az állag megóvásuk érdekében szeretnénk mind a két gépkocsinak garázst vásárolni.

Az Intézményünk középpontjában továbbra is az ember, az egyén és a családok szociális és testi-lelki egészségügyi egyensúlyának helyreállítása lesz 2026-ban is.

14. ÖSSZEZÉS

2024. évben az Intézmény működésének egészére nagyban kihatott, hogy az Idősek Bentlakásos Otthonának energetikai felújítása még zajlott. Az energetikai felújítás mellett a székhely intézményünk épületében teljes körű felújítás kezdődött meg. A székhely épület ad helyet a család és gyermekjóléti központnak (magában foglalva mind a három egységét), az egész intézményt ellátó titkárságot, intézményvezetést, a szociális alapszolgáltatások közül a házi segítségnyújtást, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, az idősek, pszichiátriai betegek nappali ellátását, a pszichiátriai betegek közösségi ellátását, a támogató szolgáltatást. 2024. májusában felújításra átadtuk az épületet a kivitelezőnek. Az ott nyújtott szolgáltatások ideiglenesen két épületben kerültek elhelyezésre. A családsegítő központ és a titkárság, az intézményvezetéssel az Édesanyák útja 7. szám alá, míg a szociális alapszolgáltatások pedig a Polgármesteri Hivatal mellett a Szabadság térre. A fizikai távolság ellenére sikerült megoldani a jelentkező problémákat.

2025. elején az Idősek Bentlakásos Otthonában befejeződött az energetikai felújítási pályázat, és júniusban átadásra került a felújított székhely intézmény épülete. A szolgáltatások visszakérültek az eredeti helyükre. A székhely intézményben új bútorok, informatikai eszközök kerültek elhelyezésre.

Ebben az időszakban készült el az Éjjeli Menedékhely épületének részleges felújítás is, így júliustól megújult épületben tudtuk fogadni a hozzánk fordulókat mind a székhelyen, mind az Éjjeli Menedékhelyen.

2025 -ös évről is szintén, mint sok éve mindig a változatos feladatok ellátása, új feladatok tervezése, új szolgáltatás indításának előkészítése jellemezte a sokoldalú szakmai feladataink mellett. Feladataink változatosak, sokrétűek voltak, mint ahogy az egyes szakmai egységeknél részletesen is olvashatóak.

Mindennapi tevékenységeink mellett szívesen segítettünk és részt vettünk mindenben, ahol segítségre volt szükség.

Az intézményben dolgozó kollégákkal és kolléganőkkel hiánytalanul igyekeztünk ellátni a ránk bízott feladatokat.

Szoros csoportmunkát igénylő feladatellátás volt jellemző a fenntartóval és minden munkatárssal.

Ilyen az idős lakópark szakmai szolgáltatásainak kialakítása, az idősotthon bővítésével kapcsolatos lehetőségek tervezése, TOP_Plus-3.3.2-21-SB1-20-22-00019 pályázatban konzorciumi tagi feladatok ellátása, székhely intézmény felújításának elkészülte után visszaköltözés a felújított épületbe, berendezése, és a feladatok megfelelő színvonalon történő nyújtása.

Állami normatíva hozzájárulással működő szolgáltatásink esetében a vállalt feladat mutatót valamennyi szolgáltatás esetében tudtuk teljesíteni.

2025 - ben is több területre vettünk fel új kollégákat, kolléganőket.

Minden szakmai szolgáltatás működtetéséhez a megfelelő tárgyi feltételeket a fenntartó továbbra is maximálisan biztosította részünkre.

2025 évre meghatározott céljainkat és terveinket sikerült megvalósítani

- a duális képzésnél újabb szerződéskötésre,
- továbbképzéseken való részvétel,
- kötelező szakma programok megvalósítása,
- ellenőrzéseken való helytállás,
- önkéntesek fogadása,
- 50 órás kötelező iskolai közösségi munka fogadása,
- intézményünk szakmai egységeinek gyakorlati helyként való biztosítása közoktatás, felsőoktatás területén,
- visszaköltözés zökkenőmentes megoldása a felújított székhely intézménybe,
- éjjeli menedékhely épületének részleges felújítása,
- megfelelő kapcsolattartó helyiséget sikerült kialakítani,
- ügyfélfogadó helyiségünk mind a kliensek, mind a kollégák részére biztonságos, a munkavégzéshez szükséges infrastruktúrával rendelkezik,
- egészségfejlesztési irodával (EFI) jó kapcsolat,
- dolgozói szakmai rekreációs lehetőség biztosítása,
- konzorcium tagként 2023. 04. 01.- től a Szociális célú város rehabilitáció (ESZA+)” című TOP_PLUSZ-3.1.2-21 pályázatban részt venni.

Nagyon fontos a dolgozók mentális egészsége érdekében a közös kirándulás, amit 2025- ben Lillafüredre szerveztünk.

Ilyen szakmai, rekreációs nap szervezését 2026. évben is szeretnénk ismét megvalósítani.

2025 –ben is nehéz munkafolyamatok jellemezték intézményi életünket és a dolgozóknak szükség van az ilyen együtt töltött időre is.

**Összegezve a legfontosabb célunknak tartom továbbra is, hogy
megfelelően tudjuk biztosítani a szolgáltatásainkat, hogy
munkánkkal hatékonyak legyünk a lakosság körében.**

Szeretném megköszönni Polgármester Úrnak,
Alpolgármester Asszonyoknak, Jegyző Asszonynak,
Aljegyző Úrnak, a Képviselő-testületnek, a Szociális Bizottságoknak,
Hivatal / Önkormányzat dolgozóinak és mindenkinek, akik a
munkánkat segítették és ismét szorosan együtt tudtunk dolgozni.

Köszönöm minden egyes kollégámnak, kolléganőmnek a szakmai és
emberi hozzáállását, az empatikusan és következetes
magatartásukat munkájuk során!

Köszönöm az együttműködést az Önkormányzathoz tartozó minden
intézménynek, civil szervezeteknek, a magánembereknek és a
lakosságnak is.

További eredményes munkánkhoz szeretném kérni a
Tisztelt Képviselőtestület további támogatását is!

Kérem a Nyírbátor Város Szociális Szolgálatának 2025. évre vonatkozó
intézményi szakmai beszámolójának elfogadását!

Nyírbátor, 2026. június 15.

Dávidné Szabó Aranka
mb. intézményvezető